

Samoupravljanje

Normalno in povsem logično je, da v našem vsakdanjem življenju pregleujemo in ocenjujemo delo, napake, uspehe. Zato VI. plenum CK ZK Slovenije, ki je bil v sredo in je obravnaval Samoupravljanje in organizacijo dela v delovnih organizacijah, ni nič posebnega. Nič posebnega namreč do tiste mere, ko ugotavljamo, da je tudi naš samoupravni sistem podvržen nenehnemu razvoju.

Vsekakor pa je bil plenum zelo pomemben, saj je načel vrsto odprtih vprašanj s področja samouprave in notranjih odnosov v delovnih organizacijah. Dokazal je, da naš samoupravni sistem ni neki namišljen cilj, marveč vsakdanja oblika, vsebina, medsebojni odnos, reševanje najrazličnejših vprašanj, uresničevanje dogovorov, skrb za človeka — skratka, naše vsakdanje življenje. Seveda, plenum je dokazal, da je tako kot razvoj gospodarstva, novih gospodarskih odnosov, uresničevanje reforme, tudi samoupravljanje nenehni proces. Prav zato tudi ne

preseneča sklep, da bo plenum v petek, 13. junija, še enkrat razpravljalo o tem in sprejel tudi sklepe.

Če bi danes hoteli pogniti črto pod dosedanjimi uspehi in tudi dilemami v raznih oblikah samoupravljanja, potem je najbrž jasno eno: Rezultati, ki smo jih dosegli s samoupravnim načinom obravnavanja in reševanja gospodarskih in drugih družbenih vprašanj, so veliki. Res pa je tudi, da bi pomenilo čakanje, kaj nam bo nepričakovano prinesel jutrišnji dan, zaostajanje in hkrati zaviranje pri razvijanju samoupravnih odnosov. Ne le v gospodarstvu, tudi v samoupravnih odnosih je treba kreniti naprej.

Treba je odgovoriti na marsikatera vprašanja: Kakšna naj bo resnična samoupravna odgovornost? Kaj pravzaprav pomeni samoupravni dogovor? Kako povečati učinkovitost samoupravnih odločitev? Se bi lahko naštevali, kajti proces je nezadržen. — Proces samoupravljanja. A. Zalar

Ob razstavi o velikem učitelju in voditelju Indije Mahatme Gandhija, ki so jo ob stoletnici njegove smrti pripravili veleposlanstvo Indije, občinska konferenca SZDL Kranj in Gorenjski muzej, je o tem duhovnem vodju govoril predstavnik indijskega veleposlanstva ing. Sinha. Miča Udir in Jože Kovačič pa sta nastopila z recitacijami. — Foto: F. Perdan

Sovjetska gumarska delegacija v Savi

Delegacija gumarskih proizvajalcev iz različnih krajev Sovjetske zveze se te dni na povabilo jugoslovanskih gumarjev mudi na obisku v naši državi. Hkrati vrača lamski obisk jugoslovanskih gumarjev v Sovjetski zvezi. V torek in sredo si je sedem članov delegacije ogledalo tudi podjetje Sava v Kranju, kjer so se s predstavniki podjetja pogovarjali o proizvodnji, produktivnosti, odnosih med zvezo komunistov in delovno organizacijo, o samoupravljanju in vodenju, delitvenem sistemu itd. Teh pogovorov se je v sredo dopoldne udeležil tudi predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar. Do sedaj so si predstavniki sovjetskih gumarskih proizvajalcev že ogledali tovarno Borovo in nekatere druge, večeraj (petek) in danes pa potekajo sklepni pogovori o jugoslovanski gumarski industriji v Crikvenici. A. Z.

Jeseni združitev slovenskih železarn

Konec maja je bilo v Storah posvetovanje predstavnikov družbenopolitičnih organizacij železarn Ravne, Store in Jesenice. Govorili so o pripravah za združitvi slovenskih železarn. Menili so, da so osnovni materiali, ki so potrebni za referendum, že pripravljene in da ni nobenih razlogov, da se ne bi mogli začeti pripravljati nanj. Predvideli so, da bo referendum o združitvi letošnje jeseni, do takrat pa bodo v posameznih kolektivih razlagali članom morebitne nejasnosti.

Posvet predsednikov gorenjskih občinskih konferenc SZDL

Kranj, 6. junija — Danes dopoldne so se v Kranju sestali predstavniki vseh sedmih občinskih konferenc SZDL na Gorenjskem. Na posvetu, ki so se ga udeležili tudi nekateri sekretarji občinskih konferenc oziroma izvršnih odborov SZDL, so ocenili letošnje priprave in potek volitev. A. Z.

STE SE ŽE ODLOČILI IN IZPOLNILI OBVEZNICO ZA MODERNIZACIJO ŽELEZNICE, KI STE JO DOBILI PO POSTI?

ČE SE SE NISTE — ODLOČITE SE SE DANES.

Prodaja volne po nižani ceni!

VOLNA ZA ROČNO PLETENJE MACA V 16 BARVAH

dosedanja cena za 1 kg 121,00 N din

v prodaji po nižani ceni 86,00 N din

V PRODAJALNAH

VOLNA, Kranj, Cankarjeva 6

ELITA, Jesenice, Kidričeva 15

ELITA, Bled, Grajska 26

OBIŠČITE NAŠE PRODAJALNE

IN ZADOVOLJNI BOSTE Z UGODNIM NAKUPOM VOLNE!

TRGOVSKO PODJETJE

Elita

K R A N J

Druga seja skupščine občine Škofja Loka Novi odborniki, nove težave

Ze druga seja skupščine občine Škofja Loka, ki je bila 28. maja letos, je potekala v dokaj vročem ozračju. Najdiše so se odborniki zadržali pri 6. točki dnevnega reda, pri razpravi o spremembah odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. Spremembe je predlagal svet za urbanizem in komunalo, trdeč, da nekatere določbe odloka, potrjenega konec lanskega leta, niso dovolj natančne in da zaradi tega prihaja do neupravičenih pritožb zavezancev, ki si posamezne člene razlagajo po svoje in jih obračajo sebi v prid. Ljudje menijo, da zemljišče zunaj ožjega mestnega okoliša, ki nima urejene kanalizacije, ne more veljati za komunalo opremljeno in da bi zato njih lastniki morali biti oproščeni plačevanja prispevka. Vendar, kot je povedal predsednik sveta Lado Bernard, so to pomanjkljivost upoštevali že pri coniranju zemljišč (celoten grad-

beni okoliš občine je namreč razdeljen v štiri skupine, odvisno od komunalne opremljenosti, višina prispevka pa se določa na podlagi tega, pod katero cono sodi neko zemljišče). Svet torej predlaga, naj bi za komunalo opremljeno veljalo vsako območje, ki ima vodovodno in električno napeljavo ter koškor toliko solidno urejene dostopne poti.

K razpravi o predlaganih spremembah se je najprej priglasil odbornik volilne cone Trata Marjan Lužnik. Naselje Trata zaradi pomanjkljivih komunalnih naprav sodi v četrto plačilno cono. Govornik je poudaril, da prebivalci tega okoliša tudi po novih določbah niso upravičeni plačevati prispevka, saj električno omrežje na Trati spričo nizke napetosti (le 150 do 160 voltov) čez dan praktično ni uporabno. Razen tega je pozimi večji del vaških poti neprevoznih, čistiti in urejati so jih doslej morali občani sami.

Marko Vraničar, bivši član sveta za urbanizem in komunalo, je zbranim odbornikom pojasnil, da prispevek za mestno zemljišče ni davek na urejenost, ampak vir sredstev za bodoče urejanje komunalnih naprav v občini. Denar, zbran na ta način, vlagajo nazaj v zemljišče. Pristavil je še, da se v te namene trošijo tudi prispevki, ki jih plačujejo gospodarske organizacije. Kot smo zvedeli, prebivalci Trate lanske leto, ko je bila na dnevnem redu razprava o višini in načinu določanja prispevkov za uporabo mestnega zemljišča, niso ugovarjali. Takratni njihov predstavnik v svetu za urbanizem in komunalo je ignoriral malone vse najpomembnejše seje.

Odbornik iz Stare Loke Ivan Jugovic, pravi, da bi tankajšnji kmetje denar za ureditev komunalnih naprav raje zbirali prek vaške skupnosti ali v obliki samoprispevka in ne pod formulo

prispevka na mestno zemljišče.

Lado Bernard je nato pojasnil, da bodo prav lastniki zemljišč četrte vrednostne skupine imeli od spornega prispevka največ koristi, saj plačujejo le 5 S dln na kvadratni meter stanovanjske površine, čeprav bo komunala ureditev njihovega območja najdražja. Obrazložil je tudi sklep sveta, da naj se investira po posebnem prioritnem redu (izdelujejo ga predstavniki vseh krajevnih skupnosti v občini), pač gle-

de na to, katera območja so najmanj urejena. Razen tega nima smisla drobiti sredstev in graditi povsod hkrati, ampak je bolje naenkrat povsem dokončati samo eno naselje, drugo leto drugo itd.

Nazadnje so odborniki sklenili, naj svet znova razpravlja o predlaganih spremembah in naj po možnosti upošteva tudi dodatno zahtevo Janeza Stera, ki meni, da bi bilo pri odmerjanju višine prispevka treba upoštevati še četrti element — velikost zemljišča. I. G.

Domicil kamniškemu bataljonu

Skupščina občine Kamnik je na svoji zadnji seji sprejela tudi sklep o podelitvi domicila kamniškemu bataljonu. Pravzaprav je ta predlog že lani sprožila organizacija zveze borcev Kamnik. Kamniški bataljon je bil ustanovljen leta 1941, bojeval se je na območju kamniške in ostalih gorenjskih občin ter se po dražgoški bitki vrnil na kamniško območje. Iz borcev, ki so se bojevali na

kamniškem področju, je bil ustanovljen kamniški odred, ki je deloval do ustanovitve šeste slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade Slava Slandra.

Odborniki kamniške občinske skupščine so tudi sklenili, da bodo odlok o podelitvi domicila kamniškemu bataljonu sprejeli na slavnostni seji 26. julija, domicil pa naj bi bataljonu podelili ob otvoritvi spomenika talcev. vg

ŽELITE ZASTONJ

OSEBNA AVTOMOBILA FIAT 850

PRVO ŽREBANJE BO 13. AVGUSTA 1969 V TRŽIČU

JESENICE • KRANJ • RADOVLJICA • ŠKOFJA LOKA • TRŽIČ

Ali
eno
od

200
nagrad?

Potem varčujte pri
GORENJSKI KREDITNI BANKI

kjer sta razpisani dve nagradni žrebanji lastnikov

vezanih hranilnih vlog
in deviznih računov

Pogoj: VLOGA DIN 1000.—

vezana na odpovedni rok dveh let

ALI VLOGA DIN 2000.—

vezana na odpovedni rok enega leta

Videli smo ga večkrat s praporom na raznih proslavah in borčevskih prireditvah po

IVAN DEBENEC

Škofjeloškem in Gorenjskem. Toda vedno nekje zadaj, brez besed, skromen, tih. Šele ondan smo se srečali na njegovem stanovanju v novem bloku Groharjevega naselja v Škofji Loki.

Pripovedoval je, kako je bilo, ko oče kot oglar ni mogel zaslužiti ne kruha ne čevljev za vseh 10 otrok in so morali v Črnom vrhu nad Polhovim gradcem služiti kot pastirji, hlapci... Tako je Ivan, zašel še mlad med zidarje in tam prvič slišal o komunističnih načelih za pravičnejši svet. To ga je navdušilo, mu vilo vere, da bo enkrat odpravljena krivica. S takim prepričanjem je bil po nemških rudnikih med rudarji, v politični šoli v Sovjetski zvezi in še posebej kot politidelegat v španski vojni. Po umiku iz Španije ga je usoda vodila v francoska taborišča, po osvoboditvi Francije 1944 pa z največjim navdušenjem znova v dokončni boj prek Italije v Jugoslavijo v sklopu V. brekomorske. kjer je bil

Krst ob Ebru

politkomisar III. bataljona. Polno ima spominov, ganljivih, pretresljivih, dramatičnih, a tudi duhovite, polne optimizma in zanosa. Stotero zgodb bi bilo.

»Pri vsem tem razburkanem življenju v predvojnem in vojnem revolucionarnem gibanju — kdaj ste bil najbolj razočarani, morda že izgubili upanje v zmago pravice, v svoje življenje?«

Dvakrat je to bilo, kot je povedal Ivan. Prvič, ko so fašisti ob Ebru v polno zadelo njihovo topovsko gnezdo. Vsi trije topovi so utihnili. Osem naših je bilo v hipu mrtvih in precej ranjenih. Ob mrtvih truplih svojih zvestih tovarišev je Ivana hudo potrla. Komandant Koča Popovič mu je dajal poguma. Umaknili so se. To je bil najhujši, prvi krst za Ivana.

Drugo veliko razočaranje

pa je doživel, ko so zaradi diplomatskih spletk in ne kot premaganci morali iz Španije v Francijo in tam izročiti orožje. To je bil še hujši udarec. Upanje na zmago pravice se je lahko obdržalo le v prepričanju, da bo znova prišel čas za obračun nad tiranijo.

In največje zadoščenje, veselje?

To pa je bilo, kot pravi Ivan, 24. avgusta 1944, ob osvoboditvi Pariza. Ivan je bil med prvimi, ki so organizirali pomoč našim partizanom in podobno. V jugoslovanskem poslanstvu v Parizu je z največjim zadoščenjem strgal sliko kralja Petra in iz Humaniteja izrezal sliko tovariša Tita in jo slovesno dal na steno. »To je bil dogodek, ki se ne da povedati,« pravi Ivan.

Poleg teh vprašanj je ostalo še eno — kako se Ivanu zdi današnji razvoj, kaj meni o uspehu tolikih žrtve, domača vsega njegovega življenja za revolucionarne ideje? Zlasti pri njegovi skromnosti.

Drugi so namreč povedali, da so ga pred leti morali dobesedno prepričati, da se je preselil iz 300 let stare hiše v novo udobno stanovanje, kjer je šele ob svojih 70 letih zaživel s svojo družino kot človek.

»Za mojo osebo nisem v tem razočaran, kajti kot komunist iz mladih let sem se sprjaznil in izpolnjeval svoje čelo, da se ne borimo za svoje ozke, osebne interese, marveč za vse človeštvo, za družbo. A to je doseženo, vsaj pri nas, za velik del naroda. Glavni sovražnik — fašizem je bil pobit, vsaj navidezno, čeprav se dandanes potihoma ponovno kod še dviga in se dogajajo podobne stvari kot pri nas pred sto leti.«

Tako je povedal španski borec, stari komunist in nosilec visokega odlikovanja; smisel dalje bratstva in enotnosti z zlatim vencem, ki mu jo je ob letošnjem jubilejnem praznovanju KPJ podelil tovariš Tito.

K. Makar

Katero pot ubrati za hitrejši in učinkovitejši razvoj?

»Zelo vesel bi bil, ko bi bili na današnjem sestanku vsi tisti skeptiki, ki naši zvezni komunistov in družbi nasploh očitajo, da delovni kolektivi niso dovolj zreli in zato nočejo sprejemati strokovnjakov,« je dejal na seji političnega aktiva tovarne Peko tovariš Popit, ko je razpravljal o nekaterih najpomembnejših nalogah zveze komunistov po IX. kongresu.

Prav gotovo je, da je Peko tista gospodarska organizacija v Trzinu, ki pravi čas postavlja na dnevni red vprašanje kako uspešno in še hitreje naprej. Odgovor ni lahak in zato ni čudno, če že sedaj, ko pot nadaljnega razvoja še ni do kraja začetna, prav namenoma in organizirano zaostrojuje nekatera vprašanja, ki naj bi dala najboljše rešitve.

Tovariš Janez Bedina, vodja komercialne službe v podjetju in član CK ZKS, je za uvod primerjal gospodarsko in kadrovske stanje v Peko in tržiški občini s škofjeloškim. Zaradi znatno manjšega števila strokovnjakov ter zaradi velike iztrošenosti osnovnih sredstev tržiško gospodarstvo ustvarja dosti manj, znatno nižji so osebni dohodki in kar je najpomembnejše, ob takšni kadrovski strukturi ne moremo pričakovati izboljšanja. Odločno bo treba spremeniti ne-

katere stvari in zavreti vse primitivne težnje po ekstenzivni proizvodnji. Zelja, biti velik in šele nato gospodarsko in poslovno uspeti, prav gotovo ni v skladu s stališči zveze komunistov.

V Peko so dosegli velike rezultate in ne mislijo ostati pri proizvodnji nekaj več kot 7000 parov čevljev na dan, saj bi to pomenilo ne le stagnacijo, temveč celo nazadovanje. Z modernizacijo proizvodnje, z uvedbo več montaže, z novimi tehnološkimi postopki in z razširitvijo lastne trgovske mreže bodo kupce še bolj zadovoljili. Vse to in pa odlična orientacija v izvoz (sedaj izvažajo že kar v 12 držav) terja mnogo več strokovnjakov in zato ne bodo investirali le v nove stroje, ampak tudi v znanje ljudi.

V razpravi je sodeloval tudi tovariš Popit, ki je rekel, da uspehi vsekakor ne bodo izostali, če je vse to kar so rekli na sestanku stvar vsega delovnega kolektiva. Le po samoupravni poti sprejete odločitve so dobre in zagotavljajo gotov napredek. Samoupravljanje danes ni pojav, ki nima vpliva na proizvodnjo. To nam sicer nekateri nenehno govorijo, vendar dejstva kažejo drugače. Res še ni vse najboljše rešeno, a z vztrajnim idejnopolitičnim delom članov zveze komunistov bo tudi samoupravljanje nenehno dobivalo nove kvalitete. Zato je v zvezi komunistov potrebna čvrstota akcije in stališč. Tisti, ki bi zvezo komunistov radi izrinili iz našega družbenopolitičnega delovanja, bi radi naredili prazen prostor, v katerem bi

potem sami delovali. To jim zveza komunistov in delavski razred nikoli ne bosta dovolila.

Ceprav je bil razgovor komunistov le delček širokih in temeljitih razprav, v katerih se Peko odloča za še hitrejšo pot naprej, kaže, da bodo ubrali pravo pot, četudi si sedaj stališča vseh še niso povsem podobna.

E. Erjavšek

Predstavljamo vam:

Exoterm Kranj

Današnja kemična tovarna Exoterm iz Kranja se je razvila iz prejšnje tovarne mila Oven. Že leta 1958 so v bivši tovarni mila ugotavljali, da proizvodnja mila in drugih čistilnih sredstev nima večje perspektive, zato so preusmerili proizvodnjo v izdelovanje pomožnih livarskih sredstev. Tako danes v Exotermu izdelujejo predvsem eksotermne zmesi in posipe, izolacijske plošče za črno metalurgijo, talila za barvne in lahke kovine ter brikote železovih zlitin. Medtem ko so pred osmimi leti izdelovali 1400 ton livarskih sredstev v vrednosti 217 milijonov S din in s 44 zaposlenimi, je njihova proizvodnja leta 1965 dosegla že 3110 ton v vrednosti 754 milijonov S dinarjev, število zaposlenih pa se je povečalo le za 28 oseb. Lani je 75 zaposlenih delavcev v kranjskem Exotermu proizvedlo že 4700 ton žvarkih sredstev, katerih vrednost je dosegla 1 milijardo 90 milijonov S dinarjev. Njihov letošnji proizvodni načrt predvideva povečanje na 5000 ton v skupni vrednosti ene milijarde 200 milijonov. Kljub precej visokim povprečnim dohodkom (lani 143.600 S din), so lani ustvarili za 170 milijonov S dinarjev skladov, njihovo delitveno razmerje pa je 45:55 v korist osebnih dohodkov.

Direktor Exoterma dipl. ing. Bojan Urlep nam je povedal, da bo njihova skrb v prihodnje veljala izboljšanju delovnih pogojev, večji kvaliteti izdelkov in tudi povečani proizvodnji. Na koncu naj povema še to, da je bil Exoterm prvi proizvajalec talil in eksotermnih zmesi in da danes njihova proizvodnja pokriva 50 odstotkov celotnega jugoslovanskega tržišča.

V. G.

Nasproti jeseniške železniške postaje gradi SGP Sava Jesenice nov poslovno stanovanjski objekt, ki bo odprt predvidoma konec tega meseca. V njem bodo imeli poslovne prostore Murka Lesce, Železnina Radovljica, Specerija Bled in Kmetijsko živilski kombinat Škofja Loka. — Foto: F. Perdan

Posojilo za železnico

Po podatkih Jugoslovanske investicijske banke je bilo do konca maja vpisane posojila za modernizacijo jugoslovanskih železnic skoraj sedemdeset milijonov novih dinarjev. Delovne organizacije in podjetja so vpisali več kot osem milijonov din, delavci na železnici okoli 56 milijonov ter drugi. Po planu bi morali zbrati za 200 milijonov din posojila. Banka upa, da bo ta vsota dosežena.

Osebni dohodki v marcu

Povprečni osebni dohodki v letošnjem marcu so bili v Sloveniji za en odstotek večji kot februarja letos. Povprečna slovenska plača v marcu je bila 1054 din to je za 14 odstotkov večja kot v lanskem marcu.

Največje osebne dohodke so imeli v naslednjih industrijskih panogah: proizvodnja elektroenergije 1378 din, kemična industrija 1294 din, grafična 1331 din in filmska 2123 din. Med najnižjimi pa so osebni dohodki v tekstilni industriji 851 din, lesni 903 din, usnjarski 925 din itd.

Skupščina občine Kranj podaljšuje rok

ZA SPREJEM PREDLOGOV ZA PODELITEV NAGRAD OBČINE KRANJ

Predlogi morajo biti dostavljeni komisiji za podeljevanje nagrad občine Kranj do 20. junija 1969

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ

Politični aktiv tovarne Peko je v ponedeljek razpravljal o nekaterih najpomembnejših nalogah ZK po devetem kongresu in o nadaljnjem razvoju tovarne. — Foto: F. Perdan

Občinski sindikalni svet v Kranju je v četrtek na razširjen seji razpravljal o usklajevanju samoupravnih aktov delovnih organizacij z novimi predpisi. — Foto: F. Perdan

Z razširjene seje občinskega sindikalnega sveta Kranj

Ne gre za formalnost, marveč za kvaliteten korak naprej

Uskladitev samoupravnih aktov z novimi predpisi ne bo tako enostavna, kot je morda videti na prvi pogled — Hitra in formalna odločitev lahko povzroči kasneje vrsto težav

»Sindikalne organizacije naj se povežejo z organi, službami in družbenopolitičnimi organizacijami v delovnih organizacijah in čimprej prično s pripravami in razpravami o spremembah samoupravnih aktov. Vedeti je namreč treba, da sprejete spremembe ustave in nekaterih zakonov ne zahtevajo le formalne rešitve nekaterih samoupravnih vprašanj in določil v statutih in drugih predpisih v delovnih organizacijah, marveč gre predvsem za različne vsebinske spremembe oziroma za rešitev in uskladitev tistih vprašanj, določenih v samoupravnih aktih, ki so se do sedaj pokazala kot preživetja. Prav zato, da bi ta vprašanja in morebitne dileme obravnavali čimbolj naravno in nekampanjsko, se je tudi občinski sindikalni svet odločil za razpravo in dogovor, da bi v prihodnje to problematiko spremljale tudi nekatere druge organizacije in strokovne skupine v občini.«

To pa je le del dogovora in ugotovitev s četrtkovne razširjene seje občinskega sindikalnega sveta v Kranju, ki je hkrati pomenila začetek širših razprav o spremembi samoupravnih aktov delovnih organizacij v kranjski občini. Uvodne misli je na seji povedal predsednik komisije za samoupravljanje pri občinskem sindikalnem svetu Borut Snuderl. Dejal je, da spremembe ustave in nekaterih zakonov terjajo od delovnih organizacij, da do konca leta z njimi uskladijo statute

in druge akte. To delo pa ne bo majhno in bo terjalo daljšo pripravo. Prav zato je komisija že izdelala okvirni program sodelujočih v tej razpravi in v njem opozorila na vse tiste spremembe, ki jih bodo v delovnih organizacijah morali upoštevati oziroma uskladiti.

Opozoril je, da ustava določa le delavski svet, kot obvezen organ samoupravljanja v delovnih organizacijah. Vse druge organe in kakšna naj bi bila njihova vloga pa bodo morale delovne organizacije same določiti v statutih. Prav zato se ponekod že srečujejo z nekaterimi nejasnostmi. Tako nekateri menijo, naj bi vlogo sedanjih upravnih odborov prevzeli kolektivni — izvršilni organi. Podobne nejasnosti se pojavljajo, kako naj bi bilo v prihodnje z delovnimi enotami in kakšne odločitve, če bodo ostale tudi v prihodnje, naj bi le-te sprejemale. Precej novosti pa je tudi na področju delitve dohodka, delovnih razmerij itd. Skratka, vse zakonske in ustavne spremembe dajejo delovnim organizacijam večjo svobodo in zato z analizami in predhodnimi demokratičnimi razpravami ne bi smeli odlašati.

Ceprav je v kranjski občini še malo delovnih organizacij, ki so že začele obravnavati ta vprašanja, pa lahko povemo, da so se v kranjski Iskri odločili, da bodo o posameznih spremembah in odločitvah z anketo vprašali za mnenje več ljudi in organov v podjetju. Tako predvideva-

jo, da bodo že julija razpravljali o očitku statuta. Večina udeležencev se je na četrtkovi seji zanimala za anketo, ki jo bodo pripravili v Iskri in predlagali, da bi bila le-ta takšna, da bi jo lahko koristno uporabili tudi v drugih delovnih organizacijah; posebno tam, kjer nimajo posebnih pravnih in drugih strokovnih služb oziroma posameznih kadrov. Poudarili pa so tudi, da bi se na to razpravo, tako v občini kot v delovnih organizacijah morali temeljito pripraviti tudi delavska univerza, občinska skupščina, društvo pravnikov, ekonomistov, združenje knjigovodij itd. Skratka, čim širši krog bo obravnaval ta vprašanja, tem boljše in tudi enotnejše bodo posamezne odločitve, ki jih bodo delovne organizacije zapisale v svoje (notranje) predpise.

Pri vseh obravnavanih vprašanjih pa velja še enkrat opozoriti na naslednje:

● Rok za uskladitev večine samoupravnih aktov s spremenjenimi zakoni in ustavo je letošnji 31. december. Ker ne gre zgolj za formalne spremembe, marveč za sistematično in daljšo delo, v delovnih organizacijah ne bi smeli odlašati s konkretnimi razpravami. Sicer se lahko zgodi, da bodo zadnji hip sprejete odločitve sila nedemokratične in nepravilne ali pa bodo kasneje v delovnih organizacijah

tarnali, da je bilo za kvaliteten opravljeno delo premalo časa.

● Upoštevati je treba, da bo sprostitev, da delovne organizacije same rešujejo prenekatera, do sedaj z zakoni določena vprašanja (sprejemanje in odpuščanje delavcev, vloga in naloge direktorja, vloga posameznih kolektivnih organov, itd.) povzročala marsikje vrsto težav pri odločanju. Prav zato bi bilo prav, da bi programe, podobnega kot ga je izdelala komisija za samoupravljanje pri občinskem sindikalnem svetu, izdelali tudi v delovnih organizacijah.

● Vedeti je treba, da pri usklajitvi samoupravnih aktov z novimi predpisi ne gre za formalnost, marveč za kvaliteten korak naprej v naši samoupravni praksi. Ta uskladitev pa ne bo tako enostavna, kot je morda videti na prvi pogled. Hitra in formalna odločitev namreč lahko kasneje povzroči vrsto težav in prizadene tudi posameznega člana kolektiva.

● Prav zato lahko tudi ugotovimo, da razširjena seja občinskega sindikalnega sveta v Kranju pomeni šele okvir k vsem prihodnjim razpravam v občini.

Za vsako posamezno vprašanje pa bodo potrebne tudi v občinskem merilu temeljite in strokovne razprave.

A. Zalar

Dva nova spomenika v Kamniku

V letošnjem proračunu kamniške občine so predvideli tudi 2 milijona S dinarjev za postavitev spominskega obeležja padlim talcem na Trgu talcev v Kamniku. Odborniki občinske skupščine so na svoji zadnji seji podprli zamisel o novem spomeniku talcev in naložili organizaciji zveze borcev v kamniški občini, da skupaj s strokovnimi službami občine Kamnik pri republiškem odboru ZZB NOV ugotovi, kakšno obeležje bi bilo najbolj primerno.

Odborniki so menili, da bi najbolj ustrezal obelisk, na katerem naj bi bilo posvetilo ali pa imena vseh talcev. Kot računajo, bodo nov spomenik odkrili že ob letošnjem občinskem prazniku — 26. julija.

Poleg sklepa o postavitvi novega spominskega obeležja padlim talcem je kamniška občinska skupščina sprejela tudi sklep o postavitvi spomenika legendarnemu generalu Rudolfu Maistru, ki se je rodil v Kamniku. Spomenik naj bi odkrili 29. novembra 1970. leta, v odboru za postavitev spomenika pa bodo poleg predstavnikov kamniške občinske skupščine, gospodarskega, družbenega in kulturnega življenja občine Kamnik še zastopniki koroskih borcev, skupščine občine Maribor, skupščine SRS in ZZB NOV Slovenije.

V. G.

25. obletnica ustanovitve I. slovenske artilerijske brigade

V nedeljo, 15. junija, ob 11. uri dopoldne bo na Jami pri Dvoru — Zužemberk proslava ob 25. obletnici ustanovitve I. slovenske artilerijske brigade. Ker pripravljalec odbora niso poznani vsi nosilci pripadnikov te brigade, obvešča vse borce, ki ne bodo dobili vabila, naj točen naslov sporočijo stalnemu odboru I. SAB — Ljubljana, Miklošičeva cesta 8a, III.

Na proslavi bo govoril o ustanovitvi I. slovenske artilerijske brigade tovarš Jole Borštnar, odkrili bodo spominsko obeležje v spomin na ustanovitev brigade, po ukazu predsednika Tita pa bo brigada ta dan dobila tudi odlikovanje. Razen tega pripravljali odbor pripravljala tudi kulturni program.

A. Z.

Obisk v tržiškem TRIU

Nekoliko manjša prodaja notranjnikov

Tržiška Industrija obutve in konfekcije TRIO se je pred nekaj meseci specializirala na proizvodnjo notranjnikov — delov za izdelovanje obutve. Čeprav so ob otvoritvi novega obrata za izdelavo notranjnikov predstavniki tovarne dajali precej optimistične izjave, pa v zadnjem času prodaja teh izdelkov ne napreduje najbolje. Kje so vzroki in s kakšnimi ukrepi nameravajo odpraviti te težave? To je bila tema našega pogovora z direktorjem tržiškega TRIA Marjanom Romihom.

»Res je, da smo bili v začetku precejšnji optimisti, saj smo predvidevali, da bomo izdelali 7 do 8000 notranjnikov dnevno. Dogovarjali smo se z več tovarnami obutve, da bi kupovale naše notranjke, in deloma tudi uspeli. Pravim deloma, ker nam trenutno v prodaji notranjnikov malo »škrpijše«. Vzrokov za to je več. Eden izmed njih je različna tehnologija v tovarnah obutve, poleg tega pa imamo težave tudi glede cen. Tovarne obutve nam namreč ne zaupajo popolnih kalkulacij za ceno notranjnikov, nam pa bi popolna kalkulacija omogočila hitrejšo prodajo. Upam, da te težave ne bodo dolgo trajale, sicer pa smo

delno že uspeli. Naše notranjke že uporablja tržiški Peko, tovarne obutve v Novem mestu in čevljarke delavnice v Ljubljani. Tik pred zaključkom pa je podpis pogodbe s kranjsko Planiko, zagrebškimi Simeckim, Dervento iz Dervente in tovarno obutve v Karlovcu. Poleg tega smo naše notranjke ponudili v prodajo tudi drugim jugoslovanskim izdelovalcem obutve.«

»Trio je edini specializirani proizvajalec notranjnikov pri nas, ker imajo druge tovarne obutve notranjke le kot del druge proizvodnje. Kako boste nadomestili trenutne težave v prodaji notranjnikov?«

»Čeprav upamo, da so ome-

njene težave le bolj prehodnega značaja, smo kljub temu nekoliko preusmerili našo proizvodnjo. Predvsem smo pospešili proizvodnjo konfekcije, ki gre dobro v promet. Kmalu bomo tudi kupili nove stroje za izdelavo konfekcije in s tem povečali njeno proizvodnjo za okoli 30 odstotkov. Pred kratkim smo odprli tudi trgovino z varnostno opremo, ki je kljub močni konkurenci že v zelo kratkem času prodala za okoli pol milijarde S dinarjev izdelkov.«

»Vaše podjetje tudi tesno sodeluje s tovarno obutve Peko. Kaj nam lahko rečete o tem sodelovanju.«

»O poslovno tehničnem sodelovanju s Pekom lahko rečem vse najboljše. Predstavniki našega kolektiva in Peka smo ustanovili poseben odbor, v katerem skupno rešujemo vsa vprašanja, ki jih poslovno tehnično sodelovanje poraja. Sploh pa menim, da je ravno poslovno tehnično sodelovanje med posameznimi proizvajalci, zlasti če gre za isto stroko, porok za uspešnejšo proizvodnjo in s tem v zvezi tudi za boljše poslovne rezultate.«

V. Guček

Transverzala kurirjev in vezistov NOV Slovenije

Prihodni teden, v petek, 13. junija bodo odšli na »transverzala kurirjev in vezistov NOV Slovenije« mladinci in mladinke izobraževalnega centra PIT iz Ljubljane. Kasneje pa se bodo na to — več kot 750 kilometrov dolgo pot — potekala bo od Gančanov v Prekmurju do Slavnika na Primorskem — podali tudi delavci ptt podjetij in tudi občani. Namen te transverzale — pokroviteljstvo nad njo je prevzelo združeno podjetje za ptt promet iz Ljubljane — je povezati vse bivše kurirje in veziste NOV ter ohraniti tradicije narodnoosvobodilne borbe oziroma tradicije kurirjev in vezistov. So transverzala želi združeno podjetje za ptt promet doseči, da se bodo vsi tisti, ki bodo po tej poti hodili, seznanili z zgodovinskimi dogodki, zlasti pa žele, da bi mladina z obiskovanjem pomembnejših krajev iz zgodovine NOB spoznala vso veličino naše borbe.

Kdor bo želel na to pot, si bo lahko na vseh večjih poštah v Sloveniji kupil vodnik in vodnik poti po transverzali, po uspešno zaključeni poti pa bo dobil spominsko značko.

V. G.

Prilagoditi poslovanje potrebam

Z letne konference društva knjigovodij Kranj

Prejšnji teden je imelo letno konferenco društvo knjigovodij Kranj. V hotelu na Smarjetni gori se je udeležilo nad 150 članov in gostov, med katerimi je bil tudi predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalogar. Ta je v razpravi tudi poudaril, da bo skupščina redno vabila predstavnike društva, kadar bo rabila pomoč pri reševanju finančno-materialnih vprašanj v občini.

Na konferenci so med drugim poudarili, da bo prav od naših računovodskih kadrov odvisno, kako bomo zaali prilagoditi, poslovanje računovodskih služb potrebam delovne organizacije. Če je bil do pred kratkim vodja računovodske tista odgovorna in zaprisežena oseba, ki je moral le točno beležiti poslovne dogodke itd., je sedaj njegova naloga precej drugačna. Računovodja namreč postaja organizator, ki mora knjigovodsko evidenco in prvi vrsti prilagoditi upravnim in izvr-

šilnim organom delovne organizacije.

Novo obdobje terja tudi modernizacijo računovodskih služb v delovnih organizacijah. Preživele klasične oblike knjigovodskih evidenc bo treba nadomestiti z novo tehniko. Večji poudarek pa bo moralo društvo dati vsebinski računovodski dela in manj knjigovodski tehniki. Srednja in večja podjetja pa bodo morala uvesti tudi sodobnejšo avtomatizacijo obdelave podatkov, da bodo lahko zagotovila potrebne podatke za operativno odločanje in za vodenje poslovne politike.

Zato so poudarili, da bo društvo knjigovodij stremelo, da knjigovodja ne bo ostalo, kar je bil včasih, morveč, da bo on tisti, ki bo seznanjal finančni kader s sodobno organizacijo ob uporabi mehanizacije.

Na koncu so desetim zaslužnim članom društva knjigovodij Kranj razdelili lepe knjižne nagrade.

H. K.

Sprašujemo

predsednika komisije za samoupravljanje pri občinskem sindikalnem svetu Kranj tovariša Boruta Snuderla

»Tovariš Snuderl, na četrtkovi razširjeni seji občinskega sindikalnega sveta ste uvodoma povedali, da uskladištev samoupravnih aktov z novimi predpisi pomeni za delovne organizacije večjo svobodo pri določanju notranjih odnosov. Opozorili ste na vrsto vprašanj, ki jih bodo morale delovne organizacije urediti in ste hkrati poudarili, da ste hkrati poudarili, da rok za uskladištev ni preddolg, kot je morda videti, pa tudi ne prekratek, če bodo delovne organizacije takoj začele pripravljati spremembe.

»Ce izhajamo iz vaše ugotovitve, da bodo imele delovne organizacije v prihodnje večjo svobodo, potem se lahko zgodi, da bodo v nekaterih delovnih organizacijah, če jih bo čas prehitel, ugotovili, da ni treba ničesar spremeniti. Drugače povedano: zadovoljili se bodo, da tako kot imajo do sedaj urejeno, lahko ostane tudi v prihodnje. Kaj menite o tej predpostavljani salomonske odločitvi in hkrati zadovoljivi predpisov?«

»Najbrž bi bila takšna odločitev možna; če že ne v celoti, pa vsaj delno. Vsekakor pa bi ji vsaki delovni organizaciji odsve-

toval. Prepričan sem namreč, da bi bila to le začasna rešitev, ki bi se prej ko slej lahko pokazala kot bumerang tistim, ki so jo predlagali in sprejeli. Gre namreč za preprosto dejstvo, da pri delu o usklajevanju samoupravnih aktov s predpisi ne bodo sodelovali le posamezni vodilni delavci. V razpravi bodo morale namreč sodelovati najrazličnejše službe v podjetju in občini, družbenopolitične organizacije in v manjših delovnih organizacijah tako rekoč vsi člani kolektiva.

Prav zato si težko zamisljam, da bi kje poskušali obiti, če tako rečem, tako široko družbeno kontrolo. Strinjam se, da bodo lahko kje z usklajevanjem kasnili. Vendar velja tudi za te, da bodo podvrženi določeni družbeni oceni, in bodo morali takšno kasnitev prav tako opravičiti. In če ne bo šlo drugače, se lahko zgodi, da tudi s sankcijami, ki jih je v tem primeru predvidel zakonodajalec. In prav zato bi rad še enkrat povedal, da pri vsem tem ne gre za formalne uskladištev, marveč za vsebinski razvoj, ki pa ga na današnji stopnji našega samoupravnega sistema ne moremo zanemarjati.«

A. Zalar

Jeseni razprava o celotni cestni mreži

Če bomo hoteli vsaj kolikor toliko urediti slovensko cestno omrežje, bo morala sodelovati vsa slovenska skupnost

Sekretariat za informacije republiškega izvršnega sveta je v torek dopoldne pripravil za pokrajinske časnike in radijske postaje tiskovno konferenco o izgradnji hitrih cest v Sloveniji in o regionalnem prostorskem planiranju ter o razvoju regij. Na vprašanja časnikarjev so ob tej priliki odgovarjali predstavniki republiškega cestnega sklada in Urbanističnega zavoda v Ljubljani.

Na konferenci so poudarili, da razporeditev sedanjega prometnega davka na bencin med zvezo in republiko ni logična. Zato si bodo v prihodnje prizadevali, da bi ta največji prometni davek pri nas smiselneje uredili, tako, da bi republiki ostalo več denarja. Le tako bi lahko vsaj delno uredili slovensko cestno omrežje (obnovili in zgradili tudi novega). Menili so namreč, da izgradnja slovenskega cestnega križa ne pomeni samo izgradnjo prvega, marveč tudi drugega dela (Podkoren—Ljubljana in Ljubljana—Zagreb). Tako bodo že jeseni razpravljali o celotni slovenski mreži oziroma tudi o drugem delu slovenskega cestnega križa. Menili pa so, da dosedanja sredstva vsekakor niso dovolj velika, da bi v Sloveniji lahko kaj hitro uredili vse ceste (tako obnovitev starih, kot gradnja novih). Če bi hoteli, da bi v prihodnjih desetih letih vsaj delno rešili vprašanje cest v Sloveniji, bi morala pri tem sodelovati vsa slovenska skupnost.

Na konferenci so tudi pojasnili, da priprave za gradnjo odseka od Ljubljane proti morju normalno potekajo in da bodo že jeseni s strokovnjaki mednarodne banke razpravljali tudi o odseku Hoče—Levec. Posebej pa so tudi poudarili, da bo do 1974. leta treba zgraditi predor pod Karavankami pri Podkorenu, ker bo do takrat predvidoma zgrajena in odprta Turska cesta.

Ko so v drugem delu pogovora govorili o regionalnem prostorskem planiranju pa so povedali, da kaže, da se bodo kmalu tudi sporazumeli o trasi bodoče gorenjske ceste in o odpravi nekaterih rezervatov v gorenjskih občinah.

A. Z.

Občinska konferenca ZKS Kamnik

Ocena volitev in aktivnosti članstva

Kamniški komunisti so se v četrtek popoldne zbrali na seji občinske konference ZKS, na kateri so najprej ocenili minule volitve in aktivnost članstva, vodstev in organizacij zveze komunistov, nato pa so razpravljali še o pokongresni aktivnosti in izvolitvi enega člana v republiško konferenco ZKS.

Med razpravo o minulih volitvah so ugotovili, da je v celoti predvolilni in volilni aktivnosti bolj kot kdajkoli do sedaj prišla do izraza neposredna vloga delovnih ljudi kot temeljnih dejavnikov samoupravnega in demokratičnega odločanja o vseh pomembnih družbenopolitičnih vprašanjih. Zato so tako predvolilno in volilno aktivnost kot tudi zelo visok odstotek udeležbe na volitvah (91,2 odstotka) dobro ocenili. Neposredna aktivnost komu-

nistov pri volitvah je bila na splošno večja v delovnih organizacijah in na terenu. Sibka točka je mesto, kjer so zabeležili zelo slabo obiskane kandidacijske konference in zbere volivcev.

Kamniški komunisti so na svoji seji zelo ugodno ocenili precejšnje število kandidatov za občinske odbornike. Tako je za 56 odborniških mest kamniške občinske skupščine kandidiralo 130 kandidatov, kar 107 kandidatov pa je prvič kandidiralo za odbornika občinske skupščine. V večini primerov sta za odborniško ali poslansko mesto kandidirala najmanj dva kandidata. V novi 56-članski izvoljeni skupščini je skoraj 34 odstotkov članov zveze komunistov, kar je znatno več kot v prejšnji mandatni dobi. Čeprav so s sestavo nove kamniške občinske skupščine zadovolj-

ni, pa jih moti zlasti majhno število mladih, saj je le en odborniki mlajši od 25 let. Da bi v bodoče to pomanjkljivost odpravili, se bodo zavzemali, da bo vsaj v tistih delovnih organizacijah, ki imajo več volilnih enot, kandidiralo več mladih.

Kamniški komunisti so podarili, da je SZDL v pripravah in izvedbi volitev pokazala izredno aktivnost, ravno tako tudi sindikat in druge organizacije. Res je, da so se pojavile posamezne težave, katerih vzroki so bili predvsem v veliki časovni stiski in v novem postopku kandidiranja. Zaradi tega so proceduralna vprašanja zahtevala mnogo več časa, ki bi ga lahko namenili vsebinski pripravljenosti in aktivnosti.

V. G.

Franko Ivan - Zrinjski

Franko Ivan-Zrinjski, rojen v Ljubljani 16. IV. 1921., izhaja iz delavsko-proletarske družine. Oče Franko Janez je bil po poklicu mizar, rojen 25. V. 1887 na Jesenicah (kraj rojstva ni preverjen), mati pa je bila po rodu Ljubljancanka.

V družini je bilo 9 otrok, štirje od teh so umrli v zgodnji mladosti. Družina je živel v zelo težkih življenjskih razmerah. Oče je s svojo družino stanoval dalj časa v Karlovcu v Skofji Loki, nato nekaj časa pri Sv. Duhu, odkoder se je leta 1938 preselil na Godešič. Bil je napredno usmerjen in je bil že v stari Jugoslaviji član KPJ. Zaradi svojega političnega prepričanja ni mogel dobiti stalne zaposlitve in je delal kot sezonski delavec na cesti. Na svojem stanovanju je imel vedno preiskave, zadržari so ga povsod zasledovali. Njegov sin Ivan je vse to videl in doživljal. To so bili tudi razlogi, da je Franko Ivan-Zrinjski še zelo mlad zasovražil takratni režim in njihove oblastnike.

Po okupaciji Jugoslavije so Nemci junija leta 1941 aretirali očeta in ga odpeljali v vaborišče Buchenroald, čes da je komunistični agitator. Tu je leta 1942 umrl. Mati pa mu je umrla že leta 1940. Tako je Ivan v teh usodnih časih ostal še z dvema sestrama sam.

Franko Ivan-Zrinjski je bil takrat zaposlen v sedanji Gorenjski predilnici. Med svojimi delovnimi tovariši in prijatelji je bil zelo priljubljen

zaradi odkritega značaja in tovarštva.

Očetov svetovni nazor je vplival nanj, da je postal tudi on somišljenik naprednih idej. Bil je velik nasprotnik že takratne pete kolone v stari Jugoslaviji in ob razpadu tudi nasprotnik Hitlerjevega režima.

Decembra leta 1941 je odšel v partizane in stopil v Cankarjev bataljon. Udeležil se je tudi slavne dražgoške bitke. V Dražgošah je močno ozebel v noge, tako da ni bil dalj časa sposoben za operativne enote. Poslan je bil na teren kot politični delavec. Takoj nato pa imenovan za sekretarja rajonskega odbo-

ra osvobodilne fronte za področje Skofje Loke. Na terenu je organiziral vaške odbore osvobodilne fronte, vodil propagandne akcije in pridobival ljudi za osvobodilno fronto, predvsem pa zbiral fante za odhod v partizane.

Kot politični delavec se je zadrževal predvsem v Godešiču. Pri organiziranju osvobodilne fronte na terenu je dosegel hitre uspehe, ker so mu ljudje zaupali. Uspelo mu je v kratkem času postaviti vaške odbore osvobodilne fronte na območju rajonskega odbora.

Junija leta 1943 je dobil nalogo, da s posebno ekipo partizanov izvede akcijo za likvidacijo dveh gestapovcev. (Sturh in Erkar iz Reteč). Ta naloga omenjeni ekipi ni uspela, ker se določenega dne gestapovca nista vračala domov. Ekipa se je nato umaknila v gozd za vasjo Godešič in tam prenočila z nalogo, da akcijo izvedejo naslednjega dne. 7. junija 1943 so nemški vojaki iz kasarne Skofja Loka v zgodnjih jutranjih urah imeli v tem gozdu vaje.

Izsledili so ekipo, jo obkolili ter v celoti zajeli. Ko so jih ujete vodili proti vasi Godešič, je vseh pet tovarišev skušalo pobegniti. Uspelo je le Luskovcu Francu-Cvetu. Keber Karel-Savo je bil na begu ranjen in ponovno ujet. Černetič Metod in Longo sta bila takoj ujeta in nato 26. 6. 1943 ustreljena. Franko Ivan-Zrinjski pa je padel na begu zadet od nemške krogle.

Z vojaške vaje: tehnika, pogum in spretnost

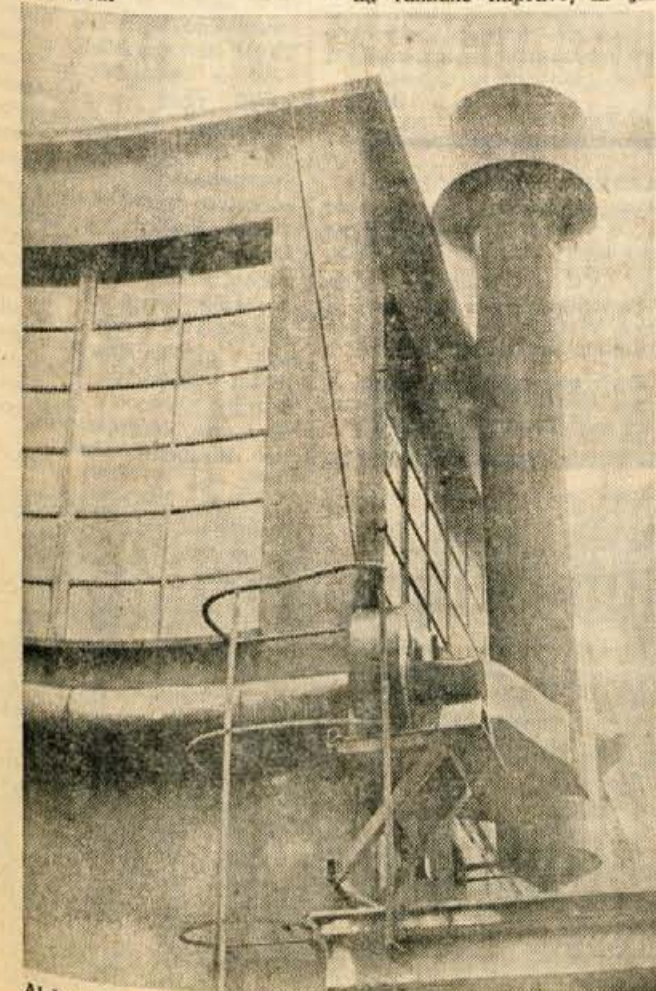
Lovilec prahu in plinov prestal preizkušnjo

Obiskali smo novatorja Aleksandra Šmuca — Naprava je poceni in zanesljiva

O novatorju in upokoјencu Aleksandru Šmucu, ki stanuje na Planini 4 pri Kranju, je na našem časniku že pisali. Približno pred dvema letoma je začel s poskusi, kako bi na preprost in cenen način v večjih industrijskih naseljih oziroma delovnih organizacijah lahko lovili odvečen in neprijeten prah. Kaj bi takšna naprava pomenila, najbrž ni treba posebej razlagati. Zano je namreč, da ponekod po svetu dajejo podjetja težke milijone za različne čistilne naprave za čiščenje zraka.

Približno dve leti je torej trajalo, da je Aleksander Šmuc lahko izdal, kako deluje njegova naprava. Pred kratkim so namreč v Industriji gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj preizkusili lovilec prahu, ki sedaj uspešno čisti s sajami nasičen zrak v bližini tovarne.

Ko smo pred dnevi obiskali Aleksandra Šmuca, sprva ni nič kaj rad sodeloval pri pogovoru.

Aleksander Šmuc: »Naprava je poceni in zanesljiva.«

»Veste, naveličal sem se že raznih zbadljivk na račun mojih poskusov. Preveč težko in preveliko truda je bilo, da sem lahko dokazal, kar sem želel. In prav hvaležen sem predstavnikom podjetja Sava, da so mi pomagali pri razvijanju te naprave.«

»Za kakšno napravo pa gre?«

»Imenoval sem jo univerzalni lovilec za cement, železov prah, svinčen prah, saje itd. Z njo pa je moč ujeti oziroma prestreči tudi razne strupene pline, ki se topijo v vodi. Skratka, z napravo ni moč prestreči le delcev, ki so težji od vode in plinov, ki se v vodi topijo, marveč celo prah, ki je lažji od vode.«

»In koliko takšna naprava stane?«

»Pričakoval sem to vprašanje. Ker je v podjetju Sava šele prototip, bi težko odgovoril. Vsekakor pa sem prepričan, da ni dražja od 1,5 milijona starih denarjev. Za primerjavo naj povem le to, da različne naprave, ki jih

delajo v tujini, stanejo težke milijone in menda niso niti tako zanesljive kot ta v Savi.«

»Tovariš Šmuc, povejte nam prosim, kako s pokojnico zmorete kriti najbrž precejšnje izdatke, ki jih imate s takšnimi poskusi? Saj je najbrž res, da različni materiali itd. niso ravno poceni.«

»Imate prav. Morda boste zadovoljni z odgovorom, da sem novator in da se moram pač znajti. Da pa odgovor ne bo preveč dvoumen, naj povem, da se tudi z odpadnim materialom in skrbnim ter dolgotrajnim delom da veliko narediti. Prav sedaj razmišljam, kako bi izdelal napravo za lovenje izpušnih plinov pri bencinskih motorjih oziroma motorjih z notranjim izgorevanjem. Kot veste je zrak v nekaterih večjih mestih z veliko motorizacijo že povsem zastrupljen s plini. Prav zato menda Angleži razmišljajo, da bi začeli spet izdelovati avtomobile na paro, kar pa je po moje precej smešno. Sam imam že izdelan načrt za takšno napravo. Žal pa bi bil prototip zanjo precej drag in ne vem, če jo bom lahko izdelal.«

Ko smo se poslavljali od Aleksandra Šmuca, ki se že dvajset let ukvarja z novatorstvom in je že nekajkrat uspel, posebno pa pred kratkim s svojim univerzalnim lovilecem za prah in v vodi topljive pline, nam je povedal še tole ironično misel:

»Pri nas znamo predpisati zdravila in določiti celo kraj zdravljenja za bolezni, katerih izvor je lahko tudi v strupenem prahu oziroma v zraku okuženem s plini in prahom. Za naprave, s katerimi bi čistili zrak, pa pravilno, da jih ni ali pa da so predrage. Res je, da ni še vseh naprav in res je tudi, da so nekatere precej drage. Res pa je tudi, da raje plačujemo denar za zdravljenje s prepričanjem, da naprav za reševanje takšnih industrijskih problemov ni moč narediti. Prepričan pa sem, da danes ni več težko narediti ceneno napravo za čiščenje zraka. Le malo več »poslušaj« bi včasih morali imeti za te stvari.«

Aleksander Šmuc

Pri izvajanju varstva pri delu se tudi z majhnimi ukrepi dosega dobre rezultate

Delovna organizacija je po načelu temeljnega zakona o varstvu pri delu osnovni nosilec nalog in zadev s področja varstva pri delu. Med najpomembnejše in obenem najzahtevnejše naloge spada tudi pravica in dolžnost, ne samo da izvaja že priznane ukrepe, marveč tudi v polni meri pospešuje varstvo pri delu. Zato je dolžna spremljati, preučevati in izkoristiti vse izsledke ter izkušnje za čim popolnejše varstvo ljudi.

Na podlagi teh načel smo v Industriji gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov »SAVA« Kranj prisluhnili novatorju ALEKSANDRU ŠMUCU, ki nas je prišel seznaniti s patentom univerzalnega filtra za lovljenje prahu, ki se odvaja iz delovnih prostorov na prosto in s tem kvira zrak v okolici tovarne.

Ker vsakemu prigovarjanju ne verjamemo, posebno ne takim, ki se nanašajo na probleme, katere so reševali že mnogi domači in tuji strokovnjaki ter dosegli več ali manj uspešne rezultate, nam je moral tudi tov. Šmuc na svojem miniaturnem prototipu dokazati utemeljenost njegovih trditve.

Strokovni delavci in samoupravni organi v tovarni so se odločili za odkup licence filtra za lovljenje prahu ter po idejnih načrtih novatorja izdelali filter. Saje so v naši tovarni zelo pereč problem, ker jim je zaradi nizke specifične teže težko preprečiti prodor v sosednje prostore oz. okolico. Iz tega razloga je bil prvi lovilec prahu predviden prav na mesto, kjer se iz zaprtega prostora odvajajo saje na prosto. Že med razgovori, nato med izdelavo filtra in kasneje med montažo, so bile pripombe, da je vse to zaman in da je bil denar nepravilno vložen. Pokazalo pa se je drugače. Pri dokončni izdelavi filtra je sodeloval tudi avtor. Treba je bilo odstraniti še nekaj pomanjkljivosti in ko je naprava začela obratovati, se je pokazalo, da je cilj dosežen — zid prebit.

Z meritvami smo ugotovili, da se v filtru ujame 90–95 % saj, katere se odplakujejo v sedimentacijsko jamo. Skozl filter sedaj izstopa le zelo majhna količina saj, vendar še za te trdi avtor, da se morajo ujeti, če filter še malo dopolnimo (podaljšamo).

Princip delovanja filtra je v tem, da se z vrtničnim odvajanjem pare in saj v filter le-te sprinejo (kondenzirajo). V filtru pa so vgrajeni vodni tuši, ki kondenzate izplakujejo in odvajajo v sedimentacijsko jamo. Ugodni rezultati se lahko vidijo tudi v sedimentacijski jami, iz katere vsak drugi dan iz vodne gladine posnamemo 50 do 60 l nabranih saj. Voda iz sedimentacijske jame odteka popolnoma čista.

Skratka, z rezultati smo zadovoljni. Verjetno bomo take filtre izdelali še na preostala mesta, kjer se iz zaprtih prostorov odvaja zrak na prosto in s tem večja prašna emisija v okolici tovarne.

Če izhajamo iz varstvenih načel, navedenih v prvem odstavku, bi bile take ukrepe na Gorenjskem dolžne podvzeti še mnoge delovne organizacije. S tem bi zavarovale sebe — svoje delavce, kot tudi bližnja naselja pred zapašenostjo in morda tudi pred boleznimi.

Cilji gospodarstva ne smejo biti samo v tem, da se izvaja proizvodni procesi in izdelava čim več dobrin, marveč morajo biti tudi v tem, da se živi v čistem, zdravem in vedrem okolju.

Petek, 30. maja. Na dvorišču loškega gradu je vse živo, pionirji iz vseh del Slovenije in iz drugih republik prihajajo otovorjeni s prijago, domači pionirji iz Skoflje Loke in mnogi starši čakajo na goste. Srečna svidenja, nova spoznavanja, novi prijatelji se ustvarjajo s stiskom rok. Če predstavljane ne gre, pomagajo starši. Potem gostov ni več. Domačih gostiteljev pa je še veliko, ki bi radi sprejeli na dom pionirja-slikarja. Starši so nejevoljni, ker bi radi pogostili na svojem domu ob svojih otrocih še enega, dva, ne, še celo več pionirjev od drugod. Loški pionirji odhajajo žalostnih oči. Prišli so vprašati se v soboto pred začetkom dela, zvečer...

Odbor Male Groharjeve slikarske kolonije je moral prav zaradi bojzani, da bi ne bilo mogoče prenočiti pri domačih pionirjih vseh udeležencev kolonije, znižati število prijav od pet na samo tri z vsake šole. Lahko bi ostalo pri petih, po vsem tem, kar smo videli: Se petdeset pionirjev bi prenočilo na domovih loških pionirjev. Zato in prav zato vsem staršem: najlepša, res najlepša hvala za vso vašo pomoč.

Za Malo Groharjevo slikarsko kolonijo:
A. Pavlovec

Učni uspehi jeseniških gimnazijcev

Letos je četrti razred v jeseniški gimnaziji obiskovalo 66 dijakov, od tega 23 fantov in 43 deklet.

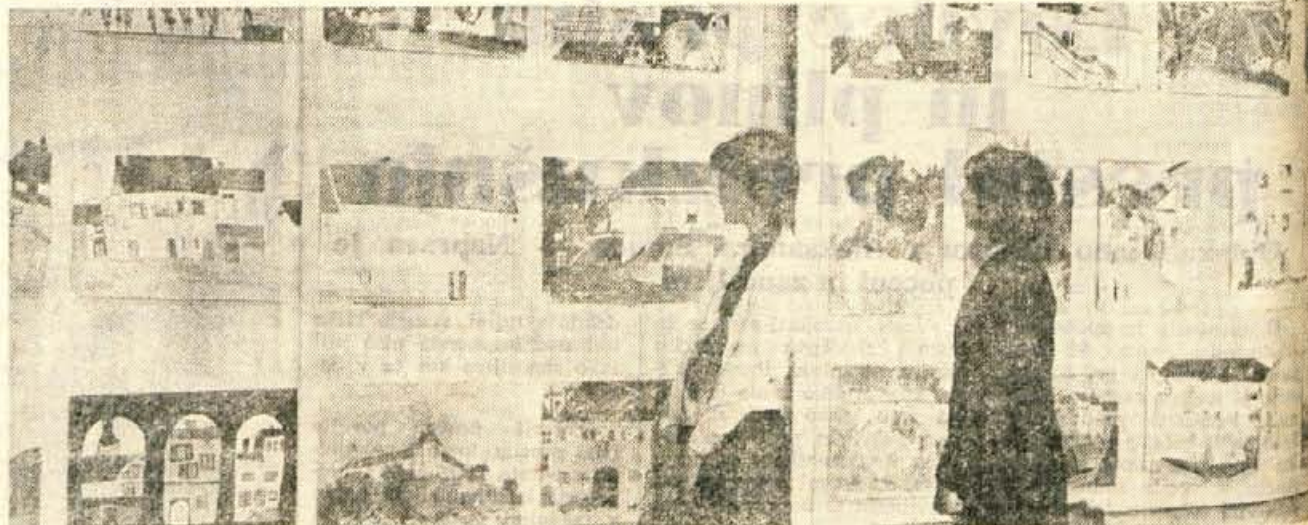
»Z uspehom nismo zadovoljni,« je dejal ravnatelj gimnazije, »lani je bil boljši.«

Od 66 dijakov je 4. razred izdelalo 49 učencev, dva sta padla in bosta razred ponavljala, 15 dijakov pa ima eno ali dve slabi oceni ter pravico do popravnega izpita.

Dijaki, ki so uspešno končali šolsko leto, bodo maturirali 12. junija, tisti pa, ki morajo še prej opraviti popravni izpit, pa bodo delali maturo v začetku septembra.

S prav dobrim uspehom je izdelalo 12 dijakov, odlični pa sta bili dve dijakinji in to Ivanka Herbar z Javornika in Francka Černe z Breznice. Če bosta odličnjakinji opravili pisne naloge na maturi z odličnim uspehom, potem sta oproščeni ustnega dela izpita.

J. V.

Avtorji, udeleženci Male Groharjeve slikarske kolonije, so s svojo spretnostjo in darom za opazovanje presenetili vse. Razstava je zares vredna ogleda. — Foto: F. Perdan

Prof. Fabjan o svojem zboru

Od jeseni leta 1966 vodi kranjski gimnazijski pevski zbor prof. Fabjan. Redno je sicer zaposlen pri Ljubljanskem radiu, kjer vodi mladinski radijski zbor, vendar pa so mu kranjski pevci tako prirasli k srcu, da jih ni zapustil tudi ob odhodu na novo službeno mesto.

Delo zborovodje najbrž ni posebno lahko. »Pomislite, krotiti moram kakih sedemdeset mladih ljudi ali še več. Zato je treba imeti kar precej trdne živce.« Med pogovorom se prof. Fabjan igra s ključem. Na prstu se mu sveti pečatni prstan z vdelanim violinskim ključem.

»Pred kratkim je zbor, ki ga vodite, na mladinskem tekmovanju pevskih zborov v Celju dosegel velik uspeh. Ali ga lahko ocenite?«

»Pravzaprav nam je bilo letos v Celju težje. Ze pred dvema letoma smo prinesli domov enako priznanje, to je prvo mesto v skupini mešanih zborov. Letos smo morali nekako obraniti to mesto, kar je za nas pomenilo, da smo morali zapesti boljše kot na prejšnjem festivalu. Skrbelo nas je tudi zato, ker je bila obvezna pesem makedonska. Peli pa smo tudi pred žirijo, v kateri je bil samo en slovenski glasbeni strokovnjak, ostali štirje pa iz drugih jugoslovanskih republik. — Letos je bila konkurenca tudi večja, saj je nastopalo kar šest mešanih mladinskih zborov, pred dvema letoma pa le štirje.«

Pa je vendarle šlo. Do zlate plakete jim je manjkalo sicer samo štiri desetinke točke. Dobili so isto število točk kot zbor celovške gimnazije, ki pa je nastopal izven konkurence.

»Kolikokrat pa se pevci zberejo na vaje?« »Enkrat na teden imamo vaje, vendar je to zelo malo. Pred koncerti vadimo tudi ob sobotah popoldne pa tudi ob nedeljah smo že. Posebno maturantje

pridejo teže na vaje pa tudi vsi, ki se vozijo v Kranj. Vendar je maj ravno pravi čas za taka tekmovanja in nastope, čeprav je tu tudi konec šolskega leta. Vem, da bodo jeseni spet težave kot so vsako leto. Precej maturantov je v zboru in jasno je, da vsi ne bodo ostali v zboru. Vendar pa je v zboru precej nekdanjih dijakov, ki še pojejo, čeprav niso na gimnaziji. Zato moramo pevce načrtno vzgajati. Prvi letniki samo hodijo na vaje, nastopajo pa potem šele naslednje leto. Ni posebno lepo, vendar le tako poskrbimo za kvaliteto. Sicer pa z vključevanjem v pevski zbor ni posebnih težav. Kranjčani radi pojejo.«

In veliko pojejo. Gimnazij.

L. M.

● GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa spominska razstava ob stoletnici rojstva Mahatme Gandhija.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled stalna muzejska zbirka: Slovenska žena v revoluciji in razstava slikarskih del Ive Subica. V II. nadstropju je odprta etnografska zbirka Planšarska kultura na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v Galeriji pa razstavi Poezija — grafika (F. Pibernik — H. Marchel; F. Zagoričnik — S. Simonič) in Gradovi ob Loiri.

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17. — 19. ure.

Kranjski gimnazijski pevski zbor

Maksim Sedej

Profesor Maksim Sedej akademski slikar in profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, je 26. maja praznoval 60-letnico. Rojen je bil na Dobračevcih pri Zireh in je brat slikarja samouka Janeza Sedeja. Razvijati se je začel v senci zagrebške Akademije, ustvaril vrsto nepozabnih družinskih portretov v tridesetih letih, potem je v četrtem desetletju bogatil svoje realistično slikarsko prepročanje, ter naposled v petdesetih in šestdesetih letih nastopil nova pota iskanja ustreznega umetnostnega razra. Najznačilnejša poteza umetnika Sedeja je odličnost s katero preoblikuje neposredno življenje po zakonih Lepote. Slikar je v življenju veliko prestal in bi upravičeno lahko slikal pekel, toda prirojena plemenitost ga silila slikati nebesa. Prav zato smo dolžni Sedejevo umetnost pravilno vrednotiti in se mu ob njegovi 60-letnici s to novico skromno oddolžiti.

P.

FILM

Razburljivi filmski sporedi so večkrat na naših platnih. Okus številnih jugoslovanskih distributerjev se že leta in leta ne menja. Njihovo (ne)poznavanje sedme umetnosti se je močno zakoreninilo in gledalci si pač morajo sami pomagati v stiski.

Slovensko podjetje »V-sna« iz Ljubljane odkupuje povečini zanimiva in domiselna dela. Njen izbor je po umetniški vrednosti daleč pred vsem drugimi. Tudi tokrat moramo na prvem mestu omeniti film, ki ga ljubljanska Vesna ponuja kinematografom: angleška drama »Joy, uboga deklica« se ponša z mnogimi priznanji. Film so odlično ocenili na festivalu v Karlovih Varih. V manj kot dveh urah se pred našimi očmi odigra žalostna zgodba mladega, čustvenega dekleta, ki spoznava grenkobo življenja na celi črti. Njen zakon z nepridipravom ne traja dolgo. Tudi njena druga ljubzen je trnjeva. Dekle pa ne priznava poraza in se silovito spoprime z vsemi težavami. Njen cilj je daleč, vendar pa junakinja gleda predse z vrhano mero zrelosti in optimizma. Angleži so mojstrski oblikovalci družinskih dram. V tem filmu so se izkazali kot izvrstni poznavalci človekovega boja z okrutnim okoljem. Film, ki ga pri poročamo, je zrežiral Kenneth Loach, zaigrali pa so Terence Stamp, Carol White, John Bindon in drugi.

Drugo angleško delo, ki bo na sporedu prihodnji teden, je po obrtniški plati na ravni in bo marsikaterega gledalca priklenilo na sedež. »Vrnitev iz pepeca« je napev in zamotan film. Ničevost posameznih nosilcev vlog nam znani režiser L. Lee Thompson razgali plastično in dovršeno. Hudičevski naklep pokvarjene Fabi in okrutnega Stanislava, ki hočeta obogateti na račun skruse zdravnice, se stopnjuje do vrhunca, na katerem dva zločinca klavrno končata. Poudariti moramo predvsem odlično igrano znanih igralcev Ingrid Thulin in Maximiliana Schella.

Drzne pustolovščine, strahovite obračune med goljufi, zapeljivo Silvo Koschino, simpatičnega in ob koncu nedolžnega Horsta Buchholza si lahko ogledate v filmu »Johnny Banco«. Že na začetku je na dlani, kdo bo ob koncu potegnil daljši konec. Zivopisne barve, Monte Carlo z igralnico vred in ljubzen, ki je ni para na svetu — vse to so filmarji posneli, zlepi in vrgli na široko platno. Kdor ljubi godljo najboljšje vrste, potem naj odšteje en, dva ali tri stotake za zabavo, ki so jo skuhal z roko v roki Francozi in Italijani. Naslednji teden bo torej vznemirljiv po svoje. Ali bomo naslednjič imeli bogatejšo zbirko? Bomo videli.

B. Česen

Gozd je galerijski prostor neomejenih razsežnosti. — Foto: F. Perdan

Lojze Zupanc: Poletna obleka

Cetudi smo šele v začetku junija, so se ženske, ki so iznajdljive, oblekle v poletne obleke; krilca so še krajša, kot so bila, narejena iz lahkega, lahkega, prozornega blaga. Nekatere imajo na sebi le še nekakšno pajčevino, ki bi si jo moški lahko zložil in namesto odišavljenega robčka vtaknil v naprsni žep.

Oni dan sem se odločil, da bom reformiral moško modo. »Prelomil bom z duhom preteklega časa,« sem si govoril. »Namesto hlač dopetač mi bo krojač sešil kratke hlače in dolg, fraku podoben suknič, kakršne nosijo popevkarij.«

Pohitel sem v trgovino. »Dva metra lahkega, poletnega blaga, prosim!« sem dejal črnolasi prodajalki. Razgrnila je pred menoj živopisano blago.

»Ah, saj ne mislim na damsko obleko,« sem se nasmehnil. »Blago za poletno moško obleko bi rad.«

Pozorno me je premerila od temena do stopal. »Ali ne bo dva metra premalo?« me je vprašala. »Saj niste otrok, ampak kar zajeten mož.«

Jezik ni kar tako

Predstave se bodo vršile vsaki dan ob 18 in 20.30 uri.

Predstave bodo vsak dan ob 18. in 20.30

V četrtek 12. 5. 1969 se je voznik Fiata iz Jesenic zaletel v hišo Jelenca.

V četrtek, 12. 5. 1969, se je voznik fiata z Jesenic zaletel v Jelenčevo hišo.

Če mi posodite pet sto dinarjev, vam bom garantirano dal do petka nazaj.

Če mi posodite petsto dinarjev, vam jih zagotovo vrnem do petka.

Oglejte si močnejše tiskane besede in popravljene stavke.

»Dva metra!« sem ponovil glasneje, da je vzela škarje in odrezala od bale dva metra lahkega sivnega blaga za poletno obleko.

Plačal sem polovico pokojnine in odšel.

Doma sem ženi povedal, da sem si kupil dva metra blaga za poletno obleko.

»Koliko?«

»Dva metra. Dovolj ga bo. Reformiral bom moško modo.«

Položila mi je dlan na čelo. »V redu,« je rekla sarkastično. Nato mi je potipala še žilo v zapetju in mi velela, naj ji pokažem jezik. »Vročine nimam,« je nadaljevala. »Srce bije normalno.«

»Glej, kratke hlače so zdaj moderne. Suknič pa bo dolg in s kratkimi rokavi. Dva metra blaga bo kar dovolj, videla boš!«

In ker je zaskrbljeno molčala, opazujoč me izpod trepalnic, če se mi morda ne blede, sem nadaljeval: »Všeč ti bo, če bom nosil takšno obleko. Težko pereš, pa bom v poletni obleki shajal tudi brez spodnjic, pod modernim sukničem pa je srajca nepotrebna.«

Tisto zaradi spodnjic je še nekako razumela, a da bi hodil po svetu brez srajce, ji ni in ni šlo v glavo.

»Ampak, ljubi moj, saj takšna obleka ni za poročnega možala je ogorčeno vzkliknila. »Kratke hlače in dolg, fraku podoben suknič? Kaj pa si bodo ljudje mislili, ko te bodo videli brez hlač tekati po mestu? Jaz že ne bom šla nikamor s teboj, da veš!«

In že so ji visele solze v očeh.

Pomislil sem, da ima prav. Kratke hlače bi se sploh ne videle izpod dolgega sukniča. Vendar sem ji že iz navade pričel ugovarjati: »Aha, takšna je torej ta reč s to prekleto modo! Kadar si ti izmisliš nov klobuk, si ga

kupiš, pa če je meni všeč ali ne, če je podoben svitku ali marelj, samo da je moderen. Če pa hočem jaz postati moderen, mi tipaš žilo, me prijemaš za čelo in ugribaš, ali nimam morda vročice. Vrag naj vzame še poletno obleko. Kar zimsko, lodnasto bom nosil in se znojil ko nilski konj.«

Pograbil sem zavitek in prijel za kljuko vrat. »Vrnil bom blago, upam, da mi bodo povrnil denar.«

»Počasi, burja!« je zaklicala žena, da sem obstal na mestu ko prikovan. »Samo pomisli, kakšen boš v hlačah, ki segajo do sredine stegen in v sukniču, ki sega do kolen,« je zažolela. »Sam praviš, da si sovražnik klečeplazenja. Samo poglej, kakšna kolena imaš!«

Zavihal sem hlačnice, jih potegnil čez kolena in se zgrozil: kolena so bila porasla s črnim mahom. »Ne, takšen se ne morem kazati ljudem,« sem pomislil.

»In nikar se ne smeš,« je rekla žena, zdaj že s toplino v glasu. »Saj ti denarja ne bodo vrnil. Kar doma pusti blago in vprašaj krojača, če ga je dovolj vsaj za poletni suknič.«

In pri tem je ostalo. A ko sem se čez kakšen teden vrnil s popoldanskega sprehoda domov, sem zagledal ženo, vsa nasmejana in v novi sivi obleki.

»Saj to je...« sem zajec-ljal.

»Da, blago za tvojo poletno obleko. Ali nisem čedna?« je zaplesala pred menoj ko manekenka pred ocenjevalno komisijo modnih strokovnjakov.

»Čedna, sem izdaval in požrl slino.«

In tako ima moja žena novo, sivo pomladansko obleko, jaz pa še zmeraj tekam okrog v hlačah dopetačah, v staromodnem sukniču in se v teh vročih dneh znojim ko nilski konj...

Galerija v gozdu!

Prejel sem vabilo in sklenil razvozlati njega pomen. Na vabilu je namreč napisano: TTP /Marko Pogačnik/ PG / avtocesta Ljubljana Kranj pri meji / 1. 2. 3. junij 1969 / aluminijeva selekcija / 324 debelnega / gozda. Skromnega besedila je ravno dovolj, da vzbudi radovednost, ki je lastna človeku nasploh in še toliko večja, če gre za poklicno radovednost poročevalca o razstavah in likovnem življenju na Gorenjskem. Vabilo je najprej povzročilo dobršno mero nestrpnosti, da bi čimprej videl najnovejši likovni izdelek Marka Pogačnika, akademskega kiparja, živečega v Kranju in člana skupine OHO. Zato sem seveda pravi prostor zgrešil in taval po gozdovih ter že obdolžil Pogačnika, da je z vabilom samo hotel odtegniti meščana vsakdanjosti, ga prestaviti v gozd, kjer naj išče, pričakuje in se razburja, kajti že to naj bi bilo dovolj za likovno kreacijo. Končno sem našel smerokaz z besedilom »P. GOZD«. Vstopil sem v ta gozd s smehom človeka, ki ve, da ga tani, kamor vstopa, čaka neko presenečenje, ne ve pa, kakšno in zagleda smreke opasane z za pred širokimi obroči iz polirane aluminijaste pločevine. Sprehodil sem se po tem 324 debelnem gozdu in končno mi je smeh zamrl, kajti dojel sem, da vabilo ni bilo potegavščina in da je za sicer abstraktnim naslovom skrito resno likovno delo.

Gozd je galerijski prostor neomejenih razsežnosti, smreke so hkrati podstavki in plastično telo, so stavba, stene in hkrati okna, skozi katera prosveta svetloba ki se lovi na premišljeno v vseno očiča obešene svetle aluminijaste pasove. Ti pasovi so zdaj v črti, zdaj tvorijo skupino zajeto v kompozicijsko urejeno enoto, so strupeni in razgibani, pogledov je nešteto, odsevnih vzorcev in aluminijasti odsevajo vsi elementi gozda, ki zaradi ozkega formata ostajajo prirezani in tako ustvarjajo še slikovito in ne samo plastično poanto) kolikor hočete. Celotna »aluminijeva selekcija 324 debelnega gozda« miruje dokler miruje tudi gledalec, ko se ta premakne, se giblje ves likovni projekt. Poznamo mobile, ki se gibljejo s pomočjo zračnih ali vodnih struj ali s pomočjo mehaničnih pripomočkov, tu v tem gozdu pa se nam koncentrat zdi, da smo sredi mobila, ki mu sami dajemo potrebno silo za gibanje.

Ne morem drugače, Marko Pogačnik me je osvojil s tem najnovejšim likovnim projektom.

A. Pavlovec

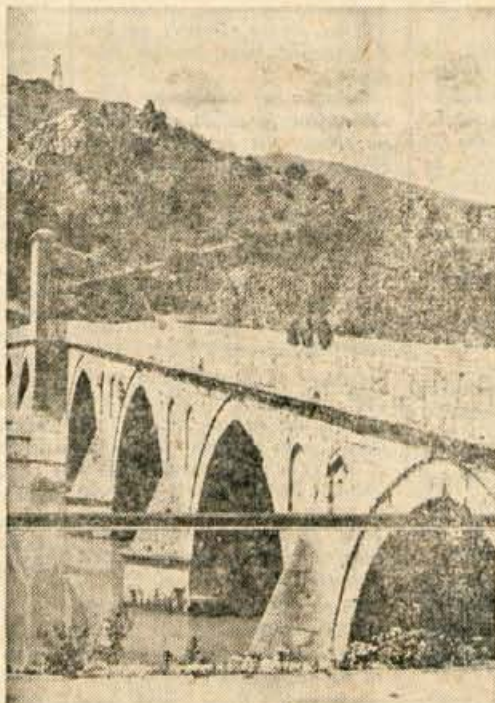
SREČA- NJE NA SAN- DŽAKU

Sarajevo, Jabuka, Zabljak, Dubrovnik. To so bili kraji, kjer smo si zvečer postavili platneno naselje in zjutraj z vso radovednostjo odhiteli skozi skalnate kanjone, mimo divjih rek, po osamljenih pustinja z bežečimi, preplašenimi ovcami in proti zgodovinskim mestom Bosne, Črne gore, Dalmacije, da bi naše učenje iz knjig primerjali z današnjimi doživetji in ugotovitvami. Tako polnih pet dni!

Bilo je to ob srečanju mladih planincev Jugoslavije na otvoritvi 150 km dolge transverzale prek sandžaskih planin od Lima do Tare ob letošnjem praznovanju mladosti. Organizatorji so na slovesnostih poudarjali pomen srečanja mladih ljudi, v tem primeru planincev, iz vseh naših republik. Zlasti dr. Marjan Breclj, predsednik planinske zveze Jugoslavije.

PREZGODNJE NAVDUŠENJE

Zanimiva »odkritja«, ki so vznemirila fotoamatere, so se začela pravzaprav ob Vrbasu proti Jajcu. Široka asfaltirana cesta je dovoljevala našemu mercedesu polno hitrost proti soteski, iz katere ni bilo slutiti izhoda. Začeli so se predori in znova prek vrtoglavih prepadov nad penečo se modro reko. Vsi smo stali ob oknih, se navduševali, slikali. Toda kasneje nam je bilo žal. Ko smo se naslednji dan vozili ob Drini od Goražde proti Višegradu z zgodovinskim Andričevim mostom je bilo takih prizorov še več, še več mogočnejših in lepših. Najbolj pa smo obstrmeli, dobesedno zijali četrti dan v kanjonu Morače. Nihče ni vzdržal na sedežu. Toda posnetkov ni bilo več. Prezgodaj smo se bili navdušili. Prek navpičnih sten in skozi predore je drvel avtobus po gladkem črnem traku. Globoko spodaj v temni globeli pa se je penila sinja Morača, ki si je skozi milijone let izdolbla pot skozi visoka gorovja proti zetski ravnini in Skadru. Učili smo se o tem, slišali pripovedovati.

Andrićev »Most na Drini«

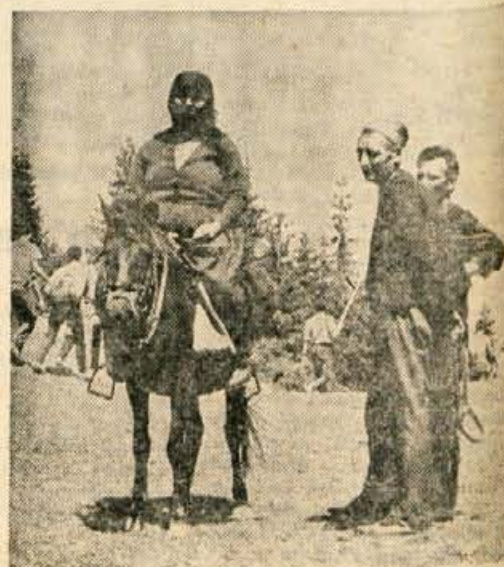
ZELEZJE V ZRAK

Kar je bilo novo, kar je bilo izredno presenečenje, so bile lepe ceste skoraj povsod in tudi skozi najtežje terene ob Vrbasu, Drini, ob Morači prek Petrove gore do Boke, da o jadranski magistrali sploh ne govorimo, saj ta je bolj znana. To je bilo res novo, prijetno presenečenje, ki ga nismo pričakovali. Ne vem, zakaj. K temu je treba še dodati, da ne gre zgolj za nove ceste. Tudi stanovanjski, hotelski in drugi objekti so povsod v gradnji. Od Banjaluke, Sarajeva, Višegrada, Prijepolja, Plevlja, Zabljaka do Cetinja in vzdolž jadranske obale je videti v nebo štrleča dvigala in železobetonske skelete industrijskih, turističnih in stanovanjskih stavb. Mošeje, džamije in stare zgodovinske zgradbe ostajajo v senčnem ozadju novega časa. Vendar to ne velja za življenjske razmere in navade ljudi z-

naj večjih krajev, kamor gradbena mrzlica in nov utrip življenja ne more prodreti v desetletju, niti v enem samem rodu.

PREPLAH NA VIADUKTU

Misel o razvoju mest in vasi, o gradnjah in o ljudeh se je vsilila ob doživetju na moderni cesti od Kolašina proti Morači. Pravkar smo bili zavili na visok viadukt, ki se v rahlem ovinku vzpenja iz hriba v hrib prek globokega kanjona. Naša Peračica ni nič proti temu! Pogled v črno globel je nehote vzbujal občutek groze. Prav takrat so nepričakovano zacvilile zavore avtobusa. Nekatere, ki so stali in občudovali to prirodno divjino, je kar vrglo. Presenečenje se je v tistem občudovanju kanjona spreverglo v trenutni preplah še zlasti zato, ker smo tik prej ugotavljali 4 ure vožnje od Zabljaka brez srečanja enega samega vozila.

Sandžanka na konju je kar obstala ob naši koloni

In kaj je bilo? Pred avtobusom so bile 3 zbežane krave in žena, ki pa se ni dosti vznemirjala. Mirno je naprej predla volno, ki jo je imela na nekih palicah in skušala preprečiti živalim beg nazaj.

DŽAMIJE, DŽAMIJE...

Takih prizorov ni bilo malo. V več krajih, zlasti na lepih cestah, kjer je možna in dovoljena vsa hitrost, smo na cestišču opazili ostanke povoženih mačk, ovac itd. Verjetno pa ta prodor cest skozi osameljene vasi ne prizanaša niti ljudem. Sicer pa za voznike ni niti opozorilnih znakov, ni prepovedi.

Prav ob tem dogodku na viaduktu pa sem začel razmišljati tudi o tolikih punčkah s solskimi torbicami in tudi mlajše, oblečene v dimije (muslimanke!), ki so se ob vsej vročini kuhale v tem oblačilu, razmišljal sem o rebrasti, suhi živini, ki je iskala skromno pašo na planoti Romanije, na prijazne ljudi po desetine kilometrov oddaljenih naseljih, ki so z osličji ali bornimi kljusami v velikih bisagah nosili pač najnujnejše iz neke »bližnje« trgovine.

Da, hitro se zgradijo ceste, viadukti tovarne — cela mesta. Toda življenje teh ljudi, ki iz roda v rod, ob ljubezni do vsega kamenja in trnja vztrajajo na svoji zemlji, ki so zanj stoletja krvaveli in umirali pred Turki in drugimi sovražniki, zanje pa se življenje ne more bistveno spremeniti, izboljšati. Vsaj ne hitro. Ob tej misli so se mi ljudje kar smilili. Zlasti otroci, ki so nam povsod mahali v pozdrav, posamezni možaki, ki so spraševali o Kamniku, Celju, Bohinj-ski Beli in o drugih krajih, kjer so svoj čas nosili zeleno suknjo.

SMOLA ZA SMOLO...

Največ vtisov, stikov z domačini in mladino iz vseh krajev pa je bilo na samem pohodu. Od skupno 150 km transverzale smo ob letošnji slovesni otvoritvi prehodili le dobro tretjino — baje 62 km. Slovenci, bilo nas je 48 (vseh okrog 500) smo si privoščili še poseben rekord. V temi smo se izgubili in dobro uro kolovratili okrog nekakega hriba. Vendar to ni bila edina smola. Zaradi obsežne rekonstrukcije ceste od Priboja proti Prijepolju smo po vsch obvozi in zaprekah prispeli

Pet jugoslovanskih dni — »Po jezeru...« in Valjevo — Kako pri vas? — Asfalt med džamije, dimije in ovce

na cilj z dveurno zamudo. Zamudili smo sprejeme, govorance, kosilo je bilo bolj »ekspres« in po bližnjicah strmo navkreber smo morali urnih nog za glavnino. Tako smo bili prikrajšani za dva predvidena počitka in brez oddiha hodili kakih 30 km, od štirih popoldne do 11. ure v noč. Še sreča, da je bila luna. Naslednji dan je bil pohod dokaj lažji, že zaradi spusta iz višin.

KAKO PRI VAS?

Ob počitkih, zvečer, pa tudi na pohodu se je srečala mladina iz raznih krajev. Makedonec Mujo je na pohodu zaostal in se znašel med našimi. Z Mariborčanom sta bila takoj v pogovru.

»V katero šolo hodiš?« vpraša Mujo.
 »V gimnazijo. I. letnik.«
 »Tudi jaz. Vidiš!«
 »Ste že vi vzeli iz matematike...?«
 »Da! In kako so nas gnali! Smo že pisali. Čakamo še na ustno.«
 »Kako pri vas profesorji? So pedantni, tečni?«
 »Uh! Ne vprašuj! Vsaj tu naj se oddahnem!«
 In pogovor je tekel naprej o telovadnicah, o šolskem izletu... o vsem pač. Vsak je spraševal, kako pri vas to, kako pri vas ono.

Ob stezi je stal mož z otovorjenim, utrujenim kljusetom. Po govorici in verjetno po zastavi je ugotovil, da smo Slovenci. Prijazno nas je pozdravil. Na Rudnem polju je bil kot vojak. Rad bi še prišel v Slovenijo. Vsaj pogledat, obiskat neko družino pri Bledu. Vabil nas je, naj se ustavimo pri njegovi hiši, kako uro naprej, na Babinem. Dal bi nam sira. In dobro mrzlo vodo ima. Daleč okrog ni take.

Samo zahvalili smo se mu za izkazano gostoljubje in hiteli za kolono.

Pred ograjo manjše hiše pri Črnem vrhu, prav na meji med Srbijo in Črno goro, je bilo nekaj ljudi, ki so nam mahali v pozdrav. Prišli so od daleč kot so povedali. Samo, da bi videli današnjo brigado. Brkati možak je ponujal natočen kozarec »ljute«.

»Mi smo za časa vojne dali vse za naše. Vi ste njihovi nasledniki,« je dejal in z vso naglico natakal mimoidočim, odraslim seveda, da je steklo več na tla kot v usta.

Tri ure je prijazni »čiko« peščil, da nas je pozdravil

Mladina iz vseh republik s svojimi prapori na startu iz Prijepolja

»Moja 'ljuta' je bila tudi partizanom všeč.«

V drugem kraju, ko smo se že spuščali proti Plevlju, so nas iznenadile žene.

»Fantje! Proleteri! Vzemite mimogrede zalogaj sira, požirek kislega mleka, da boste lažje hodili!« so klicale in ponujale neke napolnjene kozarce. Kar užaljane so bile, ko smo v glavnem le pozdravljali in hiteli naprej.

Nenadoma zaslišim zadaj lepo ubrano: »Po jezeru...« V prijetnem občutku, da sem nevede toliko naprej pred našimi, sem se ustavil in takoj pritisnil zraven svoj tenor. Toda pri drugem delu kitice se je zataknilo. Pogledam, sprašujem...

Mei smo iz Valjeva. K vam hodimo v planine. Skoraj vsako leto. Zvečer po kočah smo se naučili vaših pesmi. Vaše planine so izredno lepe,« je odgovarjalo postavno črnolaso dekle.

Tako je bila pot krajša. Mimogrede smo prišli v Plevlje. Šele naslednje jutro v Zabjaku, ob črnem jezeru pod slikovitim Durmitorjem, ko smo se po mačje umivali in razgibavali, smo občutili otrple noge zaradi pohoda. Toda to je kmalu minilo. Le vtisi iz petdnevnega potovanja po še neznanih krajih, spomini tolikih srečanj in pogovorov po sandžaških planinah, ti vtisi pa so iz dneva v dan še močnejši, globlji in lepši.

K Makuc

Na prireditvi na Jabuki je sodelovala mladina Sandžaka. — Foto: K. Makuc

POKLICNA INDUSTRIJSKA ŠOLA
pri Železarskem izobraževalnem centru
JESENICE

Razpis

za sprejem učencev 1969/70 za učenje
naslednjih poklicev

— talilec v železarni	25 učencev
— valjavec v železarni	25 učencev
— ključavničar (splošni, orodni)	53 učencev
— kovinostrugar	10 učencev (od tega 4 dekleta)
— vodovodni instalater	6 učencev
— industrijski kovač	2 učenca
— električar (obratovni, instrumentarci)	30 učencev

Pogoji za sprejem so:

- dovršen osmi razred osnovne šole, lahko z negativno oceno iz tujega jezika ali s popravnimi izpiti (pogojen vpis)
- starost do 18 let
- telesno in duševno zdrav
- kjer bo prijavi več kot je na razpolago učnih mest, bo preizkus znanja iz matematike oziroma iz ročnih spretnosti.

Solanje traja 3 leta.

Sprejem v šolo za vse poklice bo 3. julija od 8. ure dalje. Oddaljeni lahko prenočijo v šolskem internatu.

Prijava:

Prijava pošljite na vodstvo šole najkasneje do 2. julija in ji priložite:

- spričevalo o osmem razredu osnovne šole
- rojstni list
- mnenje šole
- kratek življenjepis
- 2 znamki po 0,50 din
- 1 državni kolek za 0,50 din

V prijavi točno navedite izbran poklic.

Ugodnosti:

Delovna organizacija, s katero lahko sklene učenec pogodbo, mu na osnovi veljavnih določil lahko prizna mesečno nagrado za vsa leta šolanja.

Železarna Jesenice izplačuje svojim učencem na osnovi sedaj veljavnih sklepov naslednje zneske:

a) Za talilce in valjavce:

- I. letnik od 180—230 N din
- II. letnik od 210—260 N din
- III. letnik od 240—290 N din

b) Za ostale poklice:

- I. letnik od 90—180 N din
- II. letnik od 120—220 N din
- III. letnik od 140—280 N din

Višina nagrade v obeh primerih je odvisna od uspeha in izostankov. Tem zneskom se doda še gibljivi del nagrade, ki je odvisna od učinka dela učencev v učnih delavnicah.

Po opravljenem šolanju imajo pogodbeno vezani učenci možnost zaposlitve v Železarni Jesenice.

Za vsa leta šolanja prejme vsak 3 delovne obleke brezplačno.

Oddaljeni lahko stanujejo v šolskem internatu. Posebno prijavo je potrebno poslati na naslov: Dom učencev Železarskega izobraževalnega centra Jesenice.

Ravnateljstvo šole

TEHNIŠKA ŠOLA METALURŠKE
IN STROJNE STROKE

pri Železarskem izobraževalnem centru
Jesenice
JESENICE

Razpis

za sprejem učencev 1969/70

a) ODDELKI ZA MLADINO

1 oddelek metalurgov
1 oddelek strojnikov

Pogoji za sprejem so:

- z uspehom dokončan osmi razred osnovne šole s pozitivno oceno iz tujega jezika
- starost do 18 let
- zdrav
- uspešno opravljeni sprejemni izpiti iz matematike in slovenščine

Sprejemna izpita iz obeh predmetov bosta v sredo, 25. 6. 1969, od 8. ure dalje. S seboj prinesite pisalni pribor.

K prijavi za sprejem je potrebno priložiti in je oddati najkasneje do 25. 6. naslednje:

- spričevalo o osmem razredu osnovne šole v originalu
- rojstni list
- kratek življenjepis
- mnenje šole
- prošnjo kolkovano z 0,50 N din — državni kolek
- 2 znamki po 0,50 N din.

Ostala navodila za prihod v šolo bodo posredovana še isti dan ob razglasitvi rezultatov. Solanje traja 4 leta.

Za bivanje v dijaškem domu morate vložiti posebej prošnjo na naslov: Dom učencev Železarskega izobraževalnega centra Jesenice.

b) ODDELKI ZA ODRASLE

1 oddelek metalurgov
1 oddelek strojnikov

Pogoji za sprejem:

- uspešno dovršena poklicna industrijska šola ustrezne stroke
- obveza, da bodo sami poravnali stroške šolanja
- soglasje kadrovske službe, če bo podjetje nosilo stroške šolanja ali nudilo druge ugodnosti za to obliko šolanja.

K prijavi je potrebno priložiti:

- zaključno spričevalo o uspešno opravljeni poklicni industrijski šoli
- rojstni list
- prošnjo kolkovano z 0,50 din — državni kolek
- 2 znamki za 0,50 din.

Prošnjo je treba vložiti na upravo šole do 30. 6. 1969. Solanje traja 4 leta po 18 ur tedensko v popoldanskem času od 16. do 20. ure. Višina šolnine je odvisna od števila kandidatov, teh pa mora biti najmanj 15, da bo oddelek odprt.

O pričetku pouka boste obveščeni pismeno.

Ravnateljstvo šole

RAZPISNA
KOMISIJA

RAZPISUJE

ZLIT

prosto delovno mesto

skladiščnika

ZAGANEGA LESA

Pogoji: delovodska šola ali visoka kvalifikacija s prakso v primarni predelavi lesa — ali srednja šola, lesna smer, po možnosti s prakso.

Poskusna doba 3 mesece.

Osební dohodki po pravilniku OD.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o strokovnosti in praksi v splošni sektor v roku 15 dni. O izidu razpisa bomo kandidate pismeno obvestili v osmih dneh.

**Kmetovalci
in sadjarji!**

Prodamo večje količine zabojev od piva, ki so primerni za transport in uskladiščenje sadja in poljskih pridelkov.

Informacije

na upravi podjetja

VINO,
Kranj,

Mladinska 2,
tel. 21336

Upravni odbor
OBRTNEGA PODJETJA
»OKOVJE«
KAMNA GORICA

razpisuje

prosto delovno mesto

tehničnega
vodje

Pogoji za sprejem:

1. srednješolska izobrazba strojne ali elektro smeri
2. več let prakse
3. smisel za vodenje

Interesenti naj pošljejo prošnje v roku 15 dni od objave na upravo podjetja. Osební dohodek po pravilniku o delitvi OD, z delom lahko prične takoj ali po dogovoru. S stanovanjem ne razpolagamo.

PSIHIATRICNA
BOLNISNICA
BEGUNJE
na Gorenjskem

razglašča

prosti delovni mesti:
— KV kuharice
— PKV živinorejke
Rok prijave do 15. 6. 1969.

Tovarna vijakov
FLAMEN Kropa

razpisuje

Javno licitacijo z naslednjo vsebino

- 8 stružnih avtomatov do \varnothing 7 mm
- 2 stružna avtomata do \varnothing 12 mm

Licitacija bo 14. 6. 1969 ob 9. uri v prostorih podjetja

Te dni po svetu

RIO DE JANEIRO, 31. maja — Brazilski delavci so izvedli doslej najuspešnejšo generalno stavko, v kateri je sodelovalo več kot dva milijona udeležencev. Ker je vlada stavko razglasila kot protizakonito, so izbruhnili krvavi neredi, v katerih je bilo več mrtvih.

BEograd, 1. junija — ZKI je sporočila, da se njena delegacija ne bo udeležila posvetovanja komunističnih in delavskih partij v Moskvi. Jugoslovanski komunisti menijo, da takšna posvetovanja ne morejo koristiti ureditvi enotnosti v mednarodnem delavskem gibanju.

PRAGA, 1. junija — Češkoslovaška partija je rehabilitirala več oseb, ki so jih lani avgusta obsojali kot »izdajalce in kolaboracioniste«. Med temi velja zlasti omeniti Vasilja Bileka, Barnirka, Hruškoviča, Janika in druge.

BLed, 1. junija — Tu se je končal letošnji jugoslovanski TV festival, na katerem je televizijski studio Ljubljana pobral kar tri prve nagrade.

Pariz, 2. junija — V prvem krogu predsedniških volitev v Franciji sta dobila največ glasov Georges Pompidou in Alain Poher.

KAIRO, 2. junija — Egiptovski predsednik Naser se je precej pesimistično izrazil o pogajanjih štirih vesilov o bližnjem vzhodu. Dejal je, da v pogajanjih ne vidi možnosti za rešitev.

PEARL HARBOUR, 3. junija — Med manevri v Kitajskem morju je avstralska letalonosilka zadela ameriški rušilec in ga presekala na dvoje. Pri tem je umrlo 73 ameriških mornarjev.

BEograd, 4. junija — Predsednik ZIS Mitja Ribičič je izjavil, da bo zvezni izvršni svet skrbel tudi za to, da bo javnost čimbolje seznanjena z njegovim delom.

MOSKVA, 4. junija — Sovjetski avtomatski postaji Venera 5 in Venera 6, ki sta pristali na Veneri prejšnji mesec, sta sporočili na Zemljo, da je na Veneri izredno vroče in da je velik pritisk.

BEograd, 5. junija — Narodna banka bo v počastitev 25. letnice II. zasedenja AVNOJ izdala zlate kovance po tisoč, petsto, dvesto, sto petdeset in dvajset dinarjev.

PARIZ, 5. junija — V vsej Franciji bodo slovesno proslavili 25. letnico zavezniškega izkrcanja v Normandiji.

V Kolumbiji in Ekvadoru so bili konec prejšnjega tedna spopadi, v katerih je bilo deset ljudi ubitih, nad sto pa ranjenih. Policija in vojska sta streljali, ker z običajnimi sredstvi nista mogli zatreti demonstracij, ki so bile naperjene proti guvernerju države New York Nelsonu Rockefellerju, osebemu odposlancu predsednika ZDA Nixona.

Ko je Nixon prišel na oblast, je obljubil, da bo začel do Latinske Amerike novo politiko, drugačno, kakor je bila politika njegovega predhodnika Johnsona. Ni pa povedal, kakšna bo ta politika. Latinska Amerika še vedno čaka nanjo.

Ze takoj v začetku se je Nixonu zataknilo v Peruju, kjer je sedanjí predsednik general Velasco Alvarado po državnem udaru razlabil imetje petrolejske družbe IPC, podružnice Standard Oila iz New Jerseya. Peru je uradno zahteval od te družbe več sto milijonov dolarjev odškodnine za neplačane davke v razdobju štiridesetih let. Washington pa je zahteval, da mora Peru plačati odškodnino za nacionalizirano imetje IPC.

Vojaška vlada predsednika Alvarada ne samo da se ni vdala, ampak je pred obiskom Nixonovega odposlanca — Rockefellerja bi moral priti v Limo 30. maja — spo-

Zaprta listnica

ročila, da ga ne mara videti, hkrati pa je zahtevala, naj vse ameriške misije odidejo iz Peruja.

Washington je v precepu. Za zdaj omahuje. Ne ve, ali naj začne gospodarske sankcije proti Peruju ali naj popusti. V prvem primeru bi se dvignil po vsej Latinski Ameriki tak protiameriški val, kakršnega ta celiam še ni doživela. V drugem primeru pa bi se — kakor se bo jijo v Washingtonu — začele po vsej »zeleni celini« nacionalizacije ameriških firm. Čilski predsednik Eduardo Frei je zahteval nacionalizacijo ameriških družb, ki izkoriščajo ogromne rudniške bakra. Stevilne venezuelske stranke na levi in desni zahtevajo od predsednika, naj odpove Rockefellerjev obisk. Zahtevajo pa tudi nacionalizacijo ameriške petrolejske družbe »Creole Petroleum«, ki je prav tako kakor IPC v Peruju podružnica Standard Oila.

Danes je tudi v Washingtonu vsem jasno, da je organizacija Zveze za napredek, ki naj bi bila po zamisli pokojnega predsednika Kennedyja pomagala Latinski Ameriki, doživela popoln neuspeh. Sam Nixon ne ve, kaj je hotel doseči, ko je poslal Rockefellerja na obisk v vse latinskoameriške drža-

ve, razen na Kubo. Rockefeller ima velikanske »interese« v Venezueli in zastopa koristi tistih, ki so v bistvu proti spremembam v sedanjih gospodarskih odnosih med ZDA in južnimi sosedi. V ZDA govorijo, da je šel Rockefeller v LA »poslušati in se učiti«. Dostj se ne bo naučil, ker ga je na primer samo v Bogoti stražilo 20.000 vojakov, v La Pazu, glavnem mestu Bolivije, pa je ostal samo dve uri — na letališču, ker ni bilo priporočljivo, da bi se odpeljal v mesto. To, da je pišel »odprtih oči, odprtih ušes in odprtega duha«, narodov Latinske Amerike ni ganilo. Bolje bi bilo — je posmehljivo dejal neki komentator — če bi prišel z odprto listnico. Potem bi Nixon res lahko trdil, da je obrnil nov list v zgodovini, odnosov med ZDA in Latinsko Ameriko.

V nedeljo prvega junija so bile v Franciji volitve novega predsednika. Kakor so skoraj vsi pričakovali, ni noben kandidat dobil nad 50 odstotkov glasov in zato se bodo morale po francoskem volilnem zakonu volitve ponoviti v nedeljo 15. junija. V »drugem krogu« volitev pa se bosta pomerila samo tista dva kandidata, ki sta na prvih volitvah dobila največ glasov.

To sta nekdanji premier v de Gaullovi vladi Georges Pompidou, ki je dobil 44,14 odstotkov glasov, in predsednik senata Alain Poher, ki je dobil 23,38 odstotka. Takoj za njim je kandidat KP Francije Jacques Duclos, ki je presenetil z 21,43 odstotka glasov, čeprav so prvotno napovedovali, da jih bo dobil samo 10 odstotkov.

Po prvih volitvah je glavni kandidat Pompidou pozval svojega tekmeča Poherja, naj odstopi, toda ta je izjavil, da ne bo odstopil in da se bo pomeril s Pompidoujem v »drugem krogu«. Prej so Poherju napovedovali, da bo v »drugem krogu« zmagal, če bodo prve volitve odločene. Toda zdaj je videti, da bo le Pompidou zmagoval, ker ima preveč naskoka nad svojim tekmečem. Toda presenečenje ni izključeno.

Čigava je jugoslovanska ljudska armada?

Republiški sekretariat za narodno obrambo SR Slovenije je pred kratkim razpisal štipendije za šolanje na srednjih šolah. Za štipendije se lahko potegujejo učenci slovenske narodnosti, ki se pogodbeno obvežejo, da bodo po končani srednji šoli vstopili v eno od vojaških akademij (pehota, letalstvo, mornarica, razne službe in poklicne smeri).

Natečaja se lahko udeležijo tudi učenci osnovnih šol, ki so letos (ali pa bodo) uspešno končali šolanje. Njim štipendija pripada od začetka šolanja na srednji šoli.

Učencem, ki bodo sprejeti za vojaške štipendiste, pripada:

prvi razred srednjih šol 40.000 S din, drugi razred srednjih šol 45.000 S din, tretji in četrti razred srednjih šol 50.000 S din mesečno.

Rok za prijavo je podaljšan do konca šolskega leta, oddelki za narodno obrambo pri občinskih skupščinah pa lahko še kasneje sprejmejo prijavo.

Do 15. julija pa je v voljavi razpis državnega sekretariata za narodno obrambo za sprejem dijakov srednjih šol za gojence vojaških akademij.

Moram odločno povedati, da JLA ne primanjkuje kad-

ra. Prijav je dovolj, v nekaterih krajih še preveč. Gre le za nacionalni sestav vojaškega kadra. Slovenci se kaj težko odločimo za vojaški poklic, zato je slovenskih podoficirjev in oficirjev v armadi vse manj. To pa ne more biti v armadi, ki vzgaja vojake vseh narodnosti. JLA ni vojska te ali one republike, ampak vseh narodov Jugoslavije. Vojaški poklic res ni lahek, ni pa več tako težak, kot je to bilo v prvih vojni letih, ko smo oficirji spali po vojašnicah, delovni čas, ki je bil sicer uradno določen, pa se je raztezal od ranega jutra do pozne noči. Vsak poklic ima svoje bleščeče in temne strani. Ali je lahko delo rudarja v jami, martinarja ob žareči peči, železničarja itn. Bil sem 23 let aktivni oficir in dobro vem, da skrb za človeka ni nikjer tako razvita kot v naši armadi. Mladini naj povem še to: ko smo oficirji iz NOV po vojni morali podpisati izjavo, da bomo ostali v službi JLA, smo se odločali za služenje do pokojnine ali smrti. Danes ni več tako. Če nekomu služba v JLA ne bo všeč, se bo po določenem času neovirano lahko spet vrnil v civilno življenje. V vojaških akademijah pa si lahko pridobi znanje, ki mu bo v civilu odprlo pot do službe.

V jeseniški občini je na srednjih šolah pet vojaških štipendistov, ki redno vsak mesec dobijo od 40 do 50 tisoč starih dinarjev, toda ni-

hče iz četrtega razreda srednjih šol se ni prijavil za vojaško akademijo. Ali nam je res vseeno, kakšen bo poveljniški sestav v naši armadi? J. V.

Kam je izginila stara partijska legitimacija?

Na Jesenicah so močno zaskrbljeni, kam je na razstavi, posvečeni 50-letnici boja KPJ, Skoja in sindikatov skrivnostno izginila 50 let stara partijska legitimacija.

Pretekli teden je razstavo obiskal Anton Čuden iz Ljubljane, ki je pred vojno živel na Jesenicah. Čuden je bil dolgo let v prvih vrstah revolucionarnega delavskega gibanja na Jesenicah. Po prvi svetovni vojni je bil prvi predsednik javniške organizacije komunistične partije Jugoslavije. Njegova partijska legitimacija je nosila številko štiri, izdana je bila leta 1920., na njej pa je pisalo, da je Anton Čuden član KPJ od 1. VI. 1919. leta.

Čuden je povedal, da je bilo 1920. leta na Javorniku 300 članov komunistič-

ne partije, v javniških obratih železarne pa je takrat delalo le okrog 500 delavcev. Torej je bila več kot polovica delavcev organiziranih.

Anton Čuden je pretekli četrtek zelo nerad izročil organizatorjem razstave svojo legitimacijo. Čez dva dni je skrivnostno izginila in jo zdaj iščejo.

Nihče ne ve, ali je posredi navadna kraja ali hobi zbiralca starin, morda pa jo je vzel kdo izmed starejše generacije, ki s Čudnom ni bil v najboljših odnosih.

50 let staro partijsko legitimacijo je že prejšnja leta za svoj arhiv skušal dobiti CK ZKS, toda Čuden jo je hotel obdržati do smrti in jo bi šele potem dobil muzej.

J. Vidic

Salejev nasmeje je bil ledeno mrzel.

»Dogodki,« je odvrnil bahaivo. »Nagil in izdatni dohodki.« Čez nekaj trenutkov je nadaljeval: »Se na misel mi ne pride, da bi se opravičeval. Trideset let sem bil pri policiji in pred desetimi leti sem postal višji inspektor, toda moja plača ni dosegla niti zaslužka srednjega trgovčiča. Ostra, sovraštva polna poteza se je zarezala okrog njegovih ust. Leta 1944 sem odšel v Francijo in s tem se je začelo. Tedaj je ležal denar na cesti. Ne bom vas dolgočasil s podrobnostmi, kratko in malo, znal sem izkoristiti priliko. Bilo nas je nekaj, ki smo bili enakih misli — in v nekaj mesecih smo si nagrabili lepo premoženje.«

»Lisgard tudi?« je vprašal Peter.

»Lisgard in še nekaj drugih. Na Lisgardu ni bilo nič posebnega, toda Rowe je delal z menoj. Ko je odslužil vojake, se je vrnil v London. Najmanjše novih moči za nas je bila njegova zamisel, on je prvi zaslužil ugodno priliko, ki se nam je ponujala. Uničenih eksistenc je bilo takrat na pretek in nešteto ljudi je obupavalo. Onstran sem ostal še dve leti, Rowe pa je že organiziral v Londonu.«

oček se je grozeče posvetilo. »Od tiste noči dalje, ko je padel Mac Grath, sem neprestano mislil na vas. Vi ste me videli, še več — slišali ste moj glas in mogoče bi bilo, da bi me spet spoznali, tega si pa nisem mogel dovoliti, Rae. Na noben način mi ne bi ušli.«

»Vem, da ne!« je zamrmral Peter, potrt, toda srce mu je začelo divje razbijati v prsni.

Za širokim Salejevim hrbtom so se začela počasi odpirati vrata.

Peter se je nekoliko vzravnal, toda dobro se je zavedel, da niti s pogledom niti s kretnjo telesa ne sme opozoriti Saleja na to, kaj se dogaja za njegovim hrbtom. Samo vzdihnil je in pripril oči. »Ne, saj se zavedam tega!« je dejal kolikor mogoče brezbrizno. »Preveč ste zvihtli, Sale, to vam je brez nevoščljivosti treba priznati.« Mišičasta roka se je stegnila skozi špranjo pri vratih in tipala po steni.

»Se nekaj bi rad vprašal,« je dejal Peter in se obvladoval z zadnjimi silami. »Ali mislite...«

Naenkrat je ugagnila luč in v istem trenutku se je Peter že vrغل na tla.

Dva strela sta počila in Peter je slišal, kako sta izstrelka zažvižgala nad njegovo glavo. Slep se je vrغل na-

bi teh stopnic ne bilo! Ali je tisto, kar tamle stoji, steklenica? Poglejte no, če je kaj v njej!«

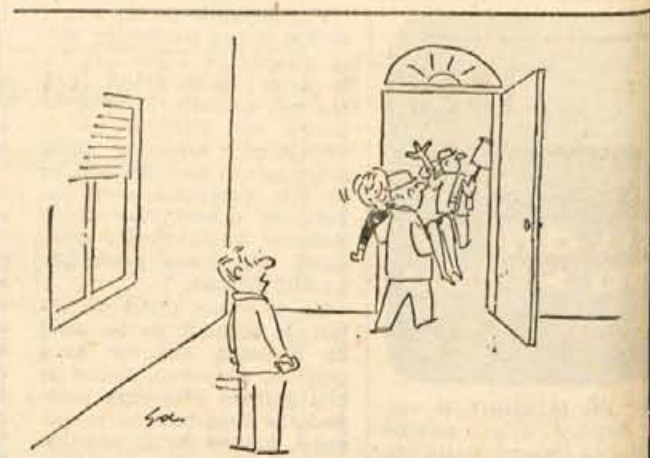
Newall je kritično pogledal. »Dejal bi, da je whisky,« je ugotovil zadovoljno. »Black and White.«

»To je moja najljubša znamka,« je vzdihnil Flagg in cmoknil z jezikom. »Nikar ne iščite kozarca — steklenica kar zadostuje.« Pograbil jo je s preizkušenim prijemom in napravil izdaten požirek.

Peter Rae si je obilzal okrvavljene ustnice. »Zdi se mi, da sem tudi jaz potreben majčkenega osveženja,« je dejal skromno. Flagg ga je pogledal izpod čela in mu dal steklenico. »Zelo pregrešna navada to, se že ob belem dnevu nacejal z whiskyjem,« in pokazal na Petra. »Na ta način boste vi mladi v kratkem prišli vsi na nič!«

Peter si je privoščil krepak požirek, nato pa se skesano obrnil k lastniku Meglene kroga.

»Za marsikaj vas moram prositi odpuščenja, Mr. Dargi,« je dejal. S svojimi domnevami sem se pošteno uredil. To je vedno tako, če hoče časopisni poročevalec igrati detektiva. Vedno sem mislil, da ste vi Mortimer Chark!«

— Nič ne skrbi, Zofija, drugi teden te bom prilgral nazaj!

Časi se spreminjajo

Med neko selitvijo je uradnik v Bostonu našel hišni red podjetja iz leta 1872. Med pravili so bila tudi takale. Vsako jutro morajo uslužbenci s plinom napolniti plinske svetilke ter obrisati steklo na njih. Vsi uslužbenci morajo prihajati na delo z enim vedrom vode in vedrom premoga. Vsak uslužbenec lahko po svoje prireže pero, vendar mora to delati zelo skrbno. Uslužbenci moškega spola lahko enkrat na teden dvorijo osebi ženskega spola pod pogojem, če redno hodijo v cerkev. Na plačilni dan morajo uslužbenci odšteti del plače za slabe čase, da ne bi bili ostareli v breme družbi. Vsak uslužbenec, ki kadi, pije alkohol, igra biljard in se brije pri frizerju, bo imel manjši ugled v službi. — Najdeni pravilnik je hotel omenjeni uslužbenec prebrati še svojim kolegom v uradu. Pa jih ni bilo — vsi so odšli in bližnjo kavarno na kavo.

63 MEGLENI KROG

Peter se je čudil. »Zato je Flagg trdil, da vsi člani Tolpe Sov govoriijo francosko, tega spočetka nisem razumel. Mislim sem, da se Flagg šali.«

»Ne, mislim je popolnoma resno,« je ostro odvrnil Sale. »Hm, škoda, da ste se morali vtakniti v to zadevo, Rae!« Dvignil je orožje. »Osebn nimam ničesar proti vam, gre za nerodno nalogo, ki jo je treba predvsem izpolniti.«

»Tako kot se je to zgodilo z Lisgardom,« je dejal Peter s tresočim glasom. »Ne tako!« je odvrnil Sale. »Lisgard je bil izdajalec. Dosti sicer ni vedel, toda tisto, kar je vedel, je hotel prodati Flaggu in tega nisem smel tvegati.«

»Kaj pa Rowe?«

Šef Tolpe Sov je zaničljivo mahnil z roko. »Dokazilnih sredstev človek nikoli ne sme pustiti razmetanih naokrog. Jaz ljubim red. Rowe je bil edini človek, ki me je poznal in če bi ga Flagg vzel kdaj v precep, bi bil klonil. Sel sem v Dargijev apartment in ga naročil tja. Bilo je zelo lahko in prišel je, ne da bi vprašal, zakaj. Potem sem ga umoril.«

Peter je presunjen molčal. »Ravno tako kot bom zdaj umoril vas,« je nadaljeval Sale in naperil nanj orožje. »Sledil sem vam tu sem in bi bil z vami lahko obračunal spoda, toda pokanje strelcev je tako neprijetno pa tudi nevarno.« V njegovih

prej in posrečilo se mu je zgrabiti svojega nasprotnika. Počil je tretji strel. Peter je z roko segel navzgor in s prsti objel pištolo. Z vso divjo silo je v borbi na življenje in smrt skušal izviti Saleju orožje iz roke, toda Sale je bil močan kot bivol.

»Prekleti pes!« je zasikal.

Zdajci pa je spet zagorela luč in med vrati je zagledal Peter širokoplečo Dargijevo postavo, s stopnišča pa se je oglašil topot težkih korakov. Dargi je planil z enim samim skokom naprej in z vso silo udaril Saleja po roki. Pištola je odletela na tla. Sale je zaklel in spet segel po njej, toda Peter in Dargi sta ga povlekla stran in vsi trije so se tesno objeli valjali po tleh. Tedaj pa so se vrata odprla na stečaj in na njih se je prikazala imponantna postava inspektorja Flagg, za njim pa je že gledal v sobo suhl Newall. V naslednjem trenutku je bilo boja konec.

Seržant Newall je s posebnim zadovoljstvom zaklepal lisice. »Tako, pa smo vendarle opravili,« je hropel. »Pa naj mi še kdo pripoveduje o Herkulovih junaštvih in podvigih starih Grkov...« — »Newall, ti veleum,« mu je presekla nadaljnje modrovanje višji inspektor Flagg in se zasopljeno vrغل v Dargijev naslonjač. »Prinesite mi raje nekaj, da si namočim grlo, to bi bilo pametnejše! Ah, če

Višji inspektor Flagg se je nagajivo muzal. »Tako, to ste mislili?« je momljal. »Pa je bil tako malo kot naš prebrisani Newall tu. Ali kaj vse drugo! Toda skrbi, skrbi, ki sem jih imel z vami, da se ne bi s svojimi prismojenimi poizvedovanji useli v koprive in nazadnje še vse pokvarili!« Nato pa je s široko gesto pokazal na Dargija. »Zdaj pa, Mr. Rae, bi vas rad seznanil s svojim dobrim prijateljem — njegovo ime je Marigold.«

Peter je odprl usta in zija. »Marigold?« je zajecjal. »Višji inspektor Marigold?«

Flagg je zamahnil z roko. »Ne, Mr. Marigold, namestnik šefa,« je popravil in pomehčkal. »Eh da, nimajo samo Sove skrivnosti!«

33.

Mr. Nataniel Webbs je sedel za svojo pisalno mizo izredno dobre volje in z veliko naslado risal s svinčnikom tiskane črke na belo polo.

Ko je prenehal s pisanjem, je z zadovoljnim smehom prebral, kar je napisal: Scotland Yard je strl Tolpo SOV

Izredno kriminalistično delo novega namestnika šefa

In nekoliko nižje spodaj:

Novo zmagovalje višjega inspektorja Flagg — član redakcije ORATORJA odigral veliko vlogo v primeru, ki vzbuja splošno pozornost.

VODORAVNO: 1. član streiske družine Kranj, ki je bil pred tremi leti odlikovan za 40-letno delo (Stane), 7. skupina, 12. sovjetski admiral, za časa II. svetovne vojne načelnik Glavnega štaba vojnomojskih sil, po vojni komandant vojne mornarice (Ivan Stepanovič), 13. mesto v Boki Kotorški, 14. slov. slikar, ki živi stalno v Parizu (Veno), 15. mesto ob gornjem toku večotoka Jenisej (Sibirija), 16. ločilni števnik, 17. narodni muzej v Madridu, 18. otok na severu Jadrana, kjer je bilo italijansko koncentracijsko taborišče, 19. poljski delavec, 20. najvišja točka gore, hriba itd., 23. moška oseba iz romana Pod svobodnim soncem, dvorni častnik v Bizancu, 25. tvar, 26. drugo ime za škrlatinko, 28. posadka, mostvo, 29. pristanišče v fjordu Bokn v južni Norveški, 30. slov. slikar, ki živi stalno v Trstu (Lojze), 31. gora v gorovju Sierra Madre (Mehika), 32. brenkalni instrument.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
12						13					
14						15					
16						17					
18						19			20	21	22
			23	24				25			
26	27							28			
29								30			
31								32			

NAVPIČNO: 1. tovarnjak zračnik, prekucnik, 2. ostrva resa na klasu, 3. aboten človek, šleva, 4. kratica organa oblasti med II. svetovne vojne, začasna vlada Jugoslavije, 5. nuelak-tren delec, 6. kratica za »kilovolt«, 7. zob pri zverh, 8. glavno mesto Saudske Arabije, 9. planina med Triglavom in Bohinjskim jezerom, 10. kratica ameriške letalske družbe, 11. ime ameriške filmske igralka Bluth, 15. mesto v Romuniji blizu jugoslovansko-madžarske meje, 17. drobni delci smeti, 19. obrežje, 21. hudodelec, 22. izraz zahvalnosti, 24. iz zlata, 25. »električna« morska riba, 26. vrsta trave, 22. pisane tropske papige, 28. pripovedne pesmi, 30. kratica za »smučarski klub«.

INFORMAZIONI TURISTICHE

TURISTIČNE INFORMAZIJE

FREMDENVERKEHRSNACHRICHTEN

● V Bohinju sta zaprta hotel na Voglu in hotel Triglav. V drugih hotelih in v zasebnih turističnih sobah je dovolj prostora. Zičnica na Vogel redno obratuje. V Srednji vasi je odprta nova gostilna Rupa. Odprt je ribolov v jezeru in na Savi. Dovoljnice prodajajo nekateri hoteli, ribogojnica v Bohinjski Bistrici in turistično društvo Bohinj.

● Na Bledu je dovolj prostora v počitniških domovih, gostilnah in v zasebnih turističnih sobah. V hotelih pa priporočajo rezervacije.

● V Ratečah je prostor v gostilnah in v zasebnih sobah. Prav tako tudi v penzionu Gorenjski in v planinski koči Tamar. V domu v Planici je prostora dovolj.

● V Kranjski gori sta zaprta hotela Erika in Razor. V drugih hotelih in turističnih sobah pa je še prostor. Poštarsko kočjo na Vršču bodo odprli jutri (v nedeljo). V drugih domovih na Vršču pa je prostora dovolj. Tudi na Jesenicah in v okolici je še prostor.

● V Trzinu, Podljubelju in na Ljubelju je dovolj prostih postelj. Prostora pa je tudi na Zelenici, Kofcah, v domu Pod Storžičem in na Dobri. Dom na Kriški gori je oskrbovan samo ob sobotah popoldne in ob nedeljah. Zičnica na Zelenico ne obratuje.

● V Kranju je prostor v obeh hotelih in v zasebnih turističnih sobah. Dovolj prostora je tudi na Smarjetni gori, v domu na Joštu, na

Krvavcu, na Jezerskem, v hotelu Grad Hrib v Preddvoru in v počitniškem domu Rade Končar v Bašlju. Češka kočja je odprta samo ob sobotah in nedeljah.

● V Skofji Loki je prostor v hotelu Krona in pri zasebnikih. Dovolj prostora pa je tudi v planinskem domu na Lubniku, v loški koči na Starem vrhu, pri zasebnikih v Retečah, v litostrojskem domu na Soriški planini in v Poljanski ter Selški dolini. Dovoljnice za ribolov prodajajo v turističnem informacijskem biroju v Skofji Loki.

● Dovolj prostora je tudi v Kamniku, Kamniški Bistrici, na Veliki planini in v Domžalah.

Priveditve

● Jutri (nedelja) ob 14. uri bo pri spomeniku Simona Jenka na Podreči proslava ob stoletnici smrti tega velikega pesnika. Hkrati s proslavo bodo prebivalci krajevnih skupnosti Mavčiče praznovali krajevni praznik.

Planinsko društvo Jesenice je že pred leti postavilo na Vršču prodajalno spominčkov. Te dni pa so postavili še eno prodajalno, last planinskega društva Nova Gorica. V sredini med njima je stara italijanska utrdba. Tod je bila nekoč meja. Planinsko društvo Nova Gorica je svoj kiosk postavilo bliže Gorenjski, toda še vedno na svojem terenu. Menda naj bi s tem dokazali, da so Jeseničani »zasedli« del njihovega ozemlja. (Pa ne vzemite tega komentarja zares, slišal sem ga namreč od znanca na Vršču). — Foto: J. Vidic

● V nedeljo, 15. junija, ob 10. uri bo v Partizanskem domu na Vodiški planini na Jelovici tovariško srečanje gorenjskih internirancev. Komisije za internirance pri gorenjskih občinskih odborih ZZB NOV vabijo, da se interniranci in njihovi svojci prijavijo pri krajevnih odborih Zveze borcev na Gorenjskem.

● V Domžalah bodo danes (sobota) zvečer priredili slavninarski ples. Pred tem bo tudi opereta Janka Gregorca Ojta slavnin domžalski.

Vreme

Sredozemsko področje nizkega zračnega pritiska povzroča nevihte tudi pri nas. Zato bo danes in jutri še sorazmerno hladno. Možne pa so tudi še krajevne plobe.

Alpskemu kvintetu so vzorniki Avseniki

Krepko čez deset let je tega, odkar je začel svojo popularno pot na novo ustanovljeni kvintet Bratov Avsenik. Z edinstvenim privlačnim načinom igranja narodno-zabavnih viž in napevov in veliko lastnih skladb je ta kvintet postal kaj hitro priljubljen doma in na tujem. Posebno

še v deželah Avstrije, Nemčije, Švice in Francije. In po vzoru in sestavi teh, se je pri nas kaj hitro rodilo še mnogo drugih tovrstnih ansamblov.

Tako so se sešli tudi mladi fantje iz gorjanske in jeseniške okolice pred tremi leti.

(Nadalj. na 16. str.)

Transturist hoteli

TRANSTURIST

— Hoteli Bohinj — Bohinj

Obiščite DANCING BAR.

Vsak dan (razen ponedeljka) od 21. ure dalje v Hotelu JEZERO v Bohinju igra kvartet pod vodstvom Julije Pascu.

Izkoristite prijetno vožnjo PO NOVI CESTI BLEDE-BOHINJ

Radovna v encijan

Turistično društvo Dovje-Mojstrana je letos drugič organiziralo prireditev RADOVNA V ENCIJANU. Sicer precej pozno, ker je bil encijan v najlepšem razcvetu v maju. »Se tako so ljudje potrgali dosti encijana, ki je z zakonom zaščiten: če pa bi bila ta prireditev prej, bi ga potrgali še več,« pravijo na turističnem društvu.

To, kar so za Planino pod Golico narcoise, je za Radovno encijan. Planina pod Goli-

co ima več izkušenj, toda tudi v Mojstrani se trudijo, da bi prireditev vsako leto privabila čim več turistov v Radovno.

Letošnje prireditve v Radovni se je udeležilo okrog 700 turistov med njimi tudi zastopniki gorenjskih turističnih društev. Ob desetih dopoldne je v nedeljo iz Mojstrane proti Radovni krenila povorka okrašenih kmečkih voz s folklorno skupino, pevci in zabavni ansambel.

Osrednja prireditev je bila pred gostilno Lipovec v Radovni. Folklorna skupina KUD »Jaka Rabič« je zaplesala deset domačih plesov, nastopali so pevci, po programu pa je bila prosta zabava.

Med prireditvijo so žrebali vstopnice. Obiskovalcem so razdelili 100 nagrad, ki so jih prispevala gorenjska trgovska in gostinska podjetja.

J. Vidic

Alpskemu kvintetu so vzorniki Avseniki

(Nadalj. s 15. strani)

Nadeli so si ime Alpski kvintet, ki je bil uradno ustanovljen 24. septembra 1966. leta. Sestavljajo ga: Jože Antonič iz Zg. Gorij — kitarist, vodi tudi pogodbene posle, Ivan Prešeren iz Sl. Javornika — trobentač, glasbeni vodja ansambla in komponist, Niko Kreigher iz Zasipa — harmonikar, Vinko Kozjek z Jesenic — klarinetist in dosedanjni basist Peter Kežzar z Jesenic (ki pa se menda bo ali se je srečno ponesrečil — vso srečo) — in ga bo zamenjal bivši član ansambla Veselih planšarjev Skruba Branko, ki je doma z Štajerske). Poprečna starost tega mladega kvinteta je 25 let.

Ze kmalu po ustanovitvi so odšli na turnejo po Franciji (3 mesece) in od tam so jih zvalili v Svico, kjer koncentrirajo in igrajo za ples po vseh mestih Svice. Igrajo vsak večer po tri ure. So tako rekoč profesionalci in kot mi pravi kitarist Antonič, so v tujini bolj poznani kot doma. Nastopajo vedno oblečeni v slovenske narodne noše, igrajo in pojo zvečine naše

domače viže in napeve, posebno pa gredo kar se da točno po Avsenikovih melodijah in pa po melodijah Borisa Franka, ker sta ta dva ansambla najbolj popularna. In ker gredo ti naši fantje trdno po sledi Avsenikov, so v Svici zelo priljubljeni in tudi zelo iskani. Imajo sklenjene pogodbe za nastope že za leto 1970.

Posneli so tudi že dve plošči; na eni so štiri, na drugi pa dve melodiji. Eno so posneli za neko nemško, drugo pa za neko švicarsko firmo. Vse skladbe je napisal in skomponiral član ansambla Ivan Prešeren. Jeseni nameravajo posneti prvo veliko ploščo s štirinajstimi posnetki slovenskih polk in valčkov. Ta mladi ansambel je pri nas še zelo malo znan in si fantje želijo igrati tudi doma, posebno na občasnih prireditvah; saj so kos vsem zahtevam in željam poslušalcev. Trenutno so doma na dopustu, pridejo zopet v drugi polovici julija in čez Silvestrovo za tri tedne. Kdor si želi slišati ta dober mladi kvintet s pristnimi domačimi vižami in napevi, potem naj

se obrne na Jožeta Antoniča iz Zg. Gorij.

Iz razgovora z Antoničem sem lahko dojel, kako je cenjena naša slovenska pesem in narodna melodika posebno v alpskih deželah. Vprašal sem ga tudi, kako to, da so naši gorenjski godci tako iskani in čislani v teh evropskih deželah, mar doma nimajo ansamblov? »Imajo,« pravi, »toda ne morejo in ne morejo se uigrati v način izvajanja slovenske narodne melodike, ki je tako živahna in obenem prijetna za uho. Slavko Avsenik je to prvi ponesel v svet in igra tako dovršeno, da mu niso kos v tej zvrsti glasbe niti najboljši evropski mojstri harmonike, čeprav so jim dali v preizkus originalne note njegovih melodij.

Majhna je naša deželica, mislim predvsem na gorenjski kot, pa nam je dala toliko slovesa z našo narodno pesmijo in glasbo, ki jo uspešno prenašajo v svet naši mladi fantje, ki gredo zvesto po vzoru Slavka in Vilka Avsenika.

J. Ambrožič

Skofjeloška razglednica — Foto: F. Perdan

Kače na snežnem plazu

Preteklo nedeljo je vlečnica na Vršču zadnjič (za letošnjo sezono) obratovala. Prenosna žičnica, last Ljubljana transporta, se je te dni preselila na snežni plaz pod Prisojnik. Tam bo obratovala še junija in julija.

»Na plazu pod Prisojnikom je gotovo 40 metrov debela snežena plast. To je večni sneg, ki nikoli ne skopni,« mi je ondan pripovedoval Evgen Skrič, strojnik prenosne žičnice. Potoval sem prek Vrščiča pa sem na snežnem plazu opazil samo enega smučarja, ki se je vozil z vlečnico. Radovednost me je gnala na sneg in tako sva se začela pogovarjati o snegu, smučarjih in kačah. Da, tudi o kačah. Strojnik Skrič se kač takole spominja:

»Čudno, da letos po skalovju okrog plazu še ni kač (pogovarjala sva se preteklo soboto). Dobro se spominjam, da je bilo lani petega maja po skalovju toliko kač, da se smučarji niso upali uvesti na skale. Nekaj kač smo celo opazili laziti preko snežnega plazu. Letos pa še nisem opazil nobene kače.«

Skrič je zadovoljivo povedal, da je maja z vlečnico prepeljal 18.000 smučarjev.

Vprašal sem ga, če se nikoli ne navlečica snega, saj

živi kot ptica selivka, ki se seli iz kraja v kraj. Izdahnal je samo: »Pod Prisojnikom bo letos še dolgo prijetna smučarija.«

Smučarji v gore, tam je še dovolj snega!

J. V.

Se en prizor s kmečke ohceti v Ljubljani: medtem ko je 12 parov ženinov in nevest izrekalo tisti usotni »da« (ali »yes« all »ano«), so pred magistratom plesni pari s svojimi spretnostmi zabavali številne gledalce. — Foto: F. Perdan

Oglejte si izredno lepo sotesko na poti v KORTE (Trögern) • Trögernerklamm in obiščite gostilno FRANZL — samo 11 km od Zelezne Kaple

GOSTILNA MLEČNIK
PO TO KI
domača hrana
izbrane pijače
prenočišča
VABLJENI

vsak dan
MALIGOLE
V KRANJU

Hotel in restavracija
PLANINKA Kamnik
Visitateci. Ci prederemo premura di serviri bene. Cucina casalinga e vini della Slovenia.

ALP PENSION

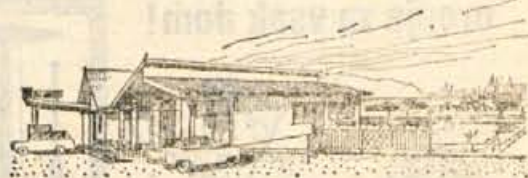

Alp Pension
HERLEC ELA IN ROMAN TUPALICE 38 P. PREDDVOR
Obiščite nas — domača hrana — pristna kapljica — Pension od 30 do 35 N din
Gorska vodniška služba

Prijazno vas vabi

GOSTILNA MLEČNIK
Kirschentauer — Kožentava
15 km od ljubljanskega predora ob cesti v Celovcu

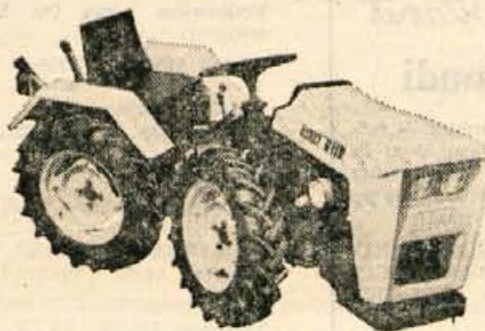
- avtomatično kegljišče
- kopalni bazen
- ugodna menjava
- solidna postrežba
- zmerne cene
- govorimo slovensko

NAJVEČJA ZALOGA KMETIJSKIH STROJEV NA PRIMORSKEM

TVRDKA **TERPIN** IMP EXP.

(ustanovljena leta 1927)

STEVERJAN (S. Floriano del Collio) GORIZIA — ITALIA
tel. 87218 (3 km od Gorice)

TRAKTOR s pogonom na vsa štiri kolesa tovarne NIBBI (z električnim vžigom in lučmi)

V zalogi imamo še sledeče stroje:

MOTORNE KOSILNICE

10—13 KS in Diesel — motokultivatorje 14—18 KS tovarne NIBBI

KOSILNICE tovarne ALPINA

KOSILNICE tovarne IRUS

TRAKTORJI od 30 do 80 KS na dvo ali štiripogonska kolesa tovarne LAMORGHINI

STROJE ZA KLETARSTVO

znamke ZABELLI

BENCINSKE IN DIESEL

motorje tovarne LOMBARDINI

ZA VSE STROJE VELJA ENOLETNA GARANCIJA. ZANJE IMAMO STALNO V ZALOGI NADOMESTNE DELE IN OPRAVLJAMO BREZPLAČNI SERVIS.

PIŠITE V SLOVENŠČINI - NA RAZPOLAGO SMO VAM ZA VSA POJASNILA

TURISTI!

Priložnost vam nudi ugodnost. Za vsakogar nekaj, nekaj za vse

boste dobili v gostilni in trgovini

Jože Malle

Loiblal —

St. Lenart v Brodeh
le 3 km od ljubljanskega predora

Govorimo slovensko!

Ugodna menjava!

Dobrodošli!

HOTEL LEV
LJUBLJANA VOŠNJAKOVA 1

se priporoča in vabi v svoje sobno opremljene sobe in apartnaje.

Prijetne restavracije, restavracijski vrt in terasa.

Velika izbira kulinarčnih specialitet in odlična vina.

V dancin baru ples, glasba in mednarodni artistični program

Lastni parkirni prostori in garaža

Za obisk se priporoča

Hotel LEV Ljubljana

tel. 310-555

telex. 31-350

obiščite nas v 100 trgovinah po gorenjski

ŽIVILA

Josef

strauss

Villach — Beljak
Gaswerkstrasse 7
Bahnhofstrasse 17

SE PRIPOROČA
KOT
VODILNA HISA
ZA:

STROJE in APARATE za obdelavo lesa, sintetičnih snovi, kovin in kamnov, krogljene ležajo

ORODJE za obdelavo lesa, sintetičnih snovi, kamnov in kovin.

OKOVJE, stavbeno in pohošveno okovje, železnina

Magacin Madotto - Fužine

(800 m od mejnega prehoda Rateče v Italiji — na desni strani ceste)

VAM NUDI V VELIKI IZBIRI Z NAJNOVEJSIMI VZORCI, IZREDNO KVALITETO PO NIZKIH CENAH

- damske jutranjke, komplete in kostime,
 - perilo za otroke, ženske in moške,
 - visoke in nizke čevlje
- razprodaja**
pralnih strojev
CANDY 68 — ALGAR
— IGNIS — po izredno nizki ceni Lit 65.000

Postrežemo vam tudi z vsemi gospodinjstvi stroji in pripomočki.

OBISČITE NAS IN PREPRICAJTE SE.

ELEKTRO - EKSPORT

Simon Prescheren

Tarvis (Udine) — TRBIŽ, telefon 21-37

vam nudi po izredno nizkih cenah:

- električne potrebščine
 - pralne stroje
 - radio — televizijske aparate
 - šivalne stroje — dvokolesa
 - vozičke — peči na olje
 - Olivetti računske in pisalne stroje
- auto radio**
Blaupunkt in Grundig

Strežemo v slovenščini! — Poseben popust za izvoz.

KAVA
užitek

UNIOR

orodje za vsak dom!

POMAGAJ SI SAM IN **UNIOR** TI BO POMAGAL

CAMPLIN — AVTOPLIN

Kraj polnjenja:
Kamping v Zaki — BLED

PLINARNA LJUBLJANA,

Vodovodna cesta (za Lito-
strojem)

telefon 316-798, 315-759

CAMPLIN — AUTOGAS

Fühlungsstelle:
Camping in Zaka — BLED

PLINARNA LJUBLJANA, Vo-
dovodna cesta (hinter Lito-
stroj)

Telephon 316-798, 315-759

Svilanit

vam nudi

frotir na metre — bri-
sače za plažo, dom in
potovanje — kravate
iz sintetike, krojene po
najnovejši modi

**VSE TO LAHKO KU-
PITE V NASI TRGO-
VINI V KAMNIKU**

kamnik

obiščite

**KOMPAS
GARNI
HOTEL KOMPAS**

**Z AVTOMATSKIM KEGLJISCEM
IN RESTAVRACIJO NA LJUBELJU.**

Ljubelj

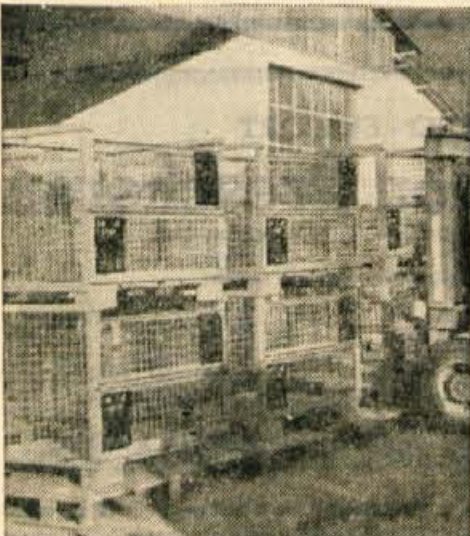
Za reprezentance podjetij da-
jemo posebne popuste.
Vabl Kompas GARNI HOTEL
BLED in Kompas MOTEL
KRANJSKA GORA

ITEK

**INDUSTRIJA
TRANSPORTNE
EMBALAŽE**

KANAL

TELEFON 78-020

Je prvi jugoslovanski pro-
izvajalec standardnih EUR
box palet po **JUS M. Z.
7.310**, ki so atestirane od
posebne komisije JZ.

Zunanje dimenzije:
1240 x 835 x 970 mm

Tovorna prostornina:
0,75 m³

Nosilnost:
900 kp x 5-kratno zlaganje
v višino

Lastna teža 85 kg.

KOMPAS VABIMO VAS
NA IZLET

v Trbiž (Višarje)

V soboto, 14. in 28. 6. 1969 odhod ob 7. uri izpred
poslovalnice Kompas-Kranj, povratek ob 14. uri.

Prijave Kompas Kranj, tel. 21-431

**Ko pridete v Slovenijo, ne pozabite obiskati
starega mesta Kamnik z idilično planinsko
okolico**

Po najnižjih cenah vam nudimo
v naših trgovinah usnjene izdelke
in vse vrste tehničnega blaga:

damsko, moško in otroško konfekcijo, pletenine in
perilo, steklo, porcelan in drugo kvalitetno blago
v bogati izbiri. Pri plačilu v tuji valuti 10 % popusta.

Se priporočamo za obisk!

VELETRGOVINA — KOČNA — KAMNIK

Tekstilni center Kranj

I. TEHNIŠKA TEKSTILNA SOLA

razpisuje sprejem dijakov v prvi letnik za šolsko
leto 1969/70. V prvi letnik bo sprejetih po 30 dija-
kov v predilski, tkalski, pletilski, tekstilno-kemij-
ski in konfekcijski odsek.

II. TEHNIŠKA CEVLJARSKA SOLA

razpisuje v prvi letnik za šolsko leto 1969/70
sprejem 30 dijakov.

Pogoji za sprejem:

- uspešno dokončana osnovna šola, s pozitivno
ocenjenim tujim jezikom,
- sposobnost za opravljanje fizičnega dela,
- sposobnost za ločevanje barv.

Kandidati ne smejo biti starejši od 18 let.

K prošnji za vpis je treba priložiti naslednje listine:

- spričevalo o dokončani osemletki,
 - rojstni list,
 - zdravniško potrdilo,
 - prijavo za vpis (obrazec D 73 1,20)
- kolkovano s kolekom 2 din.**

V prijavi naj kandidati navedejo v kateri odsek
želijo biti sprejeti. Prijave za sprejem v solo je treba
poslati v tajništvo šole v Kranju, Cesta Staneta
Zagarja 33, do 23. junija 1969.

Kandidati opravljajo preizkus iz slovenskega jezika
in iz matematike v sredo, dne 25. junija, ob 8. uri.
S seboj naj prinesejo pisalni pribor.

Sola ima za svoje dijake zagotovljena mesta v Dija-
škem domu v Kranju, Kidričeva 2. Prijave za spre-
jem v dom je treba vložiti neposredno upravi doma.
Velik del dijakov, zlasti fantov, štipendira tekstilna
in obutvena industrija.

● Loški muzej v Skofjli Loki je odprt vsak dan od 9. do
12. in od 14. do 18. ure. Istočasno je odprt tudi muzej na
prostem in galerija, kjer razstavlja 200 otrok udeležencev Male
Groharjeve slikarske kolonije svoje slike in risbe

Skupinskim obiskom priporočamo, da prej prijavijo svoj
prihod, posebej še, če žele obiskati muzej izven uradnih ur.

Tradicija tržiškega čevljarstva (24)

Plavi ponedeljek

Na binkoštno nedeljo leta 1937 sem spet pripravil za svoje čevljarске vajence izlet čez Ljubelj do gostilne »Zum deutschen Peter« v Ljubeljski dolini. Od tam smo krenili čez Oselco in prišli zvečer v Sele. Prijazno smo bili sprejeti in pogoščeni pri »Užniku«, kjer smo tudi prespali. Naslednji dan zjutraj, po maši, smo šli nazaj skozi Vajdiše, Borovlje in po Ljubeljski dolini čez Ljubelj v Tržič. To je bil marš!

Tržiška čevljarška zadruga je leta 1939 priredila prikrojevalni tečaj za mojstre in pomočnike, ki ga je vodil strokovni učitelj Jože Steinmann iz Ljubljane. Nedeljski pouk strokovnega risanja na strokovnih nadaljevalnih šolah je bil ukinitelj že l. 1934, le v Križah sem zaradi pomanjkanja prostora omenjeni dve leti izjemoma še poučeval v nedeljah. Takrat je bil tam upravitelj šole Viljem Baltazar.

NEKAJ OBICAJEV

Med tržiškimi čevljarji so se še do prve svetovne vojne ohranile razne navade in običaji iz cehovske dobe, vendar je vse to po prvi, posebno pa po drugi vojni zaradi novih gospodarskih razmer počasi zamrlo.

Se do danes pa se je delno ohranila navada »Luč v vodo«, in sicer na večer pred

sv. Gregorjem, 11. marca. Ko se tega dne zmrči, zagori kres na desnem bregu Bistrice nad nekdanjim mostom (sv. Janeza). Solarji napravijo v ta namen hišice iz lepenke; v sredo primerne deske, ki služi za osnovo, postavijo svečo, pribijejo hišico na desko in prižejo svečo. Skozi okna hišice, prepleljena z barvastim prozornim papirjem, sveti plamen sveče. Hišice dajo v vodo; privezane jih imajo na vrvice, da takoj ne odplavajo s tokom navzdol. Nekateri jih potem spuste, drugi pa jih vzamejo s seboj domov in shranijo za prihodnje leto.

V prejšnjih časih smo se ob kresu zbrali tudi vajenci in pomočniki zavoljo veselja, da od sv. Gregorja pa do sv. Mihaela (29. septembra) ne bo treba delati pri luči. Ta navada izvira v Tržiču gotovo še iz davne cehovske do-

be. Lepo je, da se ohrani, čeprav čevljarjem danes ni treba več delati ob luči pozno v noč. Ta običaj pa ni ohranjen samo v Tržiču, ampak tudi v Kamni gorici, Kropi, v Železni Kapli na Koroškem in drugje. V Železni Kapli pa ima drug pomen kot v Tržiču. Tam ne sejo otroci na večer pred svečnico (1. februarja) na drogovi papirnate cerkvice, prav tako postavljene na deske in s svečami znotraj. Na mostu jih spuste v reko Bello, da plavajo po njej, dokler ne potonejo. Ta navada je v Železni Kapli v spomin na veliko poveljenj (glej koledar Družbe sv. Mohorja, Celovec 1969!).

Ko že omenjam staro navado »luč v vodo«, moram povedati tudi, da so takrat, ko sem bil še jaz vajenec, to je pred prvo svetovno vojno, ponekod praznovali »Mišlvanje«, in sicer v nedeljo po prazniku sv. Mihaela (29. 9.). Od tega dne dalje do prihodnjega sv. Gregorja so delali namreč spet pri luči. — Tudi ta stara navada izvira še iz cehovske dobe v alpskih pokrajinah. Že okrog l. 1852 je že omenjeni začetnik čevljarjskih strokovnih šol Robert Knöfel zložil pesem

»Zum Lichterbraten«; pri nas smo ji rekli »Michelibraten«. Tisto nedeljo po sv. Mihaelu je mojster pripravil za vsa družina ter tudi za vajence in pomočnike slovesno večerjo s svinjsko pečenko, ki so jo zalili z »bržanko«, istrskim vinom. Te navade so se držali v Tržiču le premožnejši mojstri, ki so delali za izvoz, in sicer zato, da bi pomočniki raje delali »pri luči« bolj pozno v noč, če se je za naročilo mudilo. Po prvi svetovni vojni je ta navada prenehala.

Po državah zahodne Evrope čevljarji še danes časte patrona čevljarjev sv. Krispina, mučenca, ki je umrl proti koncu 3. stoletja n. št. v Franciji. Praznuje se 25. oktobra. Njegove slike vidimo po delavnicah, celo v čevljarjskih podjetjih, lep njegov kip je v muzeju Offenbach pri Frankfurtu itd. Tržiški čevljarji so ugotovili, da je bil sv. Krispin mučen in da je umrl na ponedeljek, zato naj se v ponedeljkih ne dela. Tako so nastali »plavi ponedeljki«; pesem poje:

Nedela j nedela,
ponedeljek je plau,
v torek ne delam,
v sredo pa an mau,
v četrtek poprimemo,

v petek pa udarmo,
v soboto je rajtenga,
v nedelo pa dnar.

Skup so se zbrali, vzeli s seboj veliko črno ponev (kastrolo), ovčje ali kozje meso, začimbe, krompir, kruh, jedilni pribor in seveda vino. Šli so navadno »za farovž«, se utaborili blizu kakega studenca. Šli so tudi na Brčev rovt, Zali rovt, Največ je bilo samskih pomočnikov, pa še ti ne vsi. Izgubljeni ponedeljek se je moral nadomestiti z delom pozno v noč, ob petkih marsikje kar celo noč. Tudi ta navada, bolje razvada, je prenehala po prvi svetovni vojni.

Andrej Tišler

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

8

To in zaničljivke, ker sva bila z mamo Slovenca, so nama dolgo bivanje v tujini še bolj zagrenile, čeprav sva imela tam tudi dobre ljudi, kakor je bil moj ded, očetov oče, dokler ni umrl. On, vojni slepi invalid — gospodar, pri katerem sva z mamo stanovala, njegova žena in še nekateri ljudje so bili najini prijatelji in se zavzemali za naju, a kaj, ko so bili proti županu in drugi penzberški gospodi, ki se je zarotila proti mami in meni, dolgo časa brez moči. V največjo tolažbo mi je bila tedaj povest »Pod svobodnim soncem«, ki mi jo je brala mama in ob kateri sem se učil slovensko brati in pisati. Pa ne samo v tolažbo, ta povest o ponosnih pradedih in ponosnem Iztoku je utrjevala tudi mojo slovensko zavest in slovenski ponos. Sklenil sem, da bom tak kakor Iztok in da se bom zaničevanju in sramotanju s strani svojih sošolcev postavil po robu in jim dokazal, da se Hinderburga, tako so klicali sošolca, ki so se mu vsi podrejali, ker so se ga balli, prav nič ne bojim. Navdahnjen z Iztokovim vzgledom sem najprej obračunal s svojim lastnim strahom, ki sem ga čutil pred gospodskim in pretepaško nasilnim sošolcem.

»Ne bo me več zaničeval, ne bo me več pretepal,« sem sklenil, da mu bom silo vrnil s silo, in si v gozdčku, skozi katerega sem hodil v šolo, urezal dolgo palico in jo skrtil v neki grm. Ko je bilo konec pouka, sem se najprej odlihotapil dedu, ki me je, odkar me je Hinderburg zasedoval s svojimi in tepel, vselej čakal pred šolo, da bi me pospremil domov, zaradi česar so se mi Hinderburgovi posmehovali. Tokrat nisem hotel, da bi me pred Hinderburgom varoval ded. Sam sem hotel obračunati z nasilnikom, čeprav je bil večji in močnejši od mene.

Tako sem se sam napotil skozi gozdčič. Vedel sem, da bo Hinderburg s svojimi krenil za mano, čim bo opazil, da sem sam. Kmalu je bil za mano in me začel že od daleč psovati z ušvim Slovanom in me izžival, naj počakam, če se upam spoprijeti z njim, svojim pa je kričaje zagotavljal, da bom bežal, kakor so bežali Rusi pri Mazurskih jezerih pred pravim Hindenburgom. Toda jaz sem šel samo do grma, v katerem sem imel skrito dolgo in proti vrhu tanko palico, ki je švigala in opletala kakor bič. Tam sem se ustavil, obstal pa je tudi Hinderburg, ki najbrž ni verjel, da ga bom upal počakati.

»Beži, dokler ne pridem do tebe in te zgrabim,« je kričal in čakal, da bi mu pokazal pete, a se je tokrat uštel.

»Le pridi bliže, če bi bil rad tepen,« sem mu vrnil.

»Podelal te bom v kašo,« je kričal.

»Nisi sam. Vso svojo vojsko imaš s seboj. Zato se naraščaj. Ko bi bil sam, bi se mi niti približati ne bi drznil.«

»Ho, ta pa je lepa! Ali ste slišali?« se je zarežal podobno, kakor se reže nemški oficirji. »Sam te bom premikastil. Sam, da boš črn kakor smradljiv žamorec!« je viknil in ukazal svojim naj ostanejo, kjer so, potem pa se je zapodil proti meni. Jaz sem samo bliskovito segel po palici in že je palica zažvižgala skozi zrak in se ovila Hindenburgovih nog, potem pa zopet švignila in švigala, dokler se Hinderburg ni spustil v beg in od daleč kričal drugim, naj me napadejo in zgrabijo. Dva od gosposkih staršev ubogala, a sta jo ucvrila še hitreje kakor on, drugi pa so zaploskali meni: »Dobro si jih! Ze davno bi jih moral nekdo pretipati, pa bi se ne naraščali, da so nekaj več kakor mi rudarski otroci!« Bil so rudarski otroci, zakaj Penzberg je rudarsko mestoce kakor Idrinja, le da tam kopljejo premog. »Mi nismo bili nikoli tvoji sovražniki. Tudi naši očete spoštujejo tvojo mamo in sovražijo penzberško gospodo,« so mi zagotavljali.

Tako sem dobil svoje prve prijatelje. Toda časi so za naju z mamo postajali vseeno čedalje težji. Da bi nama bilo lažje, je postala mama delavka v tovarni šote, a so njeni penzberški sovražniki kmalu dosegli, da so ji delo odpovedali.

O tem, da je bila mama dvakrat zaprta, prvič pod sumom, da je vohunka, ne bo pisal. Pravzaprav je zadnja dva stavka prehitro zapisal, ker ga je zmotilo kričanje italijanskih vojakov na cesti in tako mu je ušla misel, ki jo je hotel zapisati, ker se mu je zdela za njegovo spoznanje ob obračunu s Hindenburgom pomembna: takrat sem spoznal, da nasilju, s katerim si posamezniki podreajo druge, lahko hitro napraviš konec, če se nasilju postaviš po robu, pa tudi zaničevanju, če pokažeš, da imajo tudi revni, zaničevani in ponižani pesti in palice. To je hotel napisati in še to, da revni in ponižani, odvisni od gosposke milosti, ne čutijo nobene potrebe po sovraštvu do drugih narodov. A če to delajo, sovražijo samo iz strahu pred gospodo, pred tistimi, ki si delijo bogastvo in oblast in ki se jim zde močni, nepremagljivi. Ko pa spoznajo, da močni in silni le niso tako močni in silni, da bi jih ne mogli ugnati, se nenadoma revni in ponižani začutijo močni sami in se otresejo strahu, s katerim so se pustili vladati.

To je hotel napisati Slavko, a so se mu te misli utekle in preskočile v čas, ko je umrl ded od žalosti, ker je Slavkova penzberška babica zasipala mamo s takim sovraštvom in zlobo in jo dvakrat spravila celo v zapor, njega pa, potem ko je premagal Hindenburga, prepustila šikaniranju učiteljice, ga skušala nahujskati proti mami in se zaklela, da ga ji iztrga, kar bi se ji skoro posrečilo, saj je Slavko ostal tako sam, ko se je mama začela voziti delat v Starnberg.

Hudo je bilo. Mama si je morala poiskati delo v neki tovarni v Starnbergu, jaz pa sem čedalje bolj razmišljal o mamini Borjani, ki sem jo imel tudi za svojo Borjano, za svojo pravo domovino. Ko sta nono in nona preko Švice pisala, da so se kljub soški fronti vrnili v domači kraj, sem v mislih romal s pismi preko neznanice Švice in po zemljevidih iskal poti, ki bi me popeljala iz osvobodnega Penzberga k mamini staršem v domovino. In nekega dne sem se res odločil, da pobegnem.

Buge waz primi, gralwa Venus!

(Bog vas sprejmi, kraljeva Venera!)

Kmalu bo minilo tričetr tisočletja od onega prvomajskega dneva (leta 1227), ko je koroški vojvoda Bernard pozdravil s temi pristržnimi slovenskimi besedami potujočega viteza in trubadurja Ulrika Lichtensteina.

Tako povemo vodniki vsakokratnim izletnikom, ki pripotujejo z nami s Koroške v Kanalsko dolino ali pa v obratni smeri. Takrat, ko hitimo od Podkloštra proti Trbižu nad divjo sotesko, ki jo je izdoblja Ziljica — da bi bila čimprej v materi Zilji... Tako ozka je ta soteska, da se je komaj posrečilo vsekati v njene bregove cesto in železnico. Prava vrata iz Kanalske doline v Koroško so to; zato se kraj tudi imenuje tako, Vrata.

Ker pa avtobus hiti in ker je treba že pripovedovati o gorski verigi zahodnih Julijcev, o Mangartu, Višu in Montažu — pa tudi o slovenskem značaju Kanalske doline, ki se tako iznenada odpre pred popotnikovimi očmi — tedaj kar zmanjka časa za podrobnejšo pripoved o mičnem dogodku, tako pomembnem za dokazovanje nekdanjega slovenskega značaja celotne koroške dežele.

Pa še cela naša vrsta prijateljev in znancev je, ki se s svojimi vozili pada na našo pot »po Prešernovih stopinjah po Koroški in Kanalski dolini«. Mnogi pridejo, da jim čimveč povemo o krajih, ki jih kot zavedni Slovenci žele obiskati, mnogi s svojimi družinami. — Starejši mož je nedavno v pismu napisal med drugim: »Hvala za navet in spodbudo, ki sem jo prebral v Glasu, kajti šel sem na pot po Prešernovih stopinjah po Koroški. Z menoj sta bili obe hčerki — srečen sem bil, ko sem videl, kako se je s to potjo okrepila njuna narodna zavest. Vsi Slovenci, ki smo zaradi blagostanja pri nas, že precej pozabili na zamejske Slovence in njihove boje, težave in upanja, bi morali iti na to pot, ki jo že več let tako neutrudno priporočate in opisujete.«

VOJVODA BERNARD

E dinole ustoličenje koroških vojvod v slovenskem jeziku se more po pomenu primerjati Bernardovemu slovenskemu pozdravu. Tujekrvni plemič (Bernard Sponkeimški je bil po rodu iz daljnih krajev med Renom in Mozelo v visoki Nemčiji) je s slovensko govornico dobrodošlico sprejel prav tako tujekravnega viteza (Ulrik Lichtensteinski je sicer imel svoj grad na Zgornjem Stajerskem, a korenine njegovega rodu so bile v Saški) Deželni, uradni in tako rekoč slovenski ali obredni jezik je bil celo na koroškem vojvodskem dvoru in v plemiški družbi še 1. 1227 slovenski!

Bernard, vojvoda koroški je veljal za modrega in dobrega vladarja. Bil je ljubitelj umetnosti in poezije. Na njegovem dvoru v Sent Vidu ob Glini, kjer je bila v onih časih prestolnica Koroške, so se shajali tedaj najbolj znani trubadurji — vitezi pesniki: Walter Vogelweidski, Cahaj s Sokolovega, Konrad Sovneški, Leopold Ostrovhar in Ulrik Lichtensteinski.

Bernard je bil tudi prvi, za katerega se je ohranilo sporočilo, da je bil na Gosposvetem polju vmeščen po starodavnem obredu v slovenskem jeziku.

Zena Bernardova je bila Juta (Bogoslava), hčerka češkega kralja Otokarja I. Přemisla. Bernard je vladal izjemno dolgo dobo; kar celih 54 let! Od 1. 1202 do 1. 1256. Umrli je v starosti osemdesetih let.

VITESKI TRUBADUR

B ili so časi križarskih vojn, ko se je mnogo vitezov navzelo nemira. Zelja po pustolovščinah in po slavi, je gnala potujoče viteze od gradu do gradu. Nekateri so se zabavali z boji na turnirjih, drugi so zlagali pesmi. Nekateri pa so se ukvarjali kar z obojim.

No in eden teh, v naših krajih najbolj znanih trubadurjev, je bil Ulrik Lichtensteinski. Dom je imel na Gorenjem Stajerskem, kjer se še tedaj morejo opaziti izvaline njegovega gradu Frauenburga blizu Unzmarka.

Bil je nenavadno vnet za žensko čast

in lepoto. O njegovi trubadurski ljubezni do nedolžnih devic in do častitljivih zrelih žena pričata dve njegovi obsežni pesnitvi: »Frauendienst« in »Frauenbuch« (Služba ženam in Knjiga o ženah), ki sta se ohranili v rokopisih le v Parizu in v Monakovem.

Nemški učenjaki so dolgo premišljevali, kaj neki bi pomenili vrstici v Ulrikovi pesnitvi Frauendienst:

»...ir gruos was gegen mir alsus
buge waz primi gralwa Venus.«

Potem pa so le dognali, da je ta vložek slovenski, čeprav pisan z nemško pisavo.

Bila pa je ta celotna romantična pesnitev pravzaprav le poetično poročilo o viteški poti Ulrika Lichtensteinskega od Mester pri Benetkah pa do čeških dežel.

Ves prežet z vzvišeno miselnostjo o božanski vrednosti žene, se je Ulrik dne 25. marca 1. 1227 odločil za potovanje na sever, od gradu do gradu, kjer bi se bojeval na turnirjih — v čast ženski lepoti in milini...

Preden pa je krenil na pot, si je dal napraviti 13 ženskih kril, 30 rokavcev (bluz), 2 kiti z vdelanimi biseri, 3 plašče iz belega žameta itd. Odločil se je namreč, da bo potoval in se tudi boril na turnirjih v ženski obleki — kot kraljevska Venera, starorimska boginja ljubezni.

Po dovršenih pripravah je po razposlanih slih pismeno naznanil vitezom Lombardije, Furlanije, Koroške, Stajerske in Avstrije tja do češke meje, da namerava kot kraljica Venera potovati po njihovih pokrajinah. Vabi jih in izziva, naj se pripravijo na viteške turnirje, ker se želi boriti na slavo ženstva. — Onemu vitez, ki bo Venero premagal, bo podarjena roža in zlat prstan s čudodelno močjo v ljubezni. Kogar pa bo Venera premagala, se bo moral njej in vsem ženam sveta na čast pokloniti v vse štiri smeri neba.

Na Markovo 1. 1227 je Ulrik, ves v belem, res krenil na pot. Tudi vse njegovo spremstvo je bilo odeto v belino. Dvanajst opred je bilo oblečenih v snežnobela ženska oblačila, tudi vse drugo je blestelo v belini: kopja, šlemi, odeje, sedla, konjske oprave. Tudi konji so bili sami belci.

Ulrikova pot proti severu je bila polna dvobojev. Boril se je z grofi in vitezi — vse je užugal. Čez Pontabelj je prišel v Kanalsko dolino. Dne 30. aprila 1. 1227 se je utaboril visoko nad Trbižem. Ko pa je naslednjega jutra, bil je prvi maj, odrinil do Vrat, od koder se odpreta koroška, Ziljska dolina in Rož. Je naletel na vojvodo Bernarda, ki je hotel prav tu pričakati svojega gosta.

Sprejem je moral biti pristržen in bučen. Kajti tudi vojvoda Bernard je prišel tu sem z močnim spremstvom slovenskih vitezov. In turnir se je kar koj pričel. Osemnajst kopij se je križalo v borbah, ki so trajale do noči. Prenočil pa je Ulrik s spremstvom v bližnjem Beljaku.

Na nadaljnji poti, polni boj in zmag, so se merili z njim še mnogi vitezi. Ti turnirji pa niso bili nič kaj krvavi. Bili so hkrati zabava in vaja v moči, spretnosti in pogumu. Zadosťovalo je za zmago, če je vitez nasprotnika s kopjem tako zadel, da je ta omahnil s konja in padel v prah.

Zanimivo srečanje je imel Ulrik v Kindbergu. Tu ga je pričakal vitez Oton z Bukova, ki je bil napravljen v nošo, kakršno so tedaj nosile Slovenke, doli čez sedlo sta mu viseli dve dolgi kiti in na sebi je imel dragocen šapelj. Oton je poslal miljo daleč nasproti poslanca s pozdravom:

»Prezlahna kraljica! Zena Slovenka vam v tej deželi kliče: Dobro došla! Ker v tej dolini ni viteza, ki bi se z vami bojeval, se hoče slovenska žena spoprijeti z vami, s kopjem na borišču.«

To vse je, žal, le zgodovina. Sedanjost pa je vse drugačna: v deželi, kjer so nekoč slovensko cenili celo na dvoru, ko se odlična gospoda ni odrekala jezika svojih podložnih, pač pa se ga učila in se ga naučila, danes mnogokrat doživlja, da slovensčine sploh ne razumejo ali pa je nočejo razumeti.

C. Z.

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

8

Funk je osramočen povsili glavo.

»Videli ste film, zlate zobne mostičke, proteze in drugo zobovje. Ali se vam ne zdi, da ni nihče nikdar kaj takega deponiral v banki, ali se vam ne zdi?« je naskakoval Dodd Funka.

»Kar zadeva zobovje, je to seveda nekaj posebnega. Od kod so ti zobje, ne vem. Tega mi niso poročali. In kaj se je s temi zobmi zgodilo, tudi ne vem,« je skušal Funk dalje varati sodišče.

pa še z gospodom Friedrichom Wilhelmom, članom direktorice so ji bile poslone, izročiti zavodu za plemenite kovine, saj banka ni bila predelovalnica zlata. Rajhovska banka po mojem mnenju sploh ne bi smela takih stvari predelovati. Tudi ne vem, če je banka sploh imela tehnične priprave za to. To mi ni znano.«

Dodd taka izmikavanja ne morejo spraviti s tira. On vrta dalje: »Ne samo, da ljudje nikoli niso zalagali zlatih zob, tudi očal niso nikoli deponirali, kakor ste jih videli na sliki, ali ne?«

»Da, to je res. Seveda,« mora priznati Funk. »Take stvari niso običajni depoziti. To se razume.«

Dodd navezuje na film. »In vi ste videli različne predmete, ki so bili določeni za pretopitev. Na zadnji sliki smo videli nekaj, kar je bilo očitno že pretopljeno. Saj ste videli? Odgovorite mi prosim, da ali ne. Ali ste to videli?«

»Ne morem natanko povedati, ali je bilo to treba pretopiti. O teh tehničnih stvareh nimam nobenega pojma. Nikakor pa mi ni jasno, in mi doslej tudi ni bilo znano, da bi se reichsbanke sama pečala s tehnično predelavo in pretapljanjem zlatih predmetov.«

»No, bomo videli, kaj pravi k temu vaš sodelavec, gospod Puhl, o katerem ste nam včeraj rekli, da je zanesljiv človek, in ki ste ga navedli kot razbremenilno pričjo. Tukaj imam njegovo izjavo, ki jo je podal pod prisego 3. maja 1946 v Baden-Badenu v Nemčiji.«

Dodd čita: »Jaz, Emil Puhl, izjavljam pod prisego:

1. Imenujem se Emil Puhl. Rojen sem v Berlinu v Nemčiji in sem bil leta 1915 imenovan za člana direktorija reichsbanke, leta 1939 pa za njenega podpredsednika. Ta položaj sem imel nepretrgano do nemške kapitulacije.

2. Poleti leta 1942 se je predsednik reichsbanke in minister za gospodarstvo Walter Funk pogovarjal z mano, pozneje pa še z gospodom Friedrichom Wilhelmom, članom direktorija. Funk mi je rekel, da se je dogovoril z državnim vodjo Himmlerjem, da bomo za SS hranili zlato in nakit. Funk mi je dal navodilo, naj se o vsem potrebnem dogovorim s Pohlom, ki je bil vodja gospodarskega oddelka SS, in ki je upravljal ekonomsko plat koncentracijskih taborišč.

3. Vprašal sem Funka o poreklu zlata, nakita, denarja in drugih predmetov, ki naj bi jih prejeli od SS. Funk je odvrnil, da gre za zaplenjeno imovino iz zasedenih vzhodnih dežel in da naj ne sprašujem dalje. Jaz sem protestiral proti temu, da bi reichsbanke prevzela te vrednosti. Funk mi je rekel, naj opravimo vse potrebne dogovore za prevzem teh vrednosti in čuvamo stvar v popolni tajnosti.

4. Nato sem se o vsem potrebnem dogovoril s pristojnimi uradniki, ki so upravljali za blagajno in safeji, in na naslednji seji poročal direktoriju o storjenih ukrepih. Naslednjega dne me pokliče po telefonu Pohl iz gospodarskega oddelka SS in me vpraša, če sem o stvari poučen. Jaz se nisem hotel o teh stvareh pogovarjati po telefonu. Nato je prišel k meni in rekel, da ima SS nekaj nakita, ki ga hoče izročiti reichsbanki v hrambo. Dogovorila sva se o vsem potrebnem glede prevzema, in odslej so od časa do časa prihajale take pošiljke; od avgusta 1942 dalje skozi vsa leta.

5. Med predmeti, ki jih je SS deponirala, so bili nakit, ure, okviri za očala, zlati vložki in drugi predmeti v veliki množini, SS je to pobrala Židom, žrtvam koncentracijskih taborišč in drugim osebam. To smo spoznali, ker so esesovci poskušali to blago spraviti v denar, za kar so se s privolitvijo in vednostjo Funka obrnili na osebe reichsbanke. Poleg zlata, nakita in drugih podobnih predmetov, je SS pošiljala v reichsbanko tudi bankovce, devize in vrednostne papirje, s katerimi so ravnali na običajen, legalen način. Glede nakita in zlata mi je rekel Funk, da sta se Himmler in finančni minister von Krosigk dogovorila, da se zlato in denar od prodanih predmetov izroči državni blagajni.

6. Med izvrševanjem svojih dolžnosti sem od časa do časa obiskal safeje reichsbanke in videl, kaj je bilo tam shranjeno. Tudi Funk je po uradni dolžnosti od časa do časa pregledal safeje.

DELO BO V KRAJKEM IZSLO PRE ZALOZBI BOREC

Jesenice

Kranj

Radovljica

**Škofja
Loka**

Tržič

Bled

OBVESTILO

Gorenjske kreditne banke

Po odločitvi guvernerja Narodne banke Jugoslavije, Narodna banka Jugoslavije v prihodnje ne bo več poslovala z osebnimi deviznimi računi. Vse osebne devizne račune bo prenesla na poslovne banke. Lastniki deviznih računov imajo pravico sami izbrati poslovno banko, ki naj vodi njihov račun.

ZARADI TEGA OBVEŠČAMO VSE LASTNIKE OSEBNIH DEVIZNIH RAČUNOV PRI NARODNI BANKI, DA BO

GORENJSKA KREDITNA BANKA KRANJ s svojimi podružnicami na **JESENICAH**, v **RADOVLJICI**, **ŠKOFJI LOKI** in **TRŽIČU** ter ekspoziuro na **BLEDU**, prevzela in vodila vse osebne devizne račune, ki jih bodo lastniki želeli prenesti nanjo in njene podružnice.

S prenosom ne bodo v ničemer oškodovani, ker Gorenjska kreditna banka Kranj posluje po veljavnih predpisih ter točno in hitro izpolnjuje naloge svojih komitentov.

Naložena devizna sredstva obrestuje Gorenjska kreditna banka po istih pogojih kot ostale poslovne banke. S svojimi deviznimi sredstvi pa se lastniki lahko vključijo tudi v stanovanjsko varčevanje.

Interesentom smo pripravljeni dati vse informacije ustno ali pisмено.

Gorenjska kreditna banka

Mercator

**RAZSTAVA BO
ODPRTA VSAK
DAN, TUDI
OB NEDELJAH
OD 9. DO 18. URE**

Občani Kokrice in njene okolice

Obiščite razstavo in prodajo sodobnega pohištva, stanovanjske opreme ter tehničnega blaga od 12. do 22. 6. 1969 v kulturnem domu na Kokrici pri Kranju.

Velika izbira, ugoden nakup, prodaja na potrošniška posojila, brezplačna dostava.

Za obisk in nakup se priporoča

**MERCATOR
PE PRESKRBA TRŽIČ**

Mercator

Glasbena šola Kranj

razpisuje vpis

novih učencev za šolsko leto 1969/70 v oddelek za godala, pihala, trobila, klavir, solopetje, kitaro in klavirsko harmoniko.

Vpisovanje bo v ponedeljek, 9. junija 1969, ob 9. in ob 18. uri na Glasbeni šoli v Kranju, in ob 17. uri na osnovni šoli v Senčurju; v torek 10. junija 1969, ob 12. uri na osnovni šoli v Cerkljah in ob 17. uri na osnovni šoli v Preddvoru.

Podrobnosti o vpisu so razvidne iz objave na šolski oglasni deski. Ravnateljstvo.

Ali poznate revijo

NAŠI OČETJE IN STARI OČETJE
SO SE UČILI GOSPODARITI Z ZEM-
LJO IN RASTLINAMI V SADJARJU
IN VRTNARJU. DANES TO NALOGO
OPRAVLJA NAŠ VRT — revija za
vrtinarstvo in sadjarstvo.

Naš vrt?

Kdor hoče uspešno pridelovati sadje, zelenjavo in okrasne rastline ali pa si urediti lep vrt — stanovanje na prostem, mora redno prebirati Naš vrt. »Veliko ljudi veliko ve« — tega načela se drži naša revija, zato pri njej sodeluje mnogo strokovnih piscev.

Naš vrt je tudi lepa revija, z barvnim ovitkom in bogato ilustrirana. Naročila sprejema Državna založba Slovenije, Ljubljana, Mestni trg 26. Letna naročnina znaša 20 din. Na založbi so še vsi trije letniki. Ne odlašajte z naročilom!

„Delava kot bi imela šele 20 let“

Za zlatoporočca Marijo in Andreja Zihlerl iz Lipice zakonski jarem ni bil nikdar breme

Avtomobil se je zamajal in grgraje utihnil. Izstopili smo. Razsežno kmečko dvorišče, posuto s tolstimi kokošmi, velik skedenj in hiša, katere novi del še ni ometan, so pričali, da gre za trdno kmetijo, eno največjih v vasi.

»Dober dan. Ali je tu pri Vodniku?« sem vprašal ženo, ki jo je ropot motorja zvalil na prag.

»Seveda. Ja kdo pa ste?«
»Novinarji, mama. Menda ste vi in vaš soprog včeraj praznovala zlato poroko. Bo držalo?«

»Drži,« je pribila Marija Zihlerl. »Ampak danes bi ne smeli priti. Vse imamo razmetano. Veste, sinočnje svatovanje se je krepko zavleklo, nisem še utegnila pospraviti.«

»In kako je bilo?« sem »firbal« dalje.

»Krasno, mnogo lepše kot pred 50 leti. Saj razumete, takrat smo tolkili revščino. Manjkalo je denarja, hrane, obleke, vsega. Toda včeraj...«

Potlej sem zvedel, da so ju poročili na občini in da jima je govoril sam župan Zdravko Krvina. Celo šrange ni manjkalo. Postavili so jo vaščani. In šele ko je Vodnikov ata segel v žep ter plačal zahtevano vsoto, sta lahko odšla naprej.

»Saj res, kje imate pa ženo? Ali počiva?« smo se spomnili.

»Počiva? Ne. V hlevu krmi živino. Čakajte, precej stopim ponj,« je rekla in lahkih nog, kot bi imela 30 in ne 73 let, odhitela čez dvorišče.

Miza sredi stare kmečke izbe z rebrastim stropom, majhnimi okni in krušno pečjo v kotu, je bila polna kozarcev in vinskih steklenic, krožnikov, posod, raznovrstnih čaš ter vaz, da sem vmes komaj našel dovolj prostora za beležko. Lušno, zares lušno so se morali imeti svatje. Kako tudi ne, saj jim je ves čas prepevala izbrana družčina škofjeloških pevcev.

Med tem sta vstopila Andrej in Marija. Tako čilih zlatoporočencev zlepa ne najdeto. On krepak, še vedno raven kot sveča, z od sonca porjavelim obrazom, ona živahna, zmeraj nasmejana in polna dobre volje.

»Pa ja niste edini gospodar na kmetiji?« sta mi kolega Franci in Andrej, ki smo se oni dan skupaj dajali po terenu, snela vprašanje z jezika.

»Za zdaj še zmerom. Včasih pride pomagat tudi vnuk, sicer pa z ženo vse sama opravi. Delava kot bi bila stara šele 20 let. Ampak ni druge pomoči. Štiri hektarje obdelovalnih površin imava, šest glav živine in konja, zato si ne moreva privoščiti beteznosti,« je povedal Vodnikov ata ter dodal, da bi kljub temu še nekam šlo, da pa so davki prehud.

»Sto jurjev na hektar moram odriniti vsako leto, pomislite!«

Potlej smo obrnili pogovor drugam. Zanimalo me je namreč, kako sta se Andrej in Marija spoznala. Leta 1914 je bilo, pravi Zihlerl, na železniški postaji na Trati. Hodil je nekaj tam okrog in pogledal za deklico, ki je šla mimo. Tudi ona je pogledala njega. Nasmehnil se ji je in ona mu je nasmeh vrnila. Še isti dan sta začela govoriti.

»Če bi danes izbiral, bi spet izbral Marijo. Dobra žena je, vedno me razume. Kadar sitnarim, molče potrpi — in obratno, seveda.«

Že kmalu po začetku prve svetovne vojne so mladega Andreja vtaknili pod orožje. Najprej se je boril v Tirolah, potem v Rusiji, kjer je sovražnik zajel polovico njegovega regimenta, in nazadnje na soški fronti.

»Tamkaj bi bil skoraj ob življenje,« pripoveduje Vodnikov ata. »Ob eksploziji topovske granate, med bitko na Sveti gori, me je zasulo. Sanitejci so mislili, da sem

mrtev. K sreči je nekdo pravočasno opazil zmoto. Potem sem dolgo ležal v bolnišnici v Mariboru, kasneje pa še v Brnu na Češkem. Zračni pritisk mi je namreč poškodoval sluh in oglušel sem za cele pol leta.«

Toda vse se je srečno končalo. Mladi Zihlerl je popolnoma ozdravel in 31. maja 1919, kmalu po vrnitvi domov, sta Andrej in Marija stopila pred oltar.

»Ampak najbrž vama tudi potem ni bilo z rožicamj postlano?« smo spraševali dalje.

Naš sobesednik se je zresnil in začel pripovedovati o gospodarski krizi v letih od 1930 do 1935, ki je kmeta hudo prizadela, o trpljenju med zadnjo vojno, o partizanih, ki so bili v Lipici kot doma in o pokojnem sinu Rudiju, ki je padel nekje v Rusiji (zakoncema Zihlerl se je rodilo troje otrok — sin in dve hčeri). Sami grenki, žalostni spomini. Ni prijetno drezati vanje. Ob slovesu smo zato raje podebatirali o nedeljski svatbi ter sklenili, da se čez 10 let, za biserno poroko, spet dobimo.

P. s.: Andrej pozdravlja vse svoje nekdanje bojne tovariše in jih vabi naj se oglasijo pri njem doma, v Lipici blizu Skofje Loke, na hišni številki 4.

I. Guzelj

Ivano smo našli na polju, Janez je pa zidal. — Foto: F. Perdan

Zlatoporočca Ivana in Janez Narobe Služila sva, »fletno« je pa vseeno bilo

V ponedeljek, 2. junija, sta dočkala 50 let skupnega življenja Ivana in Janez Narobe s Podrečje. Ko smo ju ta dan obiskali, da z njima malo pokramljamo, smo bili nemale presenečeni. Čeprav kovač in že v 82. letu, je Janez vneto zidal, žena Ivana, ki jih ima že 84, pa je bila na polju.

»Kaj nimata danes 50. obletnico poroke?« sem poprašal malo naglušnega Janeza.

»Že, že. Toda mar naj zato križem rok sedim in čakam?« mi je odvrnil. Žena pa je še dodala, da sta pač od mladih nog navajena delati. »Pa dosti teže je bilo takrat. Po deset »štantov« rži in pšenice

smo morali na roke požeti in potem zmlatiti, danes pa kosičnice, traktorji... Ja, saj to se ne da povedati, kako je bilo včasih treba bolj delati kot danes. Ampak »fletno« je pa vseeno bilo. Čeprav je bilo dela čez glavo in čez, se je še vedno našel čas, da smo kakšno ugnali,« je pripovedovala Ivana.

Spoznala sta se, ko sta služila. Ivana je morala že z dvanajstimi leti oditi služiti, ker so ji umrli starši. Potem pa je prišla prva vojna in Janez je moral v vojsko. Medtem ko je bil on v Galiciji, Karpatih itd., ga je ona čakala. Vrnil se je novembra 1918. leta in naslednjo pomlad sta se vžela.

Pet otrok se jima je rodilo, vendar so kar trije umrli, sin pa je padel v drugi vojni. Tako jima je ostala samo hčerka, ki pa je tudi že poročena in živijo sedaj skupaj na Podrečju.

Po domače se pri hiši pravi pri Kovač. Janez je bil namreč kovač. S tem poklicem je imel posebno v prvi vojni precej dela. Podkopal je konje in drugače skrbel za vojno opremo. Se lani je podkopal zadnjega konja. Potem pa ga je bolezen za nekaj časa priklenila na posteljo in tako je kladivo odložil.

Med kramljanjem nam je potem Janez povedal, da veliko bere. Naročen ima Glas in TV 15. Že ko smo se poslavljali in jima zaželeli še veliko sreče in zdravja in da bi se srečali na biserni poroki, nas je Janez nemalo presenetil z vprašanjem:

»Kdo izmed vas pa je Franci? Pa kje imate tistega »spačkas«, ki ga včasih omenjate pri pisanju?«

Še enkrat smo se mu predstavili in mu razkazali našega službenega »spačkas«, hkrati pa obema zaželeli vsi srečo.

A. Zalar

PODJETJE ZA STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO KRANJ

razpisuje

po 12. členu Odloka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča v občini Kranj (Ur. vestnik Gorenjske, št. 11 in 16/67)

javni natečaj

za oddajo 3 stavbnih parcel na Trsteniku — k. o. Babni vrt:

- parc. št. 730/8 s površino 842 m²
- parc. št. 730/9 s površino 908 m²
- parc. št. 730/7 in 730/11 s površino 1153 m².

- Rok za začetek gradnje je eno leto, za dokončanje štiri leta od objave razpisa.
- Izklicna cena parcel je 13,00 N din za 1 m² (vključeni so stroški tehnične dokumentacije in pravnih del).
- Celotni znesek je treba plačati v 15 dneh po podpisu pogodbe.
- Višina varščine je 500,00 N din.
- Rok za predložitev pisemnih ponudb je do 1. julija 1969 do 12. ure. Na ovojnicu napišite »natečaj za zemljišče na Trsteniku — ne odpirajte!« Odpiranje ponudb bo 2/7-1969 ob 14.30, v sejni sobi Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj. Prednost pri izbiri ima, kdor ponudi več kot je izklicna cena.

Obvezni obrazec ponudbe ter informacije so na razpolago v Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6/V, soba št. 4 ob ponedeljkih od 9.—12. ure in ob sredah od 14. do 16. ure.

Vedno dobre volje — Marija in Andrej Zihlerl.

**EKONOMSKO ADMINISTRATIVNI ŠOLSKI
CENTER V KRANJU, Tomšičeva 7,**

objavlja razpis

za sprejem novincev in novink v I. letnik
za šolsko leto 1969/70 v naslednje šole:

EKONOMSKA SREDNJA SOLA

— 60 učencev in učenk

Pogoji za vpis:

1. dokončana osnovna šola (iz tujega jezika je obvezna pozitivna ocena)
2. starost do 18 let
3. izpisek iz rojstne matične knjige
4. izpolnjen obrazec DZS 1,20 s kolekom 2.— din
5. dopisnico z naslovom prijavitelja(-nke).

Sprejemnih izpitov ne bo. Prijave pošljite ali oddajte osebno do vključno 23. 6. 1969.

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA SOLA

(štiriletna) — 60 učenk

Pogoji za vpis:

1. dokončana osnovna šola (iz tujega jezika je obvezna pozitivna ocena)
2. starost do 18 let
3. izpisek iz rojstne matične knjige
4. zdravniško spričevalo o zdravih očeh in rokah
5. izpolnjen obrazec DZS 1,20 s kolekom za 2.— din
6. dopisnico z naslovom prijavitelja.

Sprejemnih izpitov ne bo. Prijave pošljite ali oddajte osebno do vključno 23. 6. 1969.

ADMINISTRATIVNA SOLA

(dvoletna) — 30 učenk

Pogoji za vpis:

1. dokončana osnovna šola (tudi brez ocene iz tujega jezika)
2. starost do 18 let
3. izpisek iz rojstne matične knjige
4. zdravniško spričevalo o zdravih očeh in rokah
5. izpolnjen obrazec DZS 1,20 s kolekom za 2.— din
6. dopisnico z naslovom prijavitelja.

POSEBNO OPOZORILO

Ce bo prijaviteljev več, kot je razpisanih mest, bomo tiste prijavitelje, ki bodo imeli najslabši uspeh v 8. razredu osnovne šole, klicali na preizkus znanja. Za ekonomsko srednjo šolo in upravno administrativno šolo bo preizkus znanja iz slovenskega jezika, matematike in tujega jezika, za administrativno šolo pa iz slovenskega jezika in računstva.

ZDRAVSTVENI DOM KRANJ

proda

NASLEDNJE AVTOMOBILE:

1. sanitetni avtomobil (furgon), znamke fiat 1300
2. terenski avtomobil »Land-Rover« s prikolico.

Ponovna prodaja avtomobilov bo v torek, dne 10. junija, od 9. do 12. ure v reševalni postaji Kranj. Vozila so tudi tam na ogled.

**KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA PRI SEKCIJI
ZA VZDRŽEVANJE PROG JESENICE**

razglaš

PROSTI DELOVNI MESTI

1. KV ključavničar

za nadzorništvo zgradb Hrušica

2. KV klepar

za nadzorništvo zgradb Hrušica

Pogoji pod:

1. izučena obrt z znanjem avtogenega varjenja
2. izučena obrt in da je več vodoinstalaterskih del

Prošnje s podatki o izpolnjevanju pogojev razglaš naj kandidati vložijo pri kadrovsko administrativni službi Sekcije za vzdrževanje prog Jesenice v 15 dneh od objave razglaš.

Prometno podjetje

Ljubljana Transport

Poslovna enota Jesenice

razglaš

NASLEDNJA PROSTA DELOVNA MESTA

1. VEČ ŠOFERJEV D KATEGORIJE
2. VEČ ŠOFERJEV C KATEGORIJE
3. VEČ KD NATAKARJEV — za hotel »Spik« v Gozdu Martuljku

Pogoji:

pod 1. in 2. strokovna izobrazba v prometni stroki, pod 3. KD delavec gostinske stroke. Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas in s pogojem poskusnega dela. Nastop dela možen takoj. Ponudbe pošljite v 10 dneh na upravo poslovne enote.

Loterija

Poročilo o zrebanju srečk
23. kola, ki je bilo 5. 6. 1969.

Srečke s končnicami	so zadele
	dan
40	10
50	30
34140	510
873530	100.000
30551	500
323641	10.000
917741	10.000
32	20
142	100
18282	2.000
46722	500
817192	10.000
3723	200
61033	500
92903	1.000
524283	10.000
14	10
34	10
5194	200
912164	10.000
75	20
38755	500
50705	500
90785	1.000
1536	200
6636	200
527786	10.000
7	4
17017	1.004
24547	2.004
86347	504
98037	504
196337	10.004
955567	10.004
8	4
959728	10.004
59	10
699	50
8339	200
08549	500
45359	510
324899	10.000
758239	50.000

Objava

Pri oddelku za splošno upravne zadeve skupščine občine Škofja Loka so v hrambi naslednja najdena dvokolesa:

- 1/364 — žensko kolo, znamke ROG, št. 191998, sive barve,
- 2/365 — žensko kolo, znamke LASTA, št. 883112, sive barve,
- 3/366 — moško kolo, znamke ROG, št. 169848, zelene barve,
- 4/367 — moško kolo, znamke GOVICKE, št. 1494722, črne barve,
- 5/368 — moško kolo, znamke ROG, št. 819999, črne barve,
- 6/369 — moško kolo, znamke ROG, št. 530370, črne barve,
- 7/370 — moško kolo, znamke ROG, št. 285366, zelene barve,
- 8/371 — moško kolo, znamke DIAMANT, št. 4299370, modre barve,
- 9/372 — moško kolo, znamke ROG-SPORT, št. 536468, črne barve,
- 10/373 — moško kolo, neznane znamke, št. 83943, modre barve,
- 11/374 — žensko kolo, neznane znamke, št. 159981, temno modre barve,
- 12/375 — žensko kolo, neznane znamke, neznane številke, drap barve,
- 13/376 — moško kolo, znamke ROG, št. 805415, modre barve,
- 14/377 — moško kolo, znamke »ROG TOURING«, št. 799596, zelene barve,
- 15/378 — moško kolo, znamke ROG-SPORT, št. 183480, zelene barve.

Pozivamo lastnike, da kolesa vzamejo najpozneje v enem letu po objavi, ker po preteku tega roka postanejo družbena lastnina. Ob prevzemu je treba predložiti dokumente o lastništvu.

Oddelk za splošno upravne zadeve
skupščine občine Škofja Loka

Na starem pokopališču

Rad bi vam opisal, kako je bilo nekoč, ko smo imeli šole prost dan. S starim atom sem šel na sprehod. Dolgo sva že hodila, ko mi je rekel, da bova obiskala še staro, opuščeno pokopališče v bližini. Najprej sva naletela na grob leta 1929 umrle mladinske pisateljice, učiteljice in vzgojiteljice Elce Jocifove. Stari ata se je spominjal, da je bila v družbi rada vesela in da je zelo lepo pela narodne pesmi, posebno tisto »Kaj ti je deklica?« Bila je tudi ljubiteljica planin, o čemer priča njen izrek, vklesan na nagrobniku: »Paradiž je na vrh in vse je tam kakor pesem božja.« Kot pisateljica se je skrivala za psevdonom Bistriška. Njeni prispevki so izhajali v različnih mladinskih listih. Lani, ko je umrl Elcin soproj Peter Jocič, šolski vodja, so jo izkopali in prenesli na novo pokopališče, kjer počiva poleg svojega soproga.

Malo naprej ob zidovju sva zapazila grob in spomenik trem padlim borcem, bratom Šenk iz Potoč. Eden je padel v Novi vasi, drugi je bil umorjen v Buchwaldu, tretji pa je zgorel v vasi Kokra, ko so jo Nemci požgali.

Moj Lisko

Moja najljubša žival je pes. Dobil sem ga za rojstni dan. Dal sem mu ime Lisko, ker je imel na čelu liso. Vsak dan sem mu nosil hrano. Ni bil izbiričen. Naučil sem ga tudi skakati, prositi in druge umetnije. Zdaj je star že dve leti in pol, ež zelo dober čuvaj, samo mucka ne more videti. Tega sovraštva se je navadil pri sosedovem psu.

Kadar grem po mleko, me Lisko vedno spremlja. Toda če se pelje mimo kak kolesar, dirja z njim toliko časa, da ga dohiti. Nekoč je nekoga ujel. Kolesar je dal noge na krmilo in gledal, kako pes laja. Zato se je zaletel v grmovje. Poklical sem Liska nazaj, vendar ga nisem oševal.

Psa Liska imam zato najraje, ker ima tudi on mene rad. Sva najboljša prijatelja.

Marjan Dolinšek,
4. b razred
os. Š. Matija Valjavec
Preddvor

Tam blizu je tudi grob in spomenik nadučitelja Rudolfa Završnika, ki je leta 1909 po nesreči našel smrt v narasli Kokri.

Končno sva se ustavila še ob spomeniku, ki je vzdignjen na levem pročelju cerkve, zraven vhoda. V ploščo vklesane besede so komaj še vidne, tako da sem jih le s težavo razbral. Takole piše: »Lovro Pintar, bivši brežniški župnik ter deželni in državni poslanec kranjske zemlje. Rojen je bil v župniji pri sv.

Tomažu pod selškim zvonom v 8. dan avgusta 1814. leta. Umrli v Preddvoru v 10. dan septembra 1875. leta. Svečenik, pastir, je duše vodil, ljubil narod svoj do konca dni. Z modrim umom v boj je modro hodil. On, ki tukaj v miru božjem spi.

Spomenik so mu postavili deželni poslanci in njegovi gostitelji.

Slavko Cuderman,
Tupaliče pri
Preddvoru

Moj najdražji zaklad

Ob koncu šolskega leta 1967/68 sem za pridnost in odlične učni uspeh dobil knjigo Rolf gozdovnik, ki jo je spisal Ernest Thompson Seton, prevedel pa Rudolf Kresal.

To knjigo sem prebral že večkrat. Vendar jo še vedno rad vzamem v roke in prelistavam. Moje največje veselje je, čeprav imam še veliko drugih knjig, ki so prav tako zanimive in lepe. Rolf gozdovnik mi je prirastel k srcu, navezan sem nanj kot je navezan otrok na mater. To branje so mi podarili v šoli in je dokaz, da se učne obrestuje, da za znanje nekaj dobiš in da le tako v

življenju nekaj veljaš. Dobra knjiga je največji zaklad za otroka. Meni so starši že v rani mladosti kupovali slikanice. Prve črke, ki sem se jih naučil pisati, sem videl v knjigi. Kako hudo bi bilo brez knjig! Se majhni otroci, ki ne znajo brati, presedijo ure in ure ob knjigi. Z zanimanjem ogledujejo slike, saj se iz njih učijo spoznati živali in drugo narodo.

Dobra, poučna in lahko razumljiva knjiga je moj največji zaklad.

Kandi Pižon,
4. a razred
os. Š. Matija Valjavec,
Preddvor

Na zemljo pada mrak

Prvomajske praznike sem preživela pri teti na vasi. Teta stanuje vrh griča, ki se dviguje nad cesto. Tiste dni sem večkrat opazovala naravo, potapljačoo se v večerni mrak. Sonce je kot velika zlata krogla hitelo proti zahodu. Z zadnjimi žarki je poljubljalo hribe, valovita okoliška polja in travnike. Visoke, s snegom pokrite gore, katerih vrhovi so se še pred kratkim bleščeče svetili, so tonile v temo. Voda pod gričem je postajala črna. Kragulj nad gozdom je neslišno plaval skozi zrak, čez čas pa se je tiho spustil med drevje. Le še samotna domačija sredi pobočja onkraj doline se je kopala v soncu, a kmalu so tudi njo zagrnille sence. Zalezela sem si, da bi ne bila sama, da bi prišel kdo in mi delal družbo v teh prelepih trenutkih. Toda življenje v vasi je utihnilo. Le pasji lajež je motil nočno tišino. V hišah se prižigajo luči.

Topel večer je bil in spodaj v vasi je vesela družba sedela pred neko hišo. S klopi ob vhodu so se oglašili glasovi harmonike. Po utrudljivem dnevu so mladi ob zvokih glasbe skušali najti razvedrilo. Čeprav sem vesele narave, sta me smeh in govornica motila. Zelela sem si tišine, da bi spet lahko prisluhnila petju črčelca, ki se je oglašal v grmovju, da bi slišala šelestenje vetra, ki je kot veiki glavnik česal vejevje breze ob poti.

Skozi okno hiše se je prikrdel sladek vonj po vročih žgancih. Vstopila sem in sedla za mizo ob peči. Ker je bilo že temno, je teta prižgala luči. Sele žganci, ki so se kmalu zatem znašli na mizi, so me dokončno zdramili iz premišljevanja.

Ljubica Horvatin,
Zvirče II,
Tržič

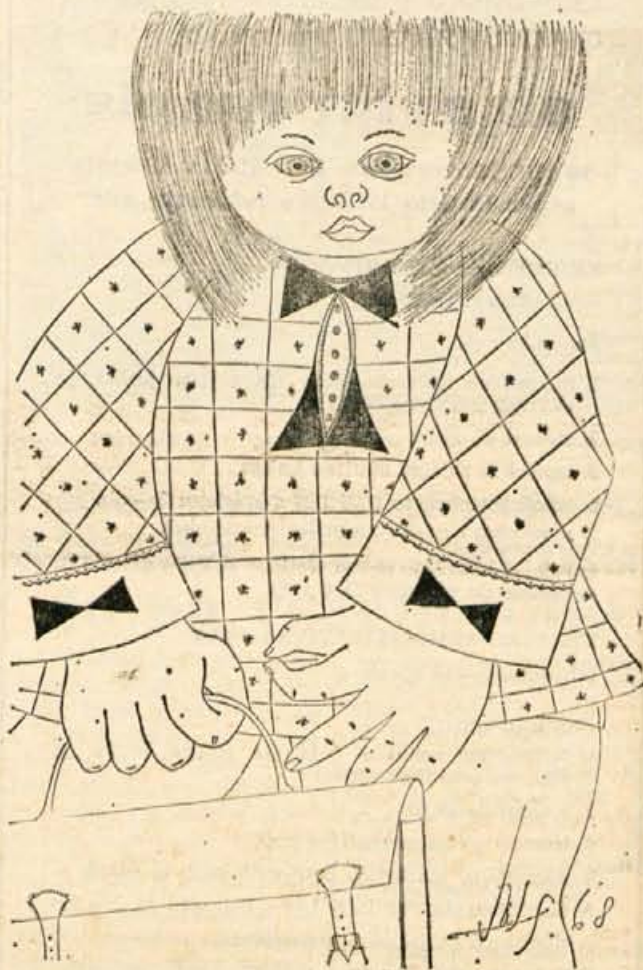
Videla sem veverico

Sedela sem v kuhinji pri oknu in strmela v gozd. Ko nekaj časa tako gledam, nenkrat opazim nekaj temnega, čisto majhnega, s košatim repom. Takoj sem vedela, da je veverica. Sla je k studentu in pila vodo. Tam je malo posedela, potem pa hitro smuknila na bližnje drevo. Ko je priplezala do vrha, je skočila na sosednjo

smreko. In tako je preskočila pet dreves. Kmalu sem jo izgubila izpred oči, kajti dosegla je gozd. Brat Jani, ki sem mu kasneje pripovedovala o dogodku, je bil žalosten, ker veverice ni videl.

Jeika Luskovec,
5. a razred
os. Š. France Prešeren,
Kranj

Peter Jovanovič riše za vas

— Se slaba dva meseca, počitnice bodo tu in torbica bo samevala v kotu. Bo res?

Za razpis: Da bi bili svobodni

Hudi trenutki

Začela se je vojna. Stara mama in ata sta z mojim očetom bivala v Zeleznikih. Starega ata so kmalu odvedli na prisilno delo v Nemčijo. Pobegnil je in se pridružil partizanom. Boril se je na Primorskem.

Bilo je poleti 1944, med veliko hajko v Poljanski in Selški dolini. Moj stari ata je nekega dne prišel z važno nalogo v Zeleznike. Utrujen od poti je sklenil prenočiti kar doma. Ob dveh ponoči pa je stara mama opazila, da so na trgu Nemci. Zbudila je ata in mu rekla, naj se skrije. Spomnila se je stare jame v kleti, kamor so včasih spravljali zelenjavo, takrat pa je bila v njej voda. Odprla je loputo in ata je hitro zlezal v notranjost. Potem je pokrov posula s smetmi in nanj zavallla sod.

Nemci so med tem že trkali na vrata. Mama je odprla in vprašali so jo po možu. Rekla je, da je na delu nekeje v Nemčiji in jim v potrditev pokazala naslov.

Toda Nemci so kljub temu odšli v klet in začeli preiskovati. Ze je eden hotel premakniti sod, ko je vstopila lastnica hiše. Ponudila jim je

domačega žganja in jih s tem zamotila. Ko so spili, so odšli.

Popoldne je mama odnesla atu v klet čaja. Ko je vzdignila loputo, je stari ata rekel, da niti minute več ne bo ostal v jami, ker mu prmanjkuje zraka. Razen tega ga je zeblo, ker je stal do gležnjev v vodi, oblečen je v spodnje perilo. Ves se je tresel, nog pa še čutil ni več.

Mama se je spraševala, kaj sedaj. Potem ji je v glavo šnila dobra misel. Spravila je očeta v posteljo, zagrnila okna, po nočni omarici pa naložila stekleničke z različnimi zdravili. Komaj je končala, že so vstopili Nemci, a na srečo drugi kot zjutraj. Komandant je vprašal, če je oče ranjen. Stara mama mu je zašepetala, da ima jetiko. Po zdravili so in po prstih odšli ven. Od takrat vsa hajka ni bilo v hišo nobenega Nemca več.

Tako je stara mama s svojo iznajdljivostjo rešila ata. Ta se dogodka zelo dobro spominja, saj ga vsako leto huje bolijo noge. Zeli, da ne bi bilo nikoli več vojne.

Marjan Peternelj,
4. b razred
os. Š. Trata

S šolskih klopi

Piše dr. Valič
Helena

Rh faktor

Znano je, da imamo ljudje različne krvne skupine in da smemo pri transfuziji krvi prejeti le naši povsem podobno kri. Za medsebojno ujemanje krvi je poleg istotimske grupe (A, B, AB, O) potrebna še skladnost glede na druge sestavine. Ena od njih je na primer Rh faktor. Nekateri ljudje ga imajo, drugi spet ne, zato pravimo, da so eni Rh pozitivni, drugi negativni.

Rh negativne žene se pogosto zelo boje, ko zanosijo, ker vedo, da je lahko otrok Rh pozitiven po očetu in se v tem torej ne ujema z materjo. Materino telo lahko občuti plodovo kri kot tujek in začne tvoriti protisnovi. Te otroku zelo škodujejo, ker uničujejo njegove rdeče krvničke. Težave lahko nastopijo le pri zvezi Rh pozitivnega moža z Rh pozitivno ženo, pa še pri teh zakonih le v petini primerov. Včasih namreč ne počudujejo vsi otroci Rh faktorja, temveč le polovica. Tudi preobčutljivost matere na plodovo kri ni povsod enaka, prav tako ne tudi tvorba protisnovi.

Zato lahko Rh negativne matere rojevajo zapovrstjo zdrave otroke ali pa je šele drugi ali tretji otrok bolj slabokrvni in zlateničen kot otroci pred njim. Splav, mrtvorojenost, nevarna zlatenica prvega dne torej niso obvezna usoda otroka Rh negativne matere, čeprav moramo tudi take posledice poznati. Vendar pri nas noseča Rh negativna mati zares ni prepuščena sama sebi. V široki mreži posvetovalnic se noseče vsaki materi določijo Rh faktor. Pri vseh materah z RH negativnim faktorjem se posebej s preiskavami nadzoruje kri, da bi se pravočasno ugotovilo nastanek preobčutljivosti.

Novorojenca Rh negativne matere v porodnišnici še posebej skrbno opazujejo, da je ukrepanje pri prezgodnji in premočni zlatenici pravočasno in uspešno. Izmenjalna transfuzija krvi je danes pri nas že dobro vpeljana ter v večini rokov izurjenih ekip za otroka nenevarna in učinkovita.

V zadnjem času poznamo tudi zdravilo, tako imenovane Rhogam injekcije, ki se dajejo 72 ur po tem, ko Rh negativna mati rodi Rh pozitivnega otroka ali pa če splavi. Strokovnjaki zatrjujejo, da to zdravilo učinkovito veže nastala protitelesa in uniči preobčutljivost matere, s tem pa tudi morebitne nevarnosti za naslednjega otroka.

Marta svetuje

D. F. iz Tržiča — Vaša rubrika mi zadnje čase vse bolj uganja. Prosila bi vas za nasvet, kako naj si dam sešiti obleko za poletje. Kupila sem namreč blago v karo vzorcu. Je drap barve z zelenimi in belimi črtami. Obleko bi rada kombinirala z zelenim blagom. — Stara sem 15 let, visoka 158 cm in tehtam 47 kg.

Marta odgovarja: Za vas

sem izbrala tri modele za poletje. Pri prvem in zadnjem modelu je vzorec položen diagonalno, srednji model pa ima na sprednjem delu vložek v poševnem karu. Če je blaga malo, ga seveda ne boste mogli obracati diagonalno. Prvi dve obleki sta pošiti z enobarvnim blagom, pri zadnji pa lahko okoli vratu zavežete enobarvno rutico iz muslina.

Kotiček za ljubitelje cvetja

Svetuje ing. Anka Bernard Vrtna lekarna

V poletnih mesecih je v vrtu poleg rednega zalivanja, dognojevanja in okopavanja najvažnejše zatiranje boleznih in škodljivcev na vrtnicah in drugih okrasnih rastlinah, zelenjavi in sadnem drevju.

Med številnimi škropivi za zatiranje boleznih in škodljivcev, je potrebno poznati vsaj nekatere, ki se med seboj dopolnjujejo. Od sredstev za zatiranje boleznih na vrtnicah preprečujejo razvoj rje in plesni (z izjemo pepelaste plesni) dithan, delan, zineb, cuprablau. Uporabljamo jih na krompirju, paradižniku, fižolu, kumarah ter zatiranje ožiga in rje na ribezu ter plesni in škrlupa na sadnem drevju in listne pegavosti na vrtnicah. Jagode in vrtnice napadajo poleg pepelaste plesni še druge bolezni, zato jih škropimo z euparenom, ki učinkuje pri vseh boleznih. Gomoljaste begonije rada napade tudi pepelasta plesen, ki jo zatiramo s cosanom in carathanom.

Od vrtnih škodljivcev so najnadležnejše listne uši, ki pa jih z lahkoto zatremo z etolom ali lindanom. S temi škropivi zatiramo tudi razne gosenice in druge škodljivce.

Vrtničkarji lahko dobe manjše količine škropiv pri-merenih za škropljenje gredic z zelenjavo, sadnega drevja, vrtnic ali lončnic pri Hortikulturnem društvu v Kraju ob enem z navodili za uporabo.

Za zatiranje rdečega pajka in kaparja, ki sta nadležna in trdoživa škodljivca sadnega drevja, jagodičevja in okrasnih rastlin (fikusov, aralij, bršljanov, oleandrov, trdolesk ip.) pa je najuspešnejše škropivo metasystox, ki pa je zelo strupen in ni v prosti prodaji. Zato raje uporabljamo manj strupena sredstva.

Tudi poleti radi oblečemo pletenine, seveda če niti ni volnena, pač pa je sintetična oziroma iz »garnas«. Dvodelna obleka na sliki ima nekoliko razširjeno krilo in malo daljšo jopico. Jopica ima pod vratom luknjičast vzorec, ki se ponovi tudi na majhnih žepih tik nad pasom.

Pazljivo ravnanje z živili

Poleti se pogosto pojavijo obolenja, ki so jih povzročila zaradi toplote pokvarjena živila. Število takšnih obolenj je še vedno veliko, čeprav ima naprave za hlajenje že skoraj vsako gospodinjstvo. Ali to pomeni, da jih ne znamo uporabljati?

Kadar prinesemo živila dodov, jih ne smemo puščati na toplem, pač pa jih takoj denemo na hladno oziroma v hladilnik. Posebno pazljivo moramo biti pri mesu kot so piščanci, ribe, potem pri mleku, kuhanem krompirju, stročjem fižolu, jajčnih jedeh in podobno. Pogosto so ta živila že nevarna za uživanje, čeprav svojega videza in vonja še niso spremenila. S takimi živili ravnajmo tako kot s sladoledom, ki ga v večjem zavitku nosimo družini za posladek. Če ga bomo nosili slabo zavitega v opol-

danski vročini, bomo prinesli na pol raztopljenega in ne bo več užiten ali vsaj ne tako dober. Prej omenjena živila so prav tako občutljiva za toploto, čeprav sprememb takoj ne opazimo.

V nekaterih družinah ne gre brez pripravljanih hrane za drugi dan. Zmotno je mnenje, da se lahko meso samo malo popeče, da potem »počaka«. V notranjosti meso še ni prepečeno, zato lahko mikroorganizmi delujejo še naprej, četudi smo meso postavili v hladilnik. Na pol zdušen golaž nam ne bo v pomoč, pač pa lahko povzroči hudo zastrupljenje. Zato hrano skuhajmo do konca, ohladimo na sobno temperaturo in nato pokrito postavimo v hladilnik za drugi dan. Tako shranjeno živilo pa moramo drugi dan prav tako dobro prevreti.

Bodo športni funkcionarji AMD Tržič odstopili?

Škodljivo menjavanje svetovnih prvenstev

... Zaradi rotacije svetovnih prvenstev v naši državi smo imeli poseben sestanek in sklenili, da celotna ekipa športnih funkcionarjev avtomoto društva Tržič odstopa s svojih položajev, če bo prireditev za svetovno prvenstvo v motocrosu rotirana... takšen je v grobem sklep informacije, ki so jo poslali predstavniki tržiškega AMD skupščini občine Tržič.

Za takšne korake so se tržiški športni delavci odločili predvsem zaradi dejstva, da prihodnje svetovno prvenstvo v motokrosu ne bo več v Tržiču, temveč v Orehovi vasi pri Mariboru. Odločitev jugoslovanskih športnih forumov o rotaciji svetovnega prvenstva je Tržičane še bolj zbudila zaradi tega, ker je ravno Tržič prvi izpolnil vse pogoje za tekmovanje — zgradil predpisano startno napravo, tekmovalno progo in poleg nje tudi moderno tribuno. Gradnja naštetih objektov še ni končana, ker bo treba zgraditi še objekte za vodstvo prireditve, urediti vhodne poti, parkirne prostore za tekmovalce in goste ter tudi ograditi glavni del prireditvenega prostora.

LJUBELJ — ZIBELKA MOTO ŠPORTA

Ze pred vojno so se vsako leto na stari ljubeljski cesti pomerili med seboj najboljši gorski motoristi. Ko pa so bila ta tekmovanja ukinjena, so v Tržiču začeli prirejati mednarodna tekmovanja v motokrosu. Ze prvo tekmovanje je bilo mednarodno in Tržič je spet postal prvi v slovenskem in jugoslovanskem merilu. Do sedaj so tržiški športni delavci pripravili poleg drugih mednarodnih in državnih prvenstev tudi šest tekmovanj za Veliko nagrado Jugoslavije, od teh pa so dve tekmovanji — lani in letos — organizirali za svetovno prvenstvo v kategoriji motorjev do 250 ccm. Ob

tem naj poudarimo neizpodbitno dejstvo, da je bil Tržič prvi v naši državi, ki si je uspel zagotoviti organizacijo svetovnega prvenstva. Ravno zaradi dobre organizacije mednarodnih tekmovanj Tržič danes v svetu ni več nepoznano mesto. Tržiško AMD se je pri svojem delu spoznalo tudi s posameznimi klubi in športnimi centri v Avstriji, CSSR, Sovjetski zvezi, Franciji, Vzhodni in Zahodni Nemčiji, Bolgariji, Madžarski, Romuniji, Švedski, Finski in Veliki Britaniji, še posebno tesne stike pa imajo z mestom Holice v Češkoslovaški.

STEVILLO GLEDALCEV — MERILO?

Kot rečemo, kljub dolgoletni tradiciji, kljub dobrim organizacijam velikih mednarodnih prireditev, pa je društvo v zadnjem času naletelo pri jugoslovanskih športnih forumih na določene težave. Na zahtevo drugih moto-kros centrov — Orehova vas pri Mariboru, Zabok, Karlovac — so se namreč odločili za rotacijo svetovnih prvenstev — se pravi, da bi bilo svetovno prvenstvo vsako leto v drugem kraju. Takšni politiki se upravni odbor AMD Tržič upira in zahteva, da so svetovna prvenstva v tistih krajih, kjer so primerni športni objekti, kjer imajo primeren strokovni kader in kjer imajo dolgoletno tradicijo.

Če ob tem zapišem še svojo misel, potem se ne morem strinjati z nekaterimi, ki menijo, da je število gledalcev porok nekega tekmovanja. Vse je videti, da so pristojni organi pri AMZJ pozabili na sredstva, ki so jih Tržičani vložili v organizacijo svetovnih prvenstev, pozabljajo na ljudi, ki svoj letni dopust izkoriščajo za delo pri svetovnih prvenstvih in ne nazadnje, tudi dolgoletnih tradicij ne gre zanemarjati.

V. Guček

● V torek, 3. junija 1969, je bila otvoritev razstave del akademskega slikarja Vinka Tuška iz Kranja v Mestni galeriji v Piranu. Vinko Tušek je v Piranu pokazal dela, ki jih je že pred nekaj meseci razstavil tudi v Kranju. Razstava v Piranu bo odprta deset dni.

● V Vili Bled je bila v četrtek, 5. junija 1969, odprta I. razstava grupe 69. Svoja dela razstavljajo: Bernik, Ciuha, Debenjak, Hozo, Jemec, Klar, Maraž, Rotar, Stupica, Suštaršič, Tihec in D. Tršar ter gostje razstavljalci: Bulč, Damjanovič, Šutej, Veličkovič. To je po lanskoletni otvoritvi Vile Bled z razstavo Sodobno slovensko slikarstvo razstava grupe 69 druga prireditev v Vili Bled. Ta razstava je hkrati ena izmed mnogih likovnih manifestacij pred otvoritvijo Mednarodne grafične razstave v Ljubljani.

Rokometno moštvo Veterani (ne vsi) — Športno poročilo berite na športni strani. Kaj pravite, zakaj konj in voz pri športnikih? Pred kratkim so igrali v Kamniku (neodločen izid) in se pripeljali kar s konjsko vprego. Ker so imeli spremstvo in okrepčilo, sta bila konja dva. Koliko časa so se vozili? Tri ure. Koliko časa so se vračali, pa žal ne vem. — Bralci, če veste še za primere, da se športniki vozijo na tekme s konjsko vprego, nam kar sporočite. Najbrž ne bo nobenega sporočila. — U. A.

Otroci vrtcev tekmovali s skiroji

V torek popoldne je bilo na Titovem trgu v Kranju tekmovanje s skiroji. Za prehodni pokal na tej tradicionalni prireditvi se je pomerilo 42 otrok iz kranjskih vrtcev in iz Senčurja. Tekmovanje sta tudi letos pripravila AMD Kranj in Komisija za vzgojo in varstvo v cestnem prometu. Na pri-

reditvi so nastopili tudi pionirji s prometnimi znaki, narodnimi nošami in pionirji — prometni miličniki.

Vsaka tekmovalna skupina iz vrtcev je za nagrado dobila šest skirojev, vsak tekmovalcec pa knjigo Tri ulice do šole. Nagrade so prispevali AMD Kranj, Komisija

za vzgojo in varnost v cestnem prometu ter vrtci.

Pred tekmovanjem so se otroci pomerili tudi v poznavanju prometnih pravil oziroma prometne vzgoje. Zanimivo je, da so vsi znali odgovoriti na postavljena vprašanja.

A. Z.

Cicibani Kamne gorice se zahvaljujejo

Vas Kamna gorica šteje le 450 prebivalcev, vendar v njej že 18 let deluje vzgojno-varstvena ustanova oziroma otroški vrtec, kot tej ustanovi še vedno pravijo domačini. Letos vrtec obiskuje 23 predšolskih otrok. V okviru ustanove deluje tudi mala šola, v

katero so zajeti vsi vaški otroci, ki bodo letošnjo jesen stopili v prvi razred osnovne šole.

Prostori otroškega vrtca so v stavbi bivše šole. S pomočjo temeljne izobraževalne skupnosti Radovljica in tovarne Plamen, Kropa, so

te dni prenovili prostore in kupili nekaj novih učil ter igrač. Otroci se v novih prostorih udobno počutijo, zato so mi ob obisku dejali: »Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki so prispevali denar za prenovitev vrtca in nakup novih igrač.«

J. Vidic.

SOBOTA — 7. junija

8.08 Glasbena matineja — 5.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Čez travnike zelene — 9.50 Naš avtostop — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dve viziji za orkester — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Narodne pesmi in plesi iz Srbije — 14.25 V vedrem ritmu — 14.55 je — 13.30 Priporočajo vam — Kredita banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Koncert zbora jeseniških železarjev ob 100-letnici železarstva — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Vsako soboto Top-pops 11 — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Avsenik — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Sobotni glasbeni mozaik — 20.30 Zabavna radijska igra — 21.30 Iz fonoteke radia Koper — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi spored

14.05 V soboto popoldne z napovedovalko Vero Bohorič — 15.00 Zvoki s tokečega traku — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 Minute s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 20.30 Okno v svet — 20.45 Melodije za sobotni večer — 21.20 Operni koncert — 22.20 Glasbene mojstrovine našega stoletja — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA — 8. junija

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.45 Mladinske skladbe — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Še pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.45 Pet minut za EP — 10.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.15 Zabavna glasba — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z novimi ansambli domačih viz — 14.05 Popoldne ob zabavnih glasbi — 14.30 Humoreska tega tedna — 15.05 Glasba ne pozna meja — 16.00 Radijska igra — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00

V nedeljo zvečer — 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nokturmo — 32.15 Zaplešimo ob glasbi velikih orkestrrov

Drugi spored

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.45 Odmevi z gora — 15.00 Carmen — opera — 17.55 Glasbena skrinja — 19.00 Strani iz slovenske proze — 19.20 Igramo za razvedrilo — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Glasbene vinjete — 21.20 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Narodne pesmi raznih narodov — 22.00 Interpreti tega tedna — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK — 9. junija

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedneže — 9.10 Cicibanov svet in pesmica za najmlajše — 9.30 Paleta zvokov z orkestrom Percy Faith — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Lahka koncertna glasba — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kredita banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje Madrigal chor iz Holandije — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz opere Ognjeni angel — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Dorka Skoberneča — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Lahko noč s pevci zabavne glasbe

ročajo vam — 14.05 Lepe melodije — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kredita banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje Madrigal chor iz Holandije — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz opere Ognjeni angel — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Dorka Skoberneča — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Lahko noč s pevci zabavne glasbe

Drugi spored

14.05 V ritmu današnjih dni — 15.00 Izbrali smo vam — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Lepe melodije z orkestrom madžarske RTV — 20.30 Svet in mi — 20.45 Godala v ritmu — 21.20 Večer umetniške besede — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih

TOREK — 10. junija

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Morda vam bo všeč — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Poje basist Boris Hristov — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstevovanje mladih — 14.25 Popoldanski koncert lahke glasbe — 14.55 Kredita banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Jezikovni pogovori — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Pota sodobne medicine — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Majdo Sepe — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Radijska igra — 21.00 Pesem godal — 21.15 Deset pevcev — deset melodij — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Plesni orkestri RTV Ljubljana, Zagreb in Beograd

Drugi spored

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 15.00 Melodije po pošti — Socialna politika — 20.15 Jazz na drugem programu — 21.20 Pevski Parnas — 21.45 Koncertanti na naših odrih — 23.05 Za ljubitelje in poznavalce — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA — 11. junija

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Iz glasbenih šol — 9.30 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 9.45 Narodne ob spremljavi harmonike — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Arija in suita — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kredita banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mednarodni zdraviliški koncert Slatina Radenci — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Naši umetniki izvajajo skladbe Paula Hindemitha — 18.40

Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Nočni vrtiljak zabavnih zvokov

obveščča

potrošnike krmil, da ima stalno na zalogi razna krmila za:

- kokoši nesnice in piščance
- krave molznice in teleta
- prašiče
- koruzo v zrnju, šrot, pšenico itd.

Cene zmerne
Dostava hitra

Drugi spored

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Drobne skladbe z velikimi orkestri — 20.05 Ogledalo našega časa — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.45 Lahka glasba — 21.20 Jugoslovanski producenti glasbenih gramofonskih plošč in resna glasba — 22.20 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

ČETRTEK — 12. junija

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Iz zakladnice resne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dva prizora iz opere Hlapec Jernej — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Mladina poje — 14.25 Operetne melodije — 14.45 Mehurčki — 14.55 Kredita banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital fagoti sta Srečka Korošaka — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtekov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Bele vrane

— 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Domače viže in napevi — 20.30 Prenos prvega večera festivala Slovenska popevka — 22.15 Večer poljske glasbe — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Lahko noč z zabavnimi melodijami

Drugi spored

14.05 Izbrali smo vam — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 V tričetrtinskem taktu — 20.30 Pričevanje o glasbi — 21.20 Majhen večerni koncert — 23.15 Minute za Prokofjeva — 00.05 Iz slovenske poezije

PETEK — 14. junija

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Morda vam bo všeč — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Igra violinist Rok Klopčič — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Majhen koncert lahke glasbe — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kredita banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.45 Turistična oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Clovek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Borisa Franka — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Poje Komorni zbor RTV Ljubljana — 20.30 Prenos drugega večera festivala Slovenska popevka — 22.15 Med malo izvajanimi deli Stravinskega in Kodalyja — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Oddaja o morju in pomorščakih

Drugi spored

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Naši pevci zabavne glasbe — 15.00 Ob prijetnih zvokih — 20.05 Radijska igra — 20.42 Glasbeni intermezzo — 21.20 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 22.05 Kölnski glasbeni dogodki — 00.05 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, maolo glasna in naročniška služba 22-152 — Naročnična letna 32, polletna 16 N din, cena za eno številko 0,50 N din. Mali oglasi: beseda 1 N din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Televizija

SOBOTA — 7. Junija

9.35 TV v šoli, 16.40 Giro d'Italia (RTV Zagreb) — 17.45 Po domače s Henčkovim ansambлом (RTV Ljubljana) — 18.15 Mladinska igra (RTV Beograd) — 19.15 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 TV magazin (RTV Zagreb) — 21.35 Rezervirano za smeh, 21.50 Maščevalci - serijski film, 22.40 TV kašipot, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Narodna glasba, 18.15 Mladinska igra, 19.15 Jugoslovska revolucija (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 8. Junija

9.00 Kmetijska oddaja v madžarščini (RTV Ljubljana) — 9.25 Poročila, 9.30 Narodna glasba (RTV Zagreb) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Propagandna oddaja, 10.50 Otroška matineja, 11.50 TV kašipot, 13.45 Od kubizma do dadaizma, 14.15 Šahovski komentar, 14.45 Rokomet Medveščak: Partizan (RTV Zagreb) — 16.00 Planica 69 — nagradna oddaja TV Bled 69 (RTV Ljubljana) — 16.45 Giro d'Italia (RTV Zagreb) — 17.30 TV abecednik — TV Bled 69 (RTV Beograd) — 18.15 Dekle z naslovnih strani — angleški film, 19.45 Cikcak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Humoristična oddaja (RTV Beograd) — 21.20 Zabavno glasbena oddaja (RTV Skopje) — 21.45 Sportni pregled JRT, 22.15 TV dnevnik, 22.35 Evropsko prvenstvo v boksu (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 9. Junija

17.15 Kulturna panorama v madžarščini (RTV Beograd) — 17.45 Tiktak, 18.00 Po Sloveniji, 18.25 Propagandna medigra, 18.30 Kajenje in pljučni rak - II del (RTV Ljubljana) — 18.50 Človek ne jezi se — zabavna oddaja (RTV Zagreb) — 19.20 Znanost in mi, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Burleska o Grku - TV drama, 22.05 Aktualna tema, 22.30 Poročila, 22.45 Glasbena oddaja, 22.50 En Français (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 TV zaslon, 17.45 Oddaja za otroke, 18.00 Mali svet (RTV Zagreb) — 18.20 Znanost (RTV Sarajevo) — 18.50 Človek ne jezi se - zabavna oddaja, 19.20 TV pošta, 19.45

TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

TOREK — 10. Junija

17.45 Risanka (RTV Ljubljana) — 18.00 Indijanski deček - lutkovna oddaja (RTV Zagreb) — 18.20 Po sledih napredka, 18.40 Propagandna medigra, 18.45 Novosti iz studia 14 (RTV Ljubljana) — 19.15 Voda kot horda - reportaža (RTV Sarajevo) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Najboljši čas - češki film, 21.50 The Illinois jazz band, 22.25 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Risanka (RTV Beograd) — 18.00 Indijanski deček, 18.20 Oddaja o prometu (RTV Zagreb) — 19.00 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.15 Reportaža (RTV Sarajevo) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Spored italijanske TV

SREDA — 11. Junija

17.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 18.30 En français, 19.45 Velika pustolovščina (RTV Ljubljana) — 19.15 Zvezdni trenutki, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Knjigovodja — iz cikla Mali oglasi (RTV Ljubljana) — 21.30 Pikova dama — opera (RTV Zagreb) 22.50 Vidmarjev šahovski memorial, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Rastimo, 18.30 Svet divjine, 19.00 Enciklopedija (RTV Beograd) — 19.15 Zvezdni utrinki (RTV Sarajevo) — 19.45 Cikcak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 12. Junija

17.45 Pionirski TV dnevnik, 18.15 Naši zbori (RTV Ljubljana) — 18.45 Kaj hoče Zofija - TV Bled 69 (RTV Beograd) — 19.05 Mati - narodna glasba (RTV Skopje) — 19.35 Risanka (RTV Skopje) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Jubilej - iz cikla Mali oglasi, 21.20 Ustvarjalne paralele pesnika in slikarja, 21.55 Slovenska popevka 69, 22.55 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Daljnogled (RTV Beograd) — 18.15 Narodna glasba (RTV Ljubljana) — 18.45 Kaj Hoče Zofija (RTV Beograd) — 19.05 Mati, 19.35 Risanka (RTV Skopje) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

PETEK — 13. Junija

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.25 Ne navadne dogodivščine Marka Piegusa, 17.45 Srečni metulj (RTV Ljubljana) — 18.15 Diapazon, 19.00 Zena v svetu, 19.30 Kratak film, 19.45 Pet

minut za boljši jezik, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Slovenska popevka 69, 21.35 Wojeck - serijski film, 22.25 Nadaljevanje prenosa Slovenske popevke 69 (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Srečni metulj (RTV Ljubljana) — 18.15 Diapazon (RTV Beograd) — 19.00 Mozaik (RTV Sarajevo) — 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

Kranj CENTER

7. junija amer. barv. risanke PRIGODE TOMA IN JERRYJA ob 15.30., amer. barv. CS film RUSI PRIHAJAJO, RUSI PRIHAJAJO ob 17. in 19.30., premiera italij. barv. CS filma DRUGA STRAN ZAKONA ob 22. uri
8. junija franc. barv. film SMER SANTA COSTA ob 15. uri, italij.-span. barv. CS film ADIJO, TEXAS ob 17. uri, franc. barv. film BLEDELICNI UBIJALEC ob 19. uri, premiera franc. barv. CS filma JOHNNY BANCO ob 21. uri
9. junija angl. CS film VRNITEV IZ PEPELA ob 16. uri, angl. barv. film JOY, UBOGO DEKLE ob 20. uri
10. junija franc.-italij. barv. film JOHNNY BANCO ob 16. in 18. uri, angl. barv. film JOY, UBOGO DEKLE ob 20. uri

Kranj STORŽIČ

7. junija franc. barv. film BLEDELICNI UBIJALEC ob 17. uri, franc. barv. film SMER SANTA COSTA ob 19. uri, premiera angl. filma VRNITEV IZ PEPELA ob 21. uri
8. junija franc. barv. film BLEDELICNI UBIJALEC ob 14. uri, amer. barv. CS film RUSI PRIHAJAJO, RUSI PRIHAJAJO ob 16. in 18.30., premiera angl. barv. filma JOY, UBOGO DEKLE ob 21. uri
9. junija amer. barv. film RUSI PRIHAJAJO, RUSI PRIHAJAJO ob 17. in 19.30
10. junija angl. CS film VRNITEV IZ PEPELA ob 17. in 19. uri

Cerklje KRVAVEC

8. junija amer. barv. film POROČNIK ROBIN CRUSOE ob 17. in 19.30

Tržič

7. junija amer. barv. film DESET ZAPOVEDI, II. DEL ob 16., 18. in 20. uri
8. junija amer. barv. film DESET ZAPOVEDI, II. DEL ob 16., 18. in 20. uri

Kamnik DOM

7. junija franc.-italij. barv. CS film JOHNNY BANCO ob 18. in 20. uri

10. junija amer. film FRANKENSTEINOV SIN ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

7. junija amer. barv. film 40 UBIJALCEV ob 20. uri

8. junija amer. barv. film 40 UBIJALCEV ob 15., 17. in 19. uri

Skofja Loka SORA

7. junija amer. barv. CS film POT NA ZAHOD ob 18. in 20.30.

8. junija amer. barv. CS film POT NA ZAHOD ob 17. in 20. uri

9. junija amer. barv. CS film POT NA ZAHOD ob 19. uri

10. junija angl. barv. CS film DALEC OD RAZUZDANJE MNOŽICE ob 20. uri

Radovljica

7. junija amer. barv. film HONDA IN APACI ob 18. uri, italij. barv. film MADE IN ITALY ob 20. uri

8. junija italij. barv. film MADE IN ITALY ob 16. uri, amer. barv. film HONDA IN APACI ob 18. uri, italij. barv. film STARI GANGSTER ob 20. uri

10. junija italij. - amer. barv. film STARI GANGSTER ob 20. uri

Bled

7. junija amer. film MAŠČEVALEC IZ RIM ROCA ob 18. in 20.30.

8. junija amer. film MAŠČEVALEC IZ RIM ROCA ob 10., 15., 18. in 20. uri

9. junija amer. barv. CS film TIGER ob 18. in 20.30.

9. junija franc. film POROCENA ZENA ob 20. uri

10. junija amer. barv. CS film TIGER ob 18. in 20.30.

Jesenice RADIO

7.-8. junija amer. barv. CS film VERA CRUS

9. junija jugoslovski film PREBUJANJE PODGAN

10. junija franc. barv. VV film OSAMLJENA VOLCICA

Jesenice PLAVZ

7.-8. junija franc. barv. VV film OSAMLJENA VOLCICA

9.-10. junija amer. barv. CS film VERA CRUS

Zirovnica

8. junija amer. barv. CS film PIRATI IZ MOONFLEETA

7. junija amer. barv. CS film PIRATI IZ MOONFLEETA

8. junija amer. barv. CS film BOSONOGA V PARKU

Kranjska gora

7. junija amer. film TAZAN IN NJEGOV SIN

8. junija franc. barv. film OBREKOVANJE

Prešernovo gledališče v Kranju

SOBOTA — 7. Junija, ob 20. uri I. Cankar: HLAPCI uprizoritve na XII. srečanju dramskih družin Slovenije v Brežicah

NEDELJA — 8. Junija, ob 20. uri I. Cankar: HLAPCI gostovanje v Novem mestu

Prodam

Prodam KRAVO, ki bo v kratkem teletila. Bašelj 33, Preddvor 2757

Prodam stoječo TRAVO. Poženik 36, Cerklje 2759

Prodam malo rabljeno KOSILNICO gutbret, primerna za vsak teren. Hude 1, Tržič 2764

Poceni prodam dobro ohranjeno SPALNICO. Poizve se v trgovini Astra, Kranj (Pavšič) 2777

Prodam 3 m³ suhih mecesnovih DESK. Gluhar Stefan, Kosovelova 12, Slov. Javornik 2778

Prodam KRAVO, ki bo konec meseca teletila. Praprotna polica 6, Cerklje 2779

Prodam vprežno KOSILNICO, Zg. Brnik 70 2780

Prodam motorno KOSILNICO alpina, odlično ohranjena. Naslov v oglasnem oddelku 2781

Prodam PRASICKE, 6 tednov stare. Sp. Bela 9, Preddvor 2782

Prodam dobro ohranjen globok OTROSKI VOZICEK. Pot za krajem 2, Kranj - Orehek 2783

Prodam 330 kosov monta OPEKE. Markič, Podbrezje 4/a, Duplje 2784

Prodam stoječo SENO in OTAVO v Goričah. Poizve se Golnik 19 2785

Poceni prodam kuhinjsko OMARO in STEDILNIK gorjenje na drva. Bernard, Senčur 401 2786

Prodam rabljen LES (lego) razne dimenzije, PUNTE, 3 OKNA 90x100 in balkonska VRATA 140x180 z dvojnimi krili. Vidic Alojz, Zg. Dobrava 15, Kropa 2787

Prodam dvodelno OKNO in vezana balkonska VRATA. Naklo 64 2788

Prodam STRUZNICO, stružna dolžina 500 mm. Jezeršek Stane, Zg. Bitnje št. 76, Zabrnica 2789

Prodam skoraj nov KONTRABAS. Grad 13, Cerklje 2790

Prodam univerz. STRUZNICO 900 mm. Debenc, Hafnerjevo naselje 71, Skofja Loka, 400 m od železniške postaje 2791

Prodam italijanski globok OTROSKI VOZICEK, POMIVALNO MIZO z enim lizjakom in kuhinjsko stensko OMARO. Kranj, Ljubljanska 18 2792

Prodam polavtomatični češki PRALNI STROJ po zelo ugodni ceni. Poklugar Andrej, Poljšica n. h., Zg. Gorje 2793

Zamenjam 2 t. traktorsko PRIKOLICO za GUMIVOZ enake nosilnosti. Podljubelj 61, Tržič 2794

Prodam mladega PSA bernardinca. Javornik 9, Besnica 2795

Prodam KRAVO s teletom po izbiri. Mlaka 21, Kranj 2796

Prodam dve GUMIVOZ za motor 400x8, pri ancelju, dvorišče hotela Jelen. 2797

Nagrobne spomenike pc izbiri in naročilu iz najboljših marmorjev ter vsa kamnoseška dela opravlja **BORIS UDOVČ**, kamnoseštvo Naklo telefon 21-058

Prodaj dobro ohranjen italijanski avtomatični PRALNI STROJ castor, 5 kg. Ogleđ od ponedeljka dalje. Horjak, Stritarjeva 6, Kranj 2798

Prodaj SLAMOREZNIČO, enovprežni VOZ in dva kolesa, moški in ženski, Simenc Mirko, Češnjek 10, Cerklje 2799

Prodaj KOSNJO sena. Medvode 83 2800

Prodaj DESKE za opaže. Serajnik Tine, Partizanska 6, Kranj 2801

Prodaj VODNO CRPALKO z elektromotorjem za hišni vodovod. Gasilsko društvo Ribno — Bled 2802

Prodaj SLAMOREZNIČO z elektromotorjem. Strahinj 17, Naklo 2803

Prodaj vprežno motorno KOSILNICO švicarske znamke. Urbanc, Rupa 15, Kranj 2804

Prodaj 450 kg CEMENTA. Voklo 44, Senčur 2805

Prodaj vprežne GRABLJE in ročno SLAMOREZNIČO. Mavčiče 15, Medvode 2806

Prodaj malo SLAMOREZNIČO in ELEKTROMOTOR 4 kW. Mače 5, Preddvor 2807

Prodaj dva MLADICA VOLČJAKA. Hosta 5, Skofja Loka 2808

Prodaj stoječo TRAVO v Snakovem, Golob, pečar, Tržič 2809

Prodaj ugodno SOD, 360 l, za namakanje sadja, pralni STROJ s centrifugo — rondo, TERMO PEC, plinski STE-DILNIK, 3 plošče, električni GRELEC, MIKSER — NIKO in RADIO lorenz. Kranj, Gosposvetska 8 2810

K2K Kranj — delovišče Cerklje obvešča kmetovalce, da bo na javni licitaciji v sredo, dne 11. 6. 1969, ob 8. uri zjutraj prodalo najboljšim ponudnikom prvo in drugo košnjno travo na travnikih v Zalogu pri Cerkljah. Licitacija bo na kraju samem.

Prodaj KRAVO, ki bo v 10 dneh tretjič teletila. Grad 14, Cerklje 2811

Prodaj SENO za košnjo in 3 okna kozolca, Zg. Brnik 1 2812

Prodaj 2 ha stoječega SENANA. Dvorje 58, Cerklje 2813

Prodaj PUNTE, BANKINE in tesane GREDE. Poženik 34, Cerklje 2814

Prodaj PRASICA, 80 kg težkega, Cerklje 46 2815

Prodaj KRAVO, dobro mlekarico, ki bo v kratkem drugič teletila. Pšata 19, Cerklje 2816

Prodaj desni vzdiljiv STE-DILNIK in dobro ohranjeno kuhinjsko pohištvo. Zargar, Sp. Bitnje 11, Zabnica 2817

Ugodno prodaj stoječo SENONO. Zg. Brnik 4 2818

Ugodno prodaj skoraj nov OTROSKI VOZICEK (kombiniran). Naslov v oglasnem oddelku 2819

Prodaj KRAVO, 9 mesecev brejo, ki bo tretjič teletila. Voglje 65, Senčur 2820

Prodaj dvodelno OKNO, zastekleno z leseno roletjo. Bistrica 25, Tržič 2821

Prodaj ali zamenjam KRAVO za KOBILO, 8 let staro, primerno za vsako delo. Voklo 53, Senčur 2822

Na zalogi imam večjo količino CEMENTA. Velesovo 25, Cerklje 2823

Ugodno prodaj kompletno DNEVNO SOBO (spalni kavč). Naslov v oglasnem oddelku 2824

Prodaj trboveljski CEMENT. Predoslje 21, Kranj 2825

Prodaj SLAMOREZNIČO z verigo in puhalnikom, GUMIVOZ na 3 kolesa 20 col, KRAVO, 9 mesecev brejo, dve TELIČKI, 220 in 280 kg težki, in 2000 kg krmilne PESE. Zapoge 11, Vodice 2826

Prodaj 10 m pol suhih BUKOVH DRV. Naslov v oglasnem oddelku 2827

Prodaj po ugodni ceni FOTOPREMO. Milič Milivoje, Skofjeloška c. 47, Kranj 2828

Prodaj 5 mesecev brejo KRAVO ali menjam za starejšega KONJA, 3 PRASICE, 25—30kg težke. Kokrški log 10, Kranj — Primskovo 2829

Prodaj dobro ohranjen visok športni OTROSKI VOZICEK. Feldin, Kranj, Jelenčeva 33 2830

Prodaj BAS KITARO, dva MIKROFONA 25 W, OJACEVALEC RIZ z zvočniki, mali komplet BOBNOV »TAKTONO«, skrinje ZVOČNIKOV 5 x 3 W in četrtinsko VIOLINO Poizve se: Pečnik Miro, Boddvlje 1, Skofja Loka 2831

Prodaj vprežni OBRACALNIK za seno in GRABLJE, bočne, v dobrem stanju. Zalog 30, Cerklje 2832

Prodaj dobro ohranjeno diatonično triglasno HARMONIKO. Povše, Ul. St. Rozmarna 7, Kranj 2833

Prodaj košnjo SENA. Jegorovo 25, Skofja Loka 2834

Prodaj MIZARSKO STISKALNICO 6 (prešo). Jarc Tine, Smedniška 62, Kranj 2835

Prodaj nov GRAMOFON skanderberg stereo. Flegar, Flegar, Sorlijeva 33, Kranj 2871

Motorna vozila

Prodaj karamboliran avto FIAT 750. Poizve se: Zg. Vetrne 1, Križe 2836

Prodaj MOPED na tri prestave, dobro ohranjen. Dvorje 14, Cerklje 2837

Prodaj MOPED na dve prestavi in PRIKOLICO za osebni avto. Knapič, Predoslje 135 2838

Ugodno prodaj neregistriran MOPED kolibri puch na zaganjač v voznem stanju. Smartno 32, Cerklje 2839

Ugodno prodaj motorno KOLO NSU-MAKSI. Košan Mirko, Hosta 4, Sk. Loka 2840

Kupim FIAT 850 ali 850-kupe. Koželj Franc, Sp. Brnik 57 2841

Prodaj MOTOR NSU-MAKSI 175 ccm, prevoženih 11.000 km. Otoče 1, Podnart 2842

Prodaj dobro ohranjen MOTOR puch 250 ccm. Mali, Golnik 27 2843

Prodaj MOPED, zelo dobro ohranjen. Bukovnik, Hotemože 18, Preddvor 2844

Prodaj NSU PRIMO in MAGNETOFON philips. Sčetinec Zmago, Planina 2, soba 54, Kranj 2845

Prodaj FIAT 600. Grad 2, Cerklje 2846

Poceni prodaj MOPED T-12, Skofjeloška c. 22, Kranj — Strazišče 2847

Prodaj VW KOMBI — odprt, po generalni. Lahovčič 32, Cerklje 2873

Kupim

Kupim dve OMARI. Kranj, Gosposvetska 8 2848

Kupim dve GUMI 16 x 550, nove ali malo rabljene, Poljšica 13, Zg. Gorje 2849

Kupim dve skobelni MIZI (mizarski ponk). Jarc Tine, Smedniška 62, Kranj 2850

Obvestila

ROLETE LESENE, PLASTICNE, ZALUZIJE naročite zastopniku Spilerju, Gradnikova 9, Radovljica. Pišite, pridem na dom. 2601

ZICNE MREZE za ograje, mreže za presipavanje peska, karo pletivo, ZICNE VLOZKE, SLARAFIJO dobite pri Ribiču Justin, Bled, Rikljičeva 5 2438

TAPETE, TAPISOME polagam. Telefon 22630 2855

POLAGAM VSE VRSTE PARKETA. Sivic, Dobropolje 3, Brezje 2865

Zaposlitve

SPREJMEM VAJENCA za kovaško obrt. Kuhar, kovač, Predoslje 6, Kranj 2815

Iščem redno ali honorarno ZAPOSILITEV AVTOLIČARSTVA Ponudbe poslati pod »vesten« 2852

Iščemo SEZONSKO KUHARICO, lahko priučena, za penzijo v železni Kapli. Govorimo slovensko, znanje nemščine ni nujno. Informacije dobite v posredovalnici za delo Kranj 2853

Iščemo NATAKARICO ali NATAKARJA od 20 let dalje za gostinski lokal v Železni Kapli. Ekspresno in avtomatično KEGLIŠČE. Govorimo slovensko. Dober zaslužek. Informacije daje Posredovalnica za delo v Kranju. 2854

Enodnevnepiščance

rjave, srednje težke, lahko tudi samo petelinčke prodaja vsak torek valilnica v Naklem pri Kranju. Enodnevnepiščance najmanj 20 kosov pošljamo po železnici. Zahtevajte brezplačen prospekt.

KZ Naklo, valilnica

Stanovanja

Oddam DELAVNICO za dobro vpeljano obrt. Ponudbe poslati pod »primerno za vsakogar 2856

Oddam opremljeno SOBO solidnemu fantu. Naslov v oglasnem oddelku 2857

Prodaj najboljšemu ponudniku I nadstropje dvostanovajske hiše v Kranju, vrt garaža, vseljivo jeseni. Engelmann, Tekstilna 3, telefon 22922 2858

Soliden MOŠKI išče sobo, po možnosti v središču Kranja. Najemnina do 10.000 S din. Naslov v oglasnem oddelku 2859

Iščem enosobno stanovanje za dobo dveh let. Ponudbe poslati pod »nujno« 2860

3- ali 6- sobno STANOVA-

NJE na Rakeku zamenjam za komfortno dvosobno v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati na oglasni oddelček pod »Lepa prilika« 2861

Prodaj polovico HIŠE z vrtom na Jesenicah. Naslov v oglasnem oddelku podruž. Jesenice 2862

Opremljeno SOBO oddam dvema dekletoma. Naslov v oglasnem oddelku 2863

V središču Skofje Loke prodaj LOKAL, primeren za vsako obrt. Ponudbe poslati pod »gotovina I« 2864

Izgubljeno

Izgubil sem gumiran SUKNJIC od Primskovega do Vogelj. Najditelja prosim, da ga proti nagradi vrne Voglje 44 2866

Izgubil sem AVTOGUMO. Najditelj naj jo proti nagradi vrne, Visoko 94 2867

Zenitve

Iščem zakonsko družico, staro do 25 let, vajena kmetije. Naslov v oglasnem oddelku 2868

Zelim spoznati resnega in treznega FANTA do 32 let, najraje z Gorenjske. Imam svoje stanovanje, stara sem 30 let. Zaželena slika proti vrnitvi. Ponudbe poslati pod »Lepo je biti v dvoje« 2872

Prireditve

GOSTISČE pri JANCETU v Sr. vasi priredi vsako soboto in nedeljo ZABAVO s plesom. Vabljeni! 2869

ZM Cerklje priredi 7. 6. 1969 ob 19. uri MLADINSKI PLES. Igra trio Frenky. Vabljeni! 2870

POSREDUJEMO PRODAJO

KARAMBOLIRANIH VOZIL

1. ZASTAVA 600 D, letnik 1961, prevoženih 35.000 km

Začetna cena 2200 N din.

2. ZASTAVA 750, letnik 1968, prevoženih 18.000 km.

Začetna cena 7000 N din.

3. ZASTAVA 1300, letnik 1968, prevoženih 9.000 km

Začetna cena 13250 N din.

Ogled vozil pod točko 1 in 2 je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri ZAVAROVALNICI SAVA PE KRANJ, pod točko 3 pa pri Janku Poljancu, Sk. Loka — Vincarje 27, od 14. ure do 20. ure. Pismene ponudbe za vsa vozila sprejema ZAVAROVALNICA SAVA PE KRANJ do srede dne 11. 6. 1969 do 12. ure z 10% kavcijo od izključne cene.

ZAVAROVALNICA SAVA PE KRANJ

Svet brez bleščic

Tantal

Mislim, da še ni leto tega, ko sem v tej rubriki pisala o dekletu, ki ni imelo kam z dojenčkom. Mati je ni hotela sprejeti, ker sta že pred časom pretrgali vsako čustveno vez. Otroka je nato oddala v rejo, ker pa ni imela kam iti, je ostala pri rejnici še sama.

Pred kratkim sem jo srečala. Prihajala je iz zapora. Mesec dni je bila zaprta. Po členu tem in tem ji je sodnik odmeril kazen, ki jo poznajo vse, ki se poskušajo v najstarejši obrti na svetu. Sedela je že drugič v enem letu.

V službi ni zdržala, otroka je pustila rejnici. Družila se je z ženskami dvomljive morale. Lepo življenje? Sploh ne. Večkrat brez kruha, v nesnagi, slabega zdravja.

Zdaj ji je tega dovolj. Spet bi rada imela otroka pri sebi. Delala bi zase in zanj. Jokala je. Za vse, kar se je do sedaj trudila, se ji je izmuznilo iz rok. Če se je sklonila, da bi pila, se je voda odmaknila, če je segla po sadju, se je veja odmaknila. Kot Tantal.

Z voljo, da si vse uredi, je odšla. Želim si, da ob letu ne bi več pisala o njej. Ker so urejeni, srečni ljudje pač manj zanimivi.

CREINA turistično prometno podjetje KRANJ

BO SPREJELO V SOLSKEM LETU 1969/70 ZA POTREBE SVOJIH ENOT:

- servis avtobusov in tovornih avtomobilov v Znovi ulici
- servis osebnih avtomobilov, Ljubljanska c. 22
- Kmetijska mehanizacija, Cerklje

VEČ UČENCEV V GOSPODARSTVU V RAZLIČNIH POKLICIH

Na podlagi teh potreb razglašajo komisija za delovna razmerja pri podjetju naslednje število prostih učnih mest za učence v gospodarstvu po poklicih:

— AVTOMEHANIČAR	11 učencev
— STRUGAR	2 učenca
— AVTOKLEPAR	2 učenca
— AVTOLIČAR	2 učenca
— AVTOELEKTRICAR	2 učenca
— AVTOTAPETNIK	1 učenec
— ELEKTROVARILEC	1 učenec
— KLJUČAVNICAR	1 učenec
— KOVAČ	1 učenec

Komisija za delovna razmerja pri podjetju bo sprejemala prošnje za uk v navedene poklice do vključno 16. junija 1969.

Prošnji za sprejem v uk morajo kandidati priložiti:

- kratek življenjepis
- spričevalo o uspešno končani osemletki.

Komisija bo po končanem razglasnem roku obravnavala vse prispеле prošnje in o izbiri učencev vsakega kandidata posebej obvestila.

Komisija ne bo upoštevala prošenj kandidatov, ki so starejši od 17 let in ki niso v rednem roku končali osemletnega šolanja.

Kandidati za sprejem v uk naj pošljejo svoje prošnje na naslov: Komisija za delovna razmerja pri podjetju CREINA Kranj, Trg revolucije št. 4.

Kraje mopedov in avtomobilov

V torek, 3. junija, zvečer, je bil v Kranju ukraden osebni avtomobil spaček KR 100-56, modre barve. Vozilo so še isti večer našli na Jesenicah in ga vrnilo lastniku Francu Šifkoviču iz Kranja. Avtomobil je nepoškodovan.

V noči iz torka na sredo so v Kranju ukradli avtomobil zastava 750 (reg. št. CE 176-31), last Alojza Praha iz Kranja. Vozilo je izginilo z dvorišča hiše na Kocjanovi 22. Avto so našli naslednji dan v Zgornji Besnici na neki poljski poti.

Otroka zašla pred avto

Na Jezerski cesti v Kranju je minuli torek, 3. junija ob 18.40 prišlo do hude prometne nesreče, pri kateri je izgubil življenje 7-letni Stane Bregar, njegov spremljevalec Anton Kerta, rojen 1960. leta, pa je bil hudo poškodovan. Otroka sta nepredvidno prečkala cesto, tako da se voznik osebnega avtomobila KR 136-28 Jablan Milič, ki je prav tedaj peljal mimo, ni več mogel izogniti trčenju. Materialna škoda na vozilu znaša približno 5000 N din.

Usodni most v Bistrici

Minuli četrtek, 5. VI. zjutraj se je v vasi Bistrica pri Naklem, na lesenem mostu pripetila huda prometna nesreča, v kateri je izgubila življenje 30-letna Marija Šolar, doma iz Podnarta. Šolarjeva je vozila po stari obvozni cesti iz Podbrezja proti Kranju, kjer je bila zaposlena. Zaradi spolzke ceste je avtomobil na mostu zaneslo, da se je zasukal za 360 stopinj in trčil v desni rob mostu. Voznica je sunek vrgel na plano. Rane, dobljene ob padcu, so bile tako hude, da jim je že na kraju nesreče podlegla.

Minulo sredo, 4. junija, so v Gorjah našli moped, ki je bil ukraden dan po-

prej na Bledu. Moped so vrnilo lastniku Marjanu Potočniku.

Zasilni pristanki jadranskih letal

V torek popoldan je ob cesti v Tenetišah zasilno pristalo jadransko letalo, last letališča iz Lesc.

Istega dne ob 17.55 je podobno letalo prav tako last letališča Lesce,

pristalo v Preddvoru. Z uprave letališča so sporočili, da pogrešajo še tretje jadransko letalo. Domnevajo, da je tudi to moralo nekje zasilno pristati. Podrobnosti o njem niso znane.

Plaz skal na dvorišče

V soboto dopoldne je Lojzka Razinger iz Most pri Zirovnici kupovala v irgovini. Ko se je vrnila in je doma stopila skozi vrata, se je na dvorišče vsul plaz skal.

Razingerjeva stanuje v nekdanji Tefkarjevi kovačiji v grapi Završnice. Nad njeno hišo se dviga 16 metrov visoka pečina, na vrhu pa je zidana ograja in cesta. Ljudje so že prej opazili, da je debela kamnita ograja povsem zrahljana. V soboto dopold-

ne pa jo je rahlo zadel nek tovornjak in na dvorišče Razingerjeve hiše se je z višine 16 metrov navpično zvalilo 10 skal, težkih preko 100 kilogramov. Kamnita ograja na najožjem delu ceste na starih ovinkih v Mostah je na dolžini osmih metrov podrta, je pa tudi nevarnost, da se zruši podzidani del ceste.

Če Cestno podjetje ne bo takoj ukrepalo, lahko pride do večje nesreče.

J. Vidic

Zahvala

Ob hudi izgubi dobrega moža, očeta in starega očeta

Franca Kotnika

se iskreno zahvalujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno se zahvalujemo dr. Bohincu, č. duhovščini za spremstvo in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali.

Zalujoči: žena Angela, hčerki Danica in Vida z družinama ter drugo sorodstvo

Dvorje, 3. 6. 1969

Zahvala

Ob nepričakovani smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Jožeta Sekneta

se iskreno zahvalujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga tako številno spremlili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in kakorkoli pomagali ter nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo pa smo dolžni g. prof. Krakarju za spremstvo in poslovljni govor, g. kaplanu Slabetu iz Senčurja za pogrebni obred, zvonarjem, Tonetu Liparju za pomoč, podj. Central Kranj, SZDL, kolektivu Tekstilindus in kolektivu Sava Kranj.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Frančiška, sinovi Francej z družino, Lojze z ženo, Miha, Ivan, Peter, Kristina in Anica z družinama ter Albinca

Voglje, 2. 6. 1969

Pogovor tedna

Adi Založnik:

Judo je umetnost

Vsi športniki kranjskega Triglava so že zapustili telovadnice, le judoisti še vztrajajo in si nabirajo novega znanja. Med njimi je tudi 20-letni Adi Založnik, nosilec zelenega pasu, ki je prav letos dosegel svoj največji uspeh — drugo mesto na mladinskem državnem prvenstvu.

● Kako si prišel med judoiste?

»V domači vasi blizu Ptuja so judoisti Impola priredili propagandni nastop in tu sem spoznal judo in svojega vzornika Topolčnika. Ko sem prišel v Kranj, sem se takoj vključil med judoiste Triglava.«

● Kaj ti pomeni judo?

»Poleg športa tudi umetnost, saj s svojo izredno pestrostjo dopušča vsakemu, da pokaže svojo fantazijo v različnih kombinacijah metov, vzvodov itd. Obenem pa zahteva celega človeka in prav v tem je tudi njegova vzgojna moč. Sele po treh letih ostrega treninga lahko dojameš njegovo globino in smisel.«

● Pogoji dela?

»Treninži so precej zahtevni, prostor pa ne ustreza za veliko število borcev, saj je praktično brez zračenja. Podrli pa so nam tudi štiri prhe. Zelim, da bi klub ustanovil tudi pionirsko šolo, s čimer bi si zagotovili mlade in dobre borce za ekipo.«

● Tvoji uspehi in življenjski cilj?

»Lanskoletnemu nazivu slovenskega prvaka sem letos dodal še drugo mesto na državnem mladinskem prvenstvu. Prav borba v finalu pa mi bo ostala še dolgo v spominu, saj mi je zmaga za las ušla iz rok. Kot vsak človek, si tudi jaz želim uspehov v življenju, ko pa bom prestar za tekmovanje, se bom posvetil trenerstvu.«

J. Rojšek

Ljubljanska conska rokometna liga Danes odločitev

Tekmovanje v ljubljanski conski rokometni ligi se bliža koncu. Vse bolj pa je odprto vprašanje novega prvaka, saj sta trenutno v vodstvu Kranj in Krmelj z enakim številom točk. Odločitev o novem prvaku, ki si bo priboril pravico nastopanja v republiški ligi, bo brzkone padla že danes, ko se bosta na igrišču v Stražišču srečala oba glavna favorita za sto Kranj in Krmelj.

V preteklem kolu so imeli gorenjski predstavniki položeno prvo mesto Kranj in Krmelj. metaši so v Zagorju z največjo težavo iztržili dragoceno točko. Neodločen rezultat pa so zabeležili tudi rokometni Križi, ki so igrali v Sentvidu. Radovljica je ostala brez izkupička, Duplje pa so premagale Hrastnik.

Rezultati: Duplje : Hrastnik 21:14, Sentvid : Križe 17:17, Zagorje : Kranj 15:15, Radeče : Radovljica 26:17.

V vodstvu sta Kranj in Krmelj, oba imata po 27 točk, tretje so Križe 26, sledi Radovljica 24, Radeče 23, Duplje 22 itd.

V predzadnjem kolu se bodo gorenjski predstavniki pomerili takole: Križe : Duplje, Radovljica : Sentvid in Kranj : Krmelj.

J. Kuhar

Klavora je bil najboljši igralec oziroma strelec v ekipi Veteranov, ki so osvojili naslov prvaka Gorenjske v rokometu za leto 1969.

Letošnja in lanska sredstva približno enaka na Jesenicah

Upravni odbor sklada za telesno kulturno dejavnost občine Jesenice je na svoji zadnji seji razpravjal o fi-

nanciranju telesno-kulturne dejavnosti v l. 1969 in odobril 281.075,86 N din letne dotacije za financiranje os-

novne dejavnosti športnih društev in zveze ter 35 tisoč novih dinarjev namenske dotacije za vzdrževanje športnih objektov.

Obenem je UO sklada razpravljaval o delitvi odobrene dotacije med posamezne panoge telesne kulture in v zvezi s tem sprejel sklep, da sredstva sklada namenjena za financiranje dejavnosti športnih društev in zveze, občinska zveza za telesno kulturo razdeli med posamezne panoge po naslednji lestvici: splošna telesna vzgoja — 20 odstotkov, tekmovalni šport 30 %, vrhunski šport 15 %, vzdrževanje športnih objektov 10 %, stroški tečajev in občinskih tekmovanj 7 %, funkcionalni izdatki zveze 13 odstotkov, taborjenje 2 % in za štipendije 3 %.

Z. Fele

Najboljša Tabor in Triglav

V obeh skupinah gorenjske košarkarske lige za pionirje je bilo pred dnevi končano tekmovanje. Prva skupina je igrala na Trati, kjer so bili doseženi naslednji rezultati: Trata : Tabor 30:25, Mladi rod I : Gorenja vas 65:9, Trata : Gorenja vas 43:4, Tabor : Mladi rod I 29:19.

LESTVICA:

Tabor	6 5 1	236:94	10
Trata	6 4 2	206:147	8
Mladi rod I	6 3 3	221:158	6
Gor. vas	6 0 6	39:303	0

Druga skupina pa je igrala na Jesenicah. Rezultati so bili naslednji: Jesenice : Mladi rod II 62:23, Triglav : Jesenice 37:19, Triglav : Senčur 37:21, Mladi rod II : Senčur 44:33.

LESTVICA:

Triglav	6 6 0	279:137	12
Jesenice	6 4 2	277:168	8
Senčur	6 1 5	203:283	2
Mladi rod II	6 1 5	151:312	2

Tabor, Trata, Triglav in Jesenice se bodo na posebnem turnirju pomerili med sabo za razvrstitev od 1. do 4. mesta, ostali pa za mesta od 4. do 8.

P. Pokorn

Kranjska gora žanje zmage

V ljubljanski conski ženski rokometni ligi je Kranjska gora promagala Selca B 11:3, Sešir iz Skofje Loke pa Steklarja B s 17:10.

Jutri je na sporedu zadnje kolo. Pomerili se bodo: Selca B : Sešir, Olimpija B : Storžič, Kranjska gora : Borac. J. Kuhar

Končano je tekmovanje v gorenjski nogometni ligi Lesce novi prvak

Odločitev o novem prvaku je padla šele v zadnjem kolu. V derbi srečanju Jesenice : Lesce so nogometaši iz Lesce dosegli neodločen rezultat in obdržali prvo mesto in s tem naslov gorenjskega prvaka za leto 1969. S tem so si pridobili pravico za nastopanje v kvalifikacijah za consko ligo.

V letošnjem prvenstvu sta razočarala Tržič in Svoboda, ki sta bila pred pričetkom prvenstva glavna favorita za prvo mesto. Ekipi sta namreč tekmovali lani v conski nogometni ligi.

Rezultati zadnjega kola: Lesce : Jesenice 0:0, Svoboda : Železniki 3:1.

Lesivica:

Lesce	15 11 1 3	39:23	23
Jesenice	15 10 2 3	47:24	22
Svoboda	15 8 0 7	36:25	16
Tržič	15 6 0 9	21:36	12
Železniki	15 5 0 10	34:42	10
Preddvor	15 3 1 11	19:49	7

P. Didic

Gorenjska košarkarska liga

Pričakovani rezultati

V tretjem in četrtem kolu moške gorenjske košarkarske lige so bili doseženi naslednji rezultati: Kranj : Radovljica 62:50, Kropa : Kladivar 40:44, Radovljica : Basket 36:37.

Lestvica:

Basket	4 4 0	200:144	8
Kranj	3 3 0	192:159	6
Kladivar	4 1 3	199:204	2
Radovljica	4 1 3	173:187	2
Kropa	4 1 3	167:202	2
Medvode	3 1 2	131:166	2

V naslednjem kolu se bodo pomerili: Medvode : Kropa, Basket : Kranj, Kladivar : Radovljica.

V mladinski ligi pa so bili doseženi naslednji rezultati: 3. kolo — J. Peternejl : Jesenice 43:26, Kroj I : Triglav 30:65, Radovljica : Kroj II 20:0; 4. kolo — Jesenice : Kroj II 43:38, Triglav : Radovljica 84:20, J. Peternejl : Kroj I 49:48.

V vodstvu je kranjski Triglav, ki je brez poraza. V petem kolu pa se bodo pomerili naslednji: Kroj I : Jesenice, Radovljica : J. Peternejl in Kroj II : Triglav.

V gorenjski košarkarski ligi za pionirke pa so bili zabeleženi naslednji rezultati: Jesenice : Mladi rod 24:10, Triglav : Tabor 8:31, Trata : Triglav 25:9, Mladi rod : Tabor 12:22, Trata : Mladi rod 22:6, Tabor : Jesenice 51:7. V vodstvu je Tabor s 6 točkami.

P. Pokorn

Končano je tekmovanje v gorenjski rokometni ligi Veterani prvi

Z nedeljskim kolom je bilo končano letošnje prvenstvo v rokometu. Naslov prvaka je osvojila zasluženo ekipa Veteranov, ki ni izgubila nobenega srečanja. Vsekakor ta ekipa zasluži za svoje prizadevanje veliko priznanje, saj se igralci oziroma ekipa sama vzdržuje, igralci sami plačujejo potne stroške, organizacijo tekmovanja, sodnike itd. Presenečenje so pripravili rokometiši iz Kamnika, ki so zavzeli, čeprav novinci v tej ligi, odlično drugo mesto.

Rezultati zadnjega kola: Kranjska gora : Veterani 21:24, Kamnik : Jesenice 27:22, Sešir : Tržič B 12:18, Selca : Zabnica 29:18.

Lestvica:

Veterani	12 11 1 0	301:221	23
Kamnik	12 7 2 3	307:268	16
Selca	12 7 0 5	259:223	14
Sešir	12 6 2 4	241:214	14
Zabnica	12 5 1 6	237:231	11
Kr. gora	12 2 0 10	204:314	4
Jesenice	12 1 0 11	199:277	1
izven konkurence			
Kranj B	16 8 1 7	276:261	17
Tržič B	16 6 1 9	255:243	13

P. Didic

Potniki, ki na Jesenicah niso mogli v avtobus, ker ni bilo več prostih sedežev, so negodovali in preklinjali, a nič ni pomagalo. — Foto: F. Perdan

Osem preklinjajočih in več

Sledili smo avtobusu Ljubljana Transporta Za sedemindvajset ljudi ni bilo prostora

Sedežev je malo, ljudi pa veliko. V borbi za prostor vse prav pride — komolci, čevlji, dežniki, pesti in jeziki. Od nedelje dalje na avtobusnih postajah vlada »zakon močnejšega«. Starejši potniki pri tem seveda potegnejo »ta kratkos«. — Foto: F. Perdan

Komaj teden dni je v Ljubljani novi pravdnik o avtobusnem prometu, ki določa, da lahko vozilo prevaža le toliko potnikov kolikor ima sedežev, a že smo pričeli ogorčenim protestom in ostrim kritikam na račun tega ukrepa. Ljudje negodujejo, preklinjajo, nadirajo sprevednike — le-ti so pri vsej stvari še najmanj krivi — in pošiljajo protestna pisma časopisom. Nešteto delavcev in uslužbencev, ki bivajo v enem, zaposleni pa so v drugem kraju, zamuja službo, saj morajo na postajališčih čakati tudi celo uro, preden se zanje najde kak prost sedež.

En teden je premalo, da bi o novotariji lahko izrekli dokončno sodbo. Za zdaj se tehtnica brez dvoma nagiba na stran kritikov in vprašanje je, če ne bo tako tudi v bodoče. Avtobusna podjetja verjetno niso posebno navdušena nad spremembo, saj utegne biti finančni efekt — kljub zvišanim cenam vozovnic — zanje porazen. Resda je v tujini (in že skoraj povsod v Jugoslaviji) pravilo, ki določa, naj avtobus prevaža samo toliko potnikov, kot ima sedežev, že dolgo nekaj običajnega, vendar se tam ljudje bodisi manj poslužujejo javnih cestno-prometnih sredstev, bodisi je vozniki dovolj močan in zato kos potrebam. Za Slovenijo ne velja niti eno niti drugo. Avtobusov smo imeli premalo že prej, kaj šele sedaj. Celotno v navadnih dneh in ob najmanj kritičnih urah potniki ne morejo odpotovati kot bi hoteli, saj je vozilo že zasedeno. Da bi to dokazali, smo se odločili za majhno akcijo. Naš avtomobil, v katerem sta bila fotoreporter in novinar, se je minulo sredo dopoldan — naj povemo, da je bilo kot iz škafe in da smo ob postajališčih zabeležili zares minimalno število čakajočih — obesil za rep brzemu avtobusu Ljubljana Transporta (KR 160-57), ki vozi na progi Kranjska gora — Ljubljana, in mu sledili od Jesenic do Medvoda. Ugotovitve so dokaj poučne.

Pri jeseniški železniški postaji, kjer smo začeli z zalezovanjem, je avtobus naložil še vse čakajoče (16). Toda že spodaj, na glavnem postajališču nasproti Železarni, je za šesterico zmanjkalo prostora. V Javorniku sta se od treh ljudi lahko vkrcala samo dva, stara ženica pa, ki ni bila dovolj urna, je lahko samo žalostno gledala za odhajajočim vozilom. Na Korški Beli se je sprevednik nagnil skozi vrata in oznanil, da sprejme le potnike, ki gredo do Kranja ali Ljubljane. Mnogi zato niso niti poskušali vstopiti. V Zirovnici je bilo dovolj prostora samo za trojico, osmero drugih, ki so ostali na dežju, pa je sočno preklinjajoč zapustilo postajališče. Čeprav ni nihče izstopil, sta se naslednjič, v Vr-

bi, vkrcala dva čakajoča. Od petindvajsetih ljudi, kolikor smo jih našli ob pločniku v Lescah, je kar deveterica — večinoma starejši, trije s prtljago — morala čakati naslednjega avtobusa. Možaku, ki si je že priboril sedež, njegovo ženo pa so drugi odrinili in prehiteli, ni ostalo drugega, kot da je ves besen izstopil.

In sedaj pride glavna zanimivost. Ze na radovljiski postaji je avtobus zapustilo kar 18 ljudi, vstopili pa so samo štirje. 14 sedežev je torej ostalo praznih in skoraj polovica tistih, ki se poprej niso smeli vkrcati, bi sedaj lahko sedelo. Kajti vse do Medvoda, kjer je čakalo dvainajst potnikov, vozila pa ni zapustil nihče, je bilo prostora na pretek.

Pogovarjali smo se z nekaterimi razočaranimi potniki. Vsi po vrsti novost obsojajo.

»Vsaj malo ljudi bi lahko pustili stati.«

»Ze dvakrat sem zamudil službo. Vstajati moram dve uri prej kot običajno, če hočem biti pravočasen.«

»V ponedeljek sem se z družino namenil v Ljubljano. Sele na četrti avtobus smo uspeli priti vsi štirje.«

»To je nesramnost! Vrh vsega so celo cene zvišali.«

»Rad bi vedel, katera glava je avtor te bedaste novosti.«

I. Guzelj

Jutri javna tribuna v Žireh

Jutri (nedelja) bo v Žireh javna tribuna, na kateri bodo občani razpravljali ali bodo v prihodnje spadale Žiri pod logaško ali škofjeloško občino. O tem se bodo prebivalci Žiri dokončno odločili na referendumu, ki bo v nedeljo, 15. junija.

Počitnice za poslance po 20. juliju

Tanjug poroča, da se letos počitnice za poslance zvezne skupščine ne bodo začele pred 20. julijem. Po predvidenem delovnem programu čaka namreč novozvoljene poslance ta in prihodnji mesec še obširno zakonodajno delo.